

Ketabton.com

اختصار وقایع مهم هفته

قرار داد فروش پنجهزار تن پخته معلوج به قیمت پنج میلیون و سه صد هزار دالر بیس سپین زرشک و کمپنی وستوک انتورک اتحاد شوروی روز ۲ قوس به امضاء رسید .

کاروان حامل حجاج پنتون و بلوچ شامل ده بیس قبل ازظهر روز ۲ قوس از کابل رهسپار بیت الله شریف گردید .

در خارج کشور

خبرنگار بی بی سی از لژین اطلاع میدهد که اکنون اوضاع در پرتگال بشکل دراماتیک روبه وخامت گذاشته و راه حل مصالحتی که بیس رهبران نظامی برای خاتمه دادن به بحران حاصل شده بود موثریت خود را از دست داده است .

عده از رهبران و نمایندگان رهبران خارجی شب شنبه به مادرید رفتند تا در مراسم بقال سپردن جسد جنرال فرانکو شرکت جویند .

نماینده رویتر از اسلام آباد خبر داده است که بابرطری ناگهانی عنایت الله گندا پور صدراعظم سابق از عضویت حکومت در پشتونستان این حکومت تکان شدیدی خورده است .

باوصف بیست و یکمین بار موافقه در مورد متارکه جریان اوضاع در بیروت شب دوشنبه فقط از صداهای متواتر ماشیندار و هاوان بخوبی تشخیص داده میشد .

داکتر والد هایم سر منشی موسسه ملل متحد در اولین مرحله سفر خود به شرقیانه دیشب با عبدالعلیم خدام وزیر خارجه سوریه و یاسر عرفات رهبر موسسه آزادی فلسطین در دمشق ملاقات کرد .

در کشور

بایام شاعلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم سیمینار بین المللی مرکز بین المللی تحقیقات پشتو روز اول قوس درادیتوریم پوهنتون کابل افتتاح گردید . محفل پس از آنکه چند آیت از قرآن عظیم الشان تلاوت گردیده و سرود ملی نواخته شد با قرائت پیام شاعلی رئیس دولت و صدراعظم توسط پوهاند عبدالقیوم وزیر معارف افتتاح گردید .

شاعلی ستویان رادوسلاو سفیر کبیر جمهوری مردم بلغاریا مقیم کابل قبل ازظهر شنبه اول قوس با پوهاند دکتور نوین وزیر اطلاعات و کلتور ملاقات تعارفی نموده و ضمناً راجع به همکاری کلتوری و اطلاعاتی بیس دو کشور مذاکره کرد .

اولین کاروان حجاج افغانی ساعت یک بعد ازظهر ۳۰ عقرب از کابل ذریعه ده بیس برای ادای فریضه حج عازم بیت الله شریف گردیدند .

امتحانات سالانه شاگردان مکاتب ثانوی و بیسه های مناطق سردسیر کشور روز اول قوس آغاز گردید .

سیمینار روسای یکده از محاکم ولایات روی پاره مسایل مشترک اداری و قضایی روز دوقوس در وزارت عدلیه دایر گردید . بعد از آنکه آیات چند از قرآن کریم تلاوت شد دکتور عبدالمجید وزیر عدلیه ولوی خارتوال سیمینار روسای محاکم ولایات نزدیک بکابل رادرمقر اداره عالی قضا افتتاح نمود .

مرحله اول پروژه دستگاه برق آبی کجکی ولایت هلمند ضمن مراسمی افتتاح گردید .

متن پیام

بناغلی محمد داود رئیس

دولت و صدراعظم

بمناسبت افتتاح سیمینار بین المللی

مرکز تحقیقات پشتو

شادمانم که نظریه مساعدت یونسکو مرکز بین المللی تحقیقات علمی و ادبی پشتو در پشتو تولنه افغانستان در کابل با تشکیل یک مجلس علمی بکار آغاز میکند . سرزمین افغانستان و مردم باستانی آن در پرورش کهنسال ترین زبانهای این منطقه آسیا مانند اوستایی و ویدایی اولین سهم را داشته و این سهم خود را در مورد یک عده السنه دیگر در مراحل مابعد تاریخی نیز مسلسل انجام داده اند . ظهور زبان پشتو در دامنه های کوهسار افغانستان صورت پذیرفته و طی قرون در آن پرورش یافته است و باین جهت کمال مناسبت دارد که یونسکو افغانستان را بحیث مرکز تحقیقات علمی و ادبی پشتو تشخیص داده است . همچنان که افغانستان نخستین مهد زبان و ادب دری است در رشد زبان ملی پشتو و ادب آن طی نسل هابدل مساعی کرده است و صمیمانه آرزومند است این خدمت رادر جهان علمی بود .

پوهاند دکتور عبدالقیوم وزیر معارف حین افتتاح سیمینار بین المللی مرکز بین المللی تحقیقات پشتو درادیتوریم پوهنتون کابل.

لېک ژوندون

دولت به دعلمی او تاریخي څېړنو دپراختیا په منظور د هیواد د تیر مذهبیت او د لرغونو آثارو او د لرغون پېژندنې د تحقیقاتو او د ملي موزیمونو د تاسیس په باب لازم اقدام وکړي .

د پشته و څېړ نو د بین المللی مرکز بین المللی سیمینار

پنجشنبه ۶ قوس ۱۳۵۴ - ۲۳ ذی قعدة ۱۳۹۵ - ۲۷ نومبر ۱۹۷۵

د افغانستان د جمهوریت مو سمس دولت رئیس او صدرا عظم ښاغلی محمد داود د افغانستان خلکو ته په خطاب نومي وینا کی څر گنده کړی وه :

«دولت به دعلمی او تاریخي څېړنو دپراختیا په منظور د هیواد د تیر مذهبیت او د لرغونو آثارو او د لرغون پېژندنې د تحقیقاتو او د ملي موزیمونو د تاسیس په باب لازم اقدام وکړي» .

دغه هیلو ته په عمل کښی د تحقق ورکولو په غرض د دولت د کلتوری پالیسی له مخی د هیواد د یو شمیر فرهنگی او علمی موسسو په مرسته په یولم اړخیزو اقداماتو لاس پوری شوچه دهغوله جملی نه یو هم د پښتو څېړنو د بین المللی مرکز بین المللی سیمینار دی چه ددی اونی په سمر کښی د پښتو ټولنی په چو کا م کی دیونسکو په مرسته دکابل پوهنتون په ادیتوریم کښی پرانستل شو او علمی غونډی یی تراوسه پوری روانی دی .

په دی سیمینار کښی له افغانی پوهانو پرته دیو شمیر دوستو هیوادو پوهانو هم برخه اخیستی او د پښتو څېړنو د بین المللی مرکز په مر بوطو مو ضو عاتو او په هغو نورو لارو چارو څېړنه کوی چه زمونږ د ملی ژبی پښتسو دودی او انکشاف اوملی کلتور اوملی ممیزاتو دزیاتنی معرفتی سره مرسته کونی شی .

لکه چه د پښتو ټولنی پوی منبع څر گنده کړیده د پښتو څېړنو

بین المللی مرکز دیونسکو له خوا په رسمیت پېژندل شوی اود پښتو ټولنی په چو کا م کښی وده او انکشاف کوی اودیو اجراییه څانگی په لرلو اود یو علمی کمیسیون په سلا ومشوره خپلی وظیفی سر ته رسوی .

ددغه مرکز دکار دښه والی او چټکتیا دپاره یو شمیر کلن پروگرام جوړ شوی چه د ۱۹۷۶ کال نه تر ۱۹۸۱ کال پوری تطبیق کیری اود هغه داغیز من تطبیق په باب د پښتو څېړنو د بین المللی مرکز په بین دی .

د ملی روان سیمینار کی خبری روانی په دی سیمینار کښی دشپږ کلن پلان د تطبیق په باب د څېړنی په څنګ کښی دافغانی او یو شمیر دوستو هیوادو د پوهانو له خوا د پښتو ژبی وادب مو قف د مرکزی ایشیا په تمدنونو کښی، د پښتو د تعمیم او انکشاف دارتقا بی سیر، پښتو پېژندنی، د پښتو قا مو سن لیکلو علمی مو ضو عاتو، په پښتو ادب کښی د تاریخي پښتو دانعکاس، د پښتو ژبی د گرامرو نو د تاریخي په شفا هی ادب او په تیره بیا لنډیو کښی د ښځو دبرخی، په لنډیو کښی د پښتنی میرمنی د خاصی خبری، په پښتو لنډیو کی د پښتو د اجتماعی ژوند دانعکاس، دانگریز او افغان په لومړی جگړه کښی د پښتنو او بر تا نسوی عسکرو د تکتیکونو دمقابلی، د پښتو ژبی دنمشاء په آریایی ژبو کښی د پښتو مقام، د پښتو ژبی د احصائیوی

خصوصیاتو، په افغانستان کښی د قبیلوی ژوند او مرکزیت د څېړنی، د کور چی پښتو دکلتور، د پښتو ژبی د ریښو د لټونی، د پښتو د فر هنگی او ژبی پیدا پښت د څېړنی پښتو ته یو نظر، د پښتو دخپلوانو ژبو، علمی پښتنوالی، دافغانستان درټ پوهنی داطلس په اساس د پښتو د لهجو دویش، د پښتو د کړی دوونو، د سعدي ژبی او ژبی پاړ سو مقایسی د پښتو د علمی نسخو، په پښتو ادب کښی د پښتنی ښځی دموقف او برخي په باب یو لمی گپور مطالع او د پښتو ژبی په څېړنی پا نسی نظری او پښتنی دونه وړا نسی شول .

پښتو او یا بله هره ژبه دولسونو د پوهید لو او پوهو لویوازینی وسیله ده که وویو چه دنړی په سرد ساینس او تکنالوژی دغه ټول حیرانوونکی پرمختگونه د ژبی د علمی کولو، ودی، انکشاف او غنی کولو په برکت را منځ ته شوی دی نو په حقیقت به مو سترگی نهوی پټی کسړی، ځکه په خپله ژبه ولس ته د علمی او کتورو کتا بونو برابرول او په علمی اساس د ژبی دودی او انکشاف په لاره کښی گام اخیستل ټولو ته موقع ور کوی چه ځانونه د روانی پیری د حیرانوو نکو پرمختگو نو په حکم د واقعی پر مختیا په لاره سیخ کړی خو که ژبه د واقعی ودی څخه گو ښه ساتله شوی وی هلته بیا ټولو ته د علم او پوهی له نعمت څخه داستفا دی امکانات لږ او محدودوی

بقیه در صفحه ۴۵

خبریه

شاملین سیمینار بین المللی مرکز بین المللی تحقیقات پښتو قبل از ظهیر و بعد از ظهیر دیروز در کتابخانه پوهنتون کابل تشکیل جلسه داده و پیرامون زبان و ادب پښتو مباحثات علمی بعمل آوردند .

در جلسه قبل از ظهیر دیروز که بریاست داکتر لویی دویری دانشمند امریکایی و معاونیت څېړندوی عبدالله خدمتگار دایر شد چهار تن از دانشمندان شامل سیمینار مقالات علمی شانرا قرائت نمودند که در زمینه بحث و تحلیل علمی از طرف اعضای سیمینار صورت گرفت .

دواین جلسه پوهاند میر حسن شاه درباره تحول پښتو در دو قرن اخیر داکتر مکنزی دانشمند انگلیسی پیرامون مطالعات زبا نهی خا نواده پښتو پروفیسور مار گنسترن دانشمند ناروژی درباره جستجوی ریشه های زبان پښتو و تدقیق پیدایش هویت فرهنگی و زبانی پښتونپا و داکتر شارل کفر دا نشمند فرانسوی پیرامون تقسیمات لجه های پښتو به اساس اطلس زبانشناسی افغانستان مقالاتی ایراد کردند .

همچنان در جلسه بعد از ظهیر دیروز که بریاست داکتر شارل کفر دانشمند فرانسوی و معاونیت پوهاند عبدالشکور رشاد دایر شد ، دو کتور استعلامی دانشمند ایرانی در باره علاقمندی مؤسسات علمی ایران به پښتو شناسی دو کتور زرغونه درباره تاریخچه گرامر زبان پښتو ښاغلی اشرف غنی پیرامون تحلیل مختصر نظریات سرالف کارو راجع به ژند کی قبایلی افغانستان محترمه دو کتور بدرالزمان فرییب دانشمند ایرانی درباره مقایسه زبان سغدی و فرس قدیم و ښاغلی محمد ابراهیم عطایی راجع به سیم نوشتنه های شفاهی در ادبیات پښتو مقالاتی ایراد نمودند .

خبر نگار آژانس باخترا علاوه میکند که شاملین سیمینار در ختم هر بیانیه سوالات و پیشنهاداتی مطرح نموده و پیرامون هر موضوع بحث و تحلیل علمی صورت گرفت .

برای استماع بیانات دانشمندان در جلسات دیروز پوهاند عبداللیم وزیر معارف و ښاغلی فیض محمد وزیر سرحدات عدله از رؤسا، استادان، محصلان پوهنتون کابل و تعداد زیادی از علاقمندان اشتراک کرده بودند .

وقایع سیاسی هفته

از شفیع «راجل»

تعطیل در مذاکرات

«سالت»

تعطیل در مذاکرات سالت دوم که هفته جاری خبر آن اعلام گردید يك قدم عقب در انكشاف سیاست دیتانت و بهتری روابط بین اتحاد شوروی و امریکا محسوب میگردد.

این تعطیل باعث بروز چند واقعه مهم گردیده است:

- * سفر مجوز لیون بریژنیف سرمنشی حزب کمونیست اتحاد شوروی به اضلاع متحده امریکا که قرار بود در خزان سال جاری صورت بگیرد به تعویق انداخته شد.
- * دوکتور کیسنجر وزیر خارجه امریکا اعلام نمود که تا زمانیکه اختلاف در مورد سالت دوم حل نشود امکانات بهبودی در روابط اتحاد شوروی و امریکا دیده نمیشود.
- * اگرچه دلیل اصلی این تعطیل تا حال افشاء نشده یقین است مذاکرات با چنان اشکالی روبرو شده که طرفین را مجبور ساخته تا با قبول عواقب آن، آنرا به تعویق بیاندازند.
- * ازوقت تعطیل مذاکرات باین طرف مطبوعات امریکا و اتحاد

شوروی تبلیغات پروپاگندی علیه همدیگر را توسعه بخشیده اند.

علت تعطیل:

جانبین دلایل مختلف برای توقف دادن مذاکرات داشتند.

امریکا مدعی است که اتحاد شوروی بعضی راکت های ضدطیاره را به راکت های ضد راکت خلاف مواد مندرج سالت اول مبدل نموده است. همچنان امریکا مدعی است که اتحاد شوروی در مذاکرات سالت اول در مورد قدرت بعضی راکت ها معلومات غلط داده و تحت البحری های ذروی و کشتی های ذروی را که تحت ساختمان بوده است پنهان نموده.

اتحاد شوروی مدعی است که امریکا راکت های (کروز) را که از طیارات در حال پرواز فیر میشود و حکم راکت قاره پیما را دارد شامل راکت ها بسازد.

همچنان اتحاد شوروی امریکا را متهم به شدت ریسرچ بیشتر برای انكشاف اسلحه جدید گردانیده. چنینکه مذاکرات سالت دوم که به تعقیب ملاقات جرالد فورد رئیس جمهور امریکا و بریژنیف در ولادی واستک صورت گرفت در جریان بود شیلز نگر وزیر دفاع امریکا از

وظیفه اش سبکدوش ساخته شد. ناظرین سیاسی بر طرفی ویرا بسا مذاکرات سالت ارتباط داده گفتند شیلزنگر اصلا طرفدار انعقاد معاهده سالت دوم نبود در حقیقت فورد بابر طرفی وی یگانه شخصیت کابینه اشراکه مانع پیشرفت مذاکرات سالت دوم بود از بین برداشت.

اهمیت

اثرات تولید شده تعطیل مذاکرات سالت دوم نشان میدهد که ایسن کنفرانس تا کدام اندازه برای امریکا و اتحاد شوروی مهم میباشد. درحقیقت

آینده دیتانت، سرنوشت معاهده صلح هلسنکی و آینده روابط ذات-البینی این دو مملکت متوط و مربوط به نتیجه معاهده سالت دوم است.

هرگاه بعد از تعطیل موجوده این مذاکرات ناکام گردد یقین است تشنج وسیع دامنگیر روابط ایسن دو مملکت خواهد گردید زیرا هم امریکا و هم اتحاد شوروی مجبور خواهند شد مسابقات تسلیحاتی شانرا شدت بخشد. این خود ایجاب مصارف هنگفت را خواهد نمود.

در حقیقت روابط امریکا و اتحاد شوروی بنابر موضوع سالت دوم بیک دوراهی رسیده است که یا منتج به صمیمیت بهتر و نزدیکی زیادتر میگردد و یا تمام پایه های دیتانت که

کیسنجر مهندس آن میباشد سقوط میکند.

بنا بر درك همین واقعیت هاست که واشنگتن در روز های اخیر هفته دو عکس العمل در این مورد نشان داده است:

اول - فورد اعلام کرد که حاضر است بابرریژنیف برای حل معضلات سالت دوم ملاقات کند.

دوم - کیسنجر دريك مضاحیبه مطبوعاتی گفت هرگاه ایجاب کند میتواند برای مذاکرات سالت سه اتحاد شوروی سفر نماید.

عکس العمل مسکو در مورد این پیشنهادات معلوم نیست. سکوت موجوده نشان میدهد که زعمای اتحاد

شوروی این پیشنهادات را با دقت تام مورد مطالعه قرار داده است.

آنچه حالا واضح است اینست که یا سالت دوم ودیتانت و یا آغاز مجدد جنگ سرد.

پیام بخوانندگان

باخوشی باید یاد کرده بماند سال پیش
از امروز نهفت نسوان بنابر ضرورت عصر
زمان برای سهم گیری فعالانه خواهران افغانی
در انکشاف کشور اساس گذاشته شد آرزوی
یگانه از این اقدام آن بود تا همه خواهران
افغانی همدریافت برادران شان در خدمات اجتماعی
سهم بگیرند و در حدود عدالت انسانی و قوانین
اجتماعی از حقوق مدنی خویش برخوردار باشند.
خوشبختانه اکنون می بینم این نهفت به
همکاری زنان منور به موفقیت دنبال میشود
در حدود امکان ، زنان افغان همدریافت برادران
شان در ساحات مختلف انکشافات ملی مشغول
کار و خدمت اند.

خواهران و دختران عزیز!

نباید ناگفته گذاشت که افراط در هر چه
باشد نتیجه خوب ندارد تقلید ظاهری و بیجا
تجمل پسندی بعد مبالغه که متناسب بسویه
اقتصاد و روحیه انقلاب ملی مائمی باشد تصور
نمکنیم بسیار معقول و پسندیده باشد لذا فور
و تعمق داوطلبانه شما خواهران و دختران با
احساس و وطن پرست را در این موضوع که
نباید بسیار کوچک و بی اهمیت تلقی شود
جلب میکنم و امیدوارم راه معقولی برای اصلاح
آن جستجو نمائید .

یقین دارم ساحت این همکاری روز بروز
وسعت می یابد و زنان افغان بانجابت و مقام
خاص شان در گردانیدن چرخ اجتماع با مردان
سهم فعالانه میگیرند.

در جامعه ما چون سایر جوامع رو ب انکشاف
در پهلوی سایر موانع موضوع بیسوادی و وجود
یک سلسله رسم و رواجهای بیجا هنوز در برابر
تثبیت حقوق زنان و سهمگیری واقعی شان در
خدمات اجتماعی قرار دارد.

اما محققا طرح پلانهای جامع و تنویر پیهم
و وسیع اجتماع ، مشکل ما و جوامع مشابه را در
این زمینه حل خواهد کرد.

دولت جمهوری آرزو دارد با تنویر مزید طبقه
نسوان از نیروی آنها در ساختمان جامعه نوین
افغانی بیشتر استفاده شود و خدمات آنها در
انکشافات جامعه زیاده تر جلب گردد. در عین
حال آرزوی ما این است که زمینه بهتر کار
برای زنان پیدا شود زنان از حقوق مدنی خود
برخوردار و عدالت انسانی موفقی با ارزشهای
ملی و نیاز مندی های اجتماعی بین زن و مرد
ناهمین گردد.

امروز که مراسم تجلیل از سال بین المللی
زن تحت شعار بزرگ مساوات، انکشاف و صلح
افتتاح میشود صمیمانه آرزو می برم به همکاری
تمام هموطنان و موسسات بین المللی موفقیت
عایی در زمینه بهبود حال زنان و تثبیت موفقی
و تامین حقوق ایشان بسویه های ملی و بین المللی
تصیب گردد و این سال، آغاز خوبی برای سهم
گیری دایمی آنها در خدمات اجتماعی رفیع هر
گونه تبعیض در برابر زن و برخورد داشتن
آنها از حقوق انسانی و مدنی باشد.

يك تن از حجاج افغانی هنگام خدا حافظی

دین شماره

د پښتو څېړنو دین المللی مرکز ۰۰ ص ۷	د سرور زوی لیکنه
پس های که هر یک ۳ میلیون افغانی ۰۰ ص ۸	د راپور از گل احمد ژبا ب نوری
حاصل پخته در سال جاری ص ۱۰	د راپور از مریم محبوب الفسری
گزارش خبر نویسان جهان ص ۱۲	ترجمه: میر حسام الدین برومند
جمهوریت لبنان ص ۱۴	ترجمه: عزیزالله کوهگدا
هنر در بلای فرنگ ص ۱۸	تبع از حامد نوید
قتل عام فیلیپا در کشور رواندای افریقا ص ۲۰	ترجمه: س، علوی
زمین مرکز جهان و تشریح دیگر ۰۰ ص ۲۲	ترجمه: دکتور جیلانی فرهمند
طفل و مادر ص ۲۴	ترجمه: میر جمال الدین لغری
تصادف عجیب ص ۳۰	ترجمه و نگارش ابراهیم ساقی
فراریکه نزدیک به دوسال ۰۰ ص ۳۲	ترجمه: رهپو
شبه موسیقی راگ در پس کوچه ها ص ۵۲	
دژوند بیمه ص ۵۴	دمنت بار ژباړه
زبان آریایی ص ۶۲	نویسنده: فاروق نیلاب رحیمی

شرح عکس روی جلد:

پروین هوسا هنرمند تیاتر که اخیرا بابازی دردرام رشته ای تفره بی خوب درخشید.

محترمه حميرا چهد پښتو څيړنو دين المللي مرکز په بين المللي سيمينار کښي غړيتوب لري

پښتو ادبياتو کښي د شفا هي ليکنې د برخي، د پښتو ژبي په څيړني باندې د نظرياتو، د پښتو د قلمي نسخو، په پښتو ادبياتو کښي د پښتني ښځي د هو قف او برخي، نازو السا او په بيلو بيلو اړخو نو رڼا واچوله او په دې برخه کښي يې خپل پيښنه د دونه او نظريي څرگندي کړي.

په دې سيمينار کښي محترمه سي دوکتورس بدر الزمان قريب د ايران څخه پروفيسر مکسزي دانگلستان څخه دوکتور شارل کيفر د فرانسې څخه پروفيسر کلوس فو نيا ندله دنمارک څخه پروفيسر مار گني سترن له ناروي څخه او پروفيسر رام را- پاتي په ۲۸ مخ کي

د سيمينار گډون کوونکي په مربوطو موضوعاتو باندې د څيړني په حال کښي د (مقيم) عکاسي

سيمينار گډون کوونکو هغه وکتله، د همدې ورځي له غرمي نه وروسته د سيمينار گډون کوونکو افغانسي او دباندنيو هيوادو پوهانو د سيمينار د غونډو د څرنگوالي په پړو گسرام خبري وکړي.

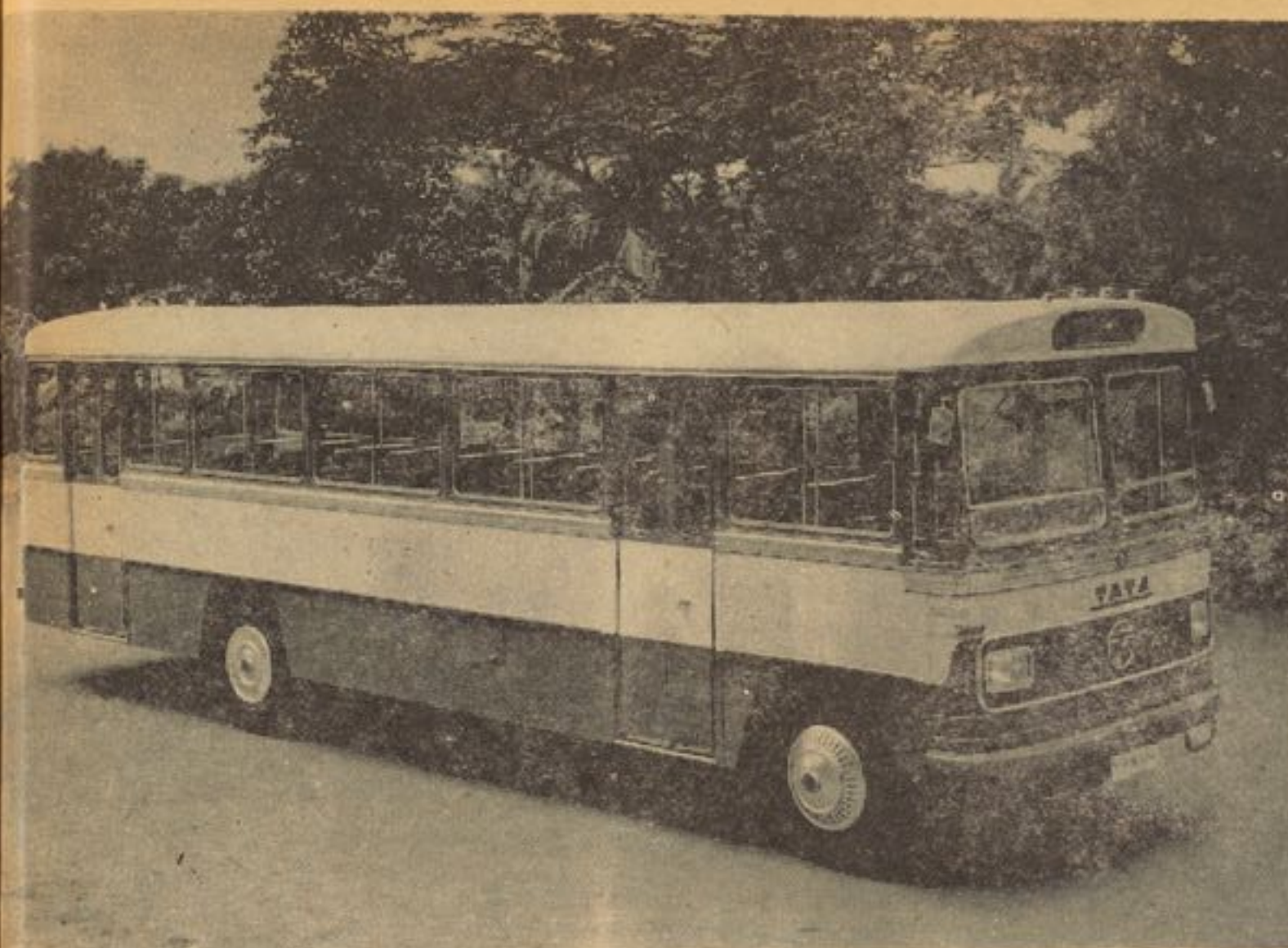
د سيمينار اساسي غونډي د پکښي پورخ د ليندې د مياشتي په دوهمه نيمه د سهار په نهو بجو د کابل پوهنتون په کتا بتون کښي پيل سوې.

د لومړي غونډي مشري چه په همدې ورځ وشوه يوه نارويزي يوه پروفيسر مور گنستر ن په غاړه درلوده پروفيسر کيورت مور گنستر ن د ۱۸۹۲ کال د جنوري په دريمه نيټه د ناروي په پا يتخت اوسنو کښي زېږيدلي او اوس يې عمر څلور اتيا کلتي نه رسيدلي دي. ده د خپل عمر په څلور اتيا کلونو کښي د بيلو بيلو ژبو په باب گڼو څيړني او تحقيقات کړيدي خو پښتو يې په سر کښي واقع ده.

مور گنستر ن په پښتو خبري کوي او کله چه يې د سيمينار د پرانستلو په غونډه کښي دباندنيو دوستو هيوادو د پوهانو په تمايند کي وينا کوله هيله يې څرگنده کړه چه د پښتو لنډيو په باب چه د پښتو ادب يوه ښکلي نړي بلله کيږي هم ژوري څيړني وشي.

د پکښي دورځي له غرمي نه مخکي غونډه کښي همدې يوه پروفيسر رام راهول خپله مقاله ولو ستله او د خپلي مقالې په ترڅ کښي يې د پښتو ژبي دودې او انکشاف په باب يولي پيښنه دونه وړاندې کړل.

ورپسې يو هاند عبد الحى حبيبي د پښتو ژبي او ادب مو قف د مرکزي ايشيا دخلکو په تمد نوو کښي او ښاغلي عبدالجليل وجدې «د پښتو د تعميم او انکشاف ارتقايي سير» تر عنوان لاندې خپلي مقالې ولوستلې. د غرمي نه وروسته غونډه د پوهاند حبيبي په مشري وشوه او پوهاند صديق الله رښتين د «پښتو پيژندنه» او دوکتور روان فرهادي د «پښتو قاموس ليکلو علمي موضوعات» تر عنوان لاندې خپلي مقالې وړاندې کړي ورپسې د پښتو ټولني مرستيال څيړندوي عبدالله خدمتکار په پښتو ادب کښي د تاريخي پيښو انعکاس نومي او ښاغلي قيام الدين خادم د علمي پښتو نوالي نومي مقاله ولوستله وروسته بيا دوکتورس زرغوني د پښتو ژبي د گرامر تاريخچه بيان کړه د سيمينار په لومړي علمي غونډه کښي پوهاند دوکتور سيد بهاو الدين د

درلین های مختلف شهر کابل این

- ایستگاه های دور دست کابل،
با مینی بس های سریع، بهم ارتباط
داده می شوند.
- تو رید سا مان بس های برقی،
تا یکماه دیگر آغاز میشود.

بس های مد رنی که در آن ها
همه و سایل ضروری تعبیه شده،
برای سفر های دور دست، عنقریب
در افغانستان بکار می افتد، درین
بس ها کوار، یخچال، تشناب های
عصری و سایر لوازم سفر های
طولانی مد نظر گرفته شده است.
ارزش هر یک ازین بس ها بیش
از سه ملیون افغانی است، که توسط
کمیته ایران نا سیو نال سا خته
می شود.

آنچه در طی سا لهای اخیر،
بصورت عموم در افغانستان

از گل احمد زهاب نو ری

بس های که هر يك ۳ ملیون افغانی

سر مایه و تعداد عراد جات این
مؤ سسه میگوید:

- در آغاز نا سیس مؤ سسه
سر مایه ابتدایی آن در حدود پنجاه
ملیون افغانی پیش بینی شده بود،
ولی همین اکنون سر مایه ما به
یکهزار ملیون افغانی رسیده است
و تا تطبیق پرو گرام های انکشافی
تصدی ملی بس، سر مایه آن به
یکهزار و پنجاه ملیون افغانی
متجاوز خواهد شد.

در مرحله نخست یکصد و هشتاد
و سه عراده سرویس از کمیته اتای
هند و دو صد و هزده عراده بنز از
کمیته ایران نا سیو نال، در چوکات
ملی بس فعالیت خواهند نمود، علاوه
بر آن هشتاد و شش بس برقی
بصورت دورانی، در جاده های عمومی
شهر نیز توسط این مؤ سسه بکار
انداخته می شود.

قرار داد تو رید بس های برقی
باچکو سدا کیا به امضاء رسیده
و تو رید سا مان آلات آن تا یکماه
دیگر آغاز می شود.

مرکز شبکه بس های برقی در
ساحه ۲۵ جریب زمین درخو شحال

- مطابق پرو گرام های اصلاحی
دولت جمهوری، این ریاست روی اعداد
رغایت ترا تسپور تی، برای خدمت
به مردم از طریق بس های شهری،
ولایتی و سفر های خارج بمیان آمد.
در قدم اول تنظیم یک شبکه
سرویس شهری در کابل، جزء
پرو گرام ما را تشکیل میدهد. برای
این منظور تو رید بس های شهری
از کمیته اتای هند تا همین اکنون
ادامه دارد و قرار است تا مینی
بس ها و سرویس های بنز ۳۰۲ از
ایران نیز وارد شود.
دکتور سمندری می افزاید:

- مرحله دوم پلان تصدی ملی
بس را، بکار انداختن سرویس های
ولایتی تشکیل میدهد و در اخیر
نیز فراهم آوری زمینه سفر به کشور
های خارج توسط بس های مد رن
ملی بس است.

وی علاوه میکند:

- قرار است تا ختم امسال بس
هایی که برای سفر های دور دست
خریداری شده، از ایران به افغانستان
برسند.

رئیس تصدی ملی بس در مورد

وبه فعالیت آغاز کرد. تنظیم امور
بسرانی در شهر کابل، بکار انداختن
شبكة دورانی بس برقی و فراهم
آوری تسهیلات برای سفر های
ولایت و نقاط دور دست جهان،
توسط بس های مد رن، از پرو گرام
های این مؤ سسه می باشد.
دکتور عبدالبا قی سمندری
رئیس تصدی ملی بس پیرا مون
اهداف این مؤ سسه میگوید:

نمای داخلی بس های لینی

البته به این تر تیب معضله تو زیع
تکت در داخل سر ویس ها رفع
شده و تسهیلات دیگری برای
شهریان فراهم می شود.

پرو گرام بس های تصدی ملی
بس و پاس برای متعلمین و محصلان،
مو ضوع دیگری بود، که با دکتور
سمندری مطرح نمودم. وی درینباره
گفت:

- در پرو گرام حرکت بس های
این مؤسسه سعی شده، تا را کبین
به سرعت ممکنه انتقال داده شوند،
علاوه بر آن مفتشین سیار مـا،
بمجرد یکه در یکی از لین هاندکی
ازدحام را مشاعده کنند، تیلغو نی
به مرکز اطلاع مید هند و بس های
فوق العاده، در آن لین همراه با بس
های داخل پرو گرام به فعالیت می
پر دارند.

درمورد شا گردان مساع رف
امسال پرو گرامی داشتیم تا پاس
توزیع کنیم. این پاس ها بر ای
شاگردان صنف اول تا صنف سوم
دوازده افغانی قیمت داشت و به این

بس ها مصروف فعالیت اند

ارزش دار ند، عنقریب بکار می افتند

ترتیب به شاگرد هم تلقین حسن
شخصیت می شد و هم تسهیلات
لازم فراهم میکردید. برای متعلمان
پنجاه فیصد و برای محصلان پوهنتون
۲۵ فیصد تخفیف تعیین گردیده
بود.

البته نسبت بعضی معا ذ یری
امسال پروگرام تو زیع پاس بکلی
بقیه در صفحه ۴۸

در ایستگاه های سر ویس گذاشته
می شود و تکت فرو شان، از داخل
این غرفه ها، تکت را توزیع میکنند.
باتوقف سر ویس ها ما موریسن
موظف در قسمت در وازه های
سرویس تکت را کبین را باطل ساخته
اجازه سوار شدن مید هند و مفتشین
سیار ما در داخل سر ویس ها نیز
به کنترل تکت ها می پر د زند.

بس های تاتای این مؤسسه فعالیت
می کنند و این لین ها، در انحصار
تصدی ملی بس است. علاوه بر آن
بس های ما همراه با بس های
انفرادی در لین های میدان هوا یی
و میرویس میدان نیز بکار انداخته
شده است.
وی میگوید:

- باورود هرژه عراده مینی بس
در نظر داریم تا نقاط دور کابل را،
یکی بدیگر توسط بس های کو چک
بنز ارتباط مستقیم بدهیم، طور یکه
مینی بس ها مثلاً قاصله خیر خانه
و شهر را، یا قاصله سید نور محمد
شاه مینه و شهر را، بصورت مستقیم
بدون توقف مرتبط ساخته، به انتقال
راکبین که مستقیماً به این مناطقی
می روند، پیر دازد.

وقتی پر شش دیگر م را بارنیس
تصدی ملی بس، در باره سیستم
توزیع تکت مطرح میکنم، میگوید:

- اخیراً با صناعتی محبوس
ولایت کابل، قرار دادی در مورد
ساختن پنجاه و شش پایه غرفه های
چوبی عقد نمودیم. این غرفه ها که
هرکدام گنجایش سه نفر را دارند،

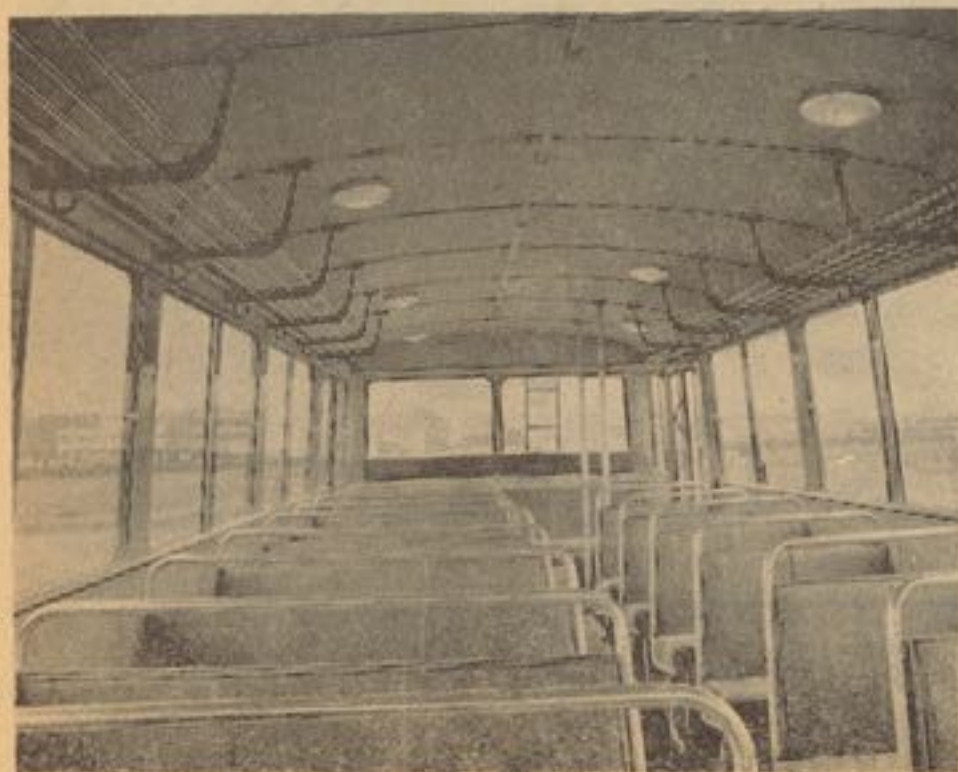
خان مینه استملاک شده و قرار است
تادیو و سایر ملحقات آن در جریان
امسال اعمار گردد.

دکتور سمندری در برابر پرسشی
پیرا مون بس های برقی می افزاید:

- شبکه این بس ها، بصورت
حلقوی بوده و خطوط اصلی آن از
میرویس میدان، کار ته چهار، جاده
میوند، نادرشاه مینه و با قطع جاده
۲۶ سر طان به امتداد مسجد شیرپوز
انصاری واپ، کار ته پر و او دو باره
به مرکز در خو شحال خان مینه
مد نظر گرفته شده است. همچنان
دو خط فرعی از سینمای یا میر
بسوی شاه دو شمشیره (ع) تا
آسمایی واپ و دیگری از طریق
سالنک واپ تا سرای شمالی تمدید
می شود، که به این تر تیب تمام
حوزه شهر توسط بس های برقی
بهم ارتباط پیدا میکند.

وی در مورد لین های که فعلاً
به انحصار تصدی ملی بس در آمده،
میگوید:

در لین های قلعه فتح الله،
پوهنتون، نادرشاه مینه و دار الامان

داخل بس های شهری

افغانستان کشور پست زراعتی
از اینرو سعی بر آنست که فیصدی
نیاز مندی های مادی و اسعاری خود
را از طریق صدور حاصلات و تولیدات
زراعتی تامین نماید لهذا از آنجاییکه
نقش سنگین پخته در رشد اقتصاد
ملی و بلند بردن تولیدات صادراتی
کشور رول ارزنده و اساسی را دارد
دولت جمهوری با طرح و تطبیق پلان
های مفید و ثمر بخش خویش دهنه
بذر پخته را در مملکت بسط و توسعه
داده است که حاصل یکصد و هشتاد
هزار تن پخته و بهره گیری از اراضی
بذری در جریان سال جاری خود
نمایانگر این کوشش و تلاش است
همچنان برای تسهیلات بیشتر
زارعین و استفاده بهتر از زمین های
اراضی در این اواخر دولت برای دادن
گرمیت به مؤسسات پخته کار اقدام
نمود یک منبع وزارت معادن و صنایع
در این مواد میگوید: منظور گرمیت
دادن دولت برای مؤسسات
و هدف نهایی آن فراهم
آوری تسهیلات مالی برای
خریداری پخته و فراهم آوردن تسهیلات
وزمین بیشتر برای دهقانین و مؤسسات
سست جن و پرس بوده تا حاصلات
پخته زارعین بوقت و زمان معینه آن
خریداری و دهقانین دچار مشکلات
نشوند.

همچنان گرمیت که از طرف دولت
منظور شده برای مؤسسات پخته
کار بردا خته میشود تا مؤسسات
مذکور به منظور خریداری پخته از
زارعین از آن استفاده نمایند که در این
صورت از پخته های مخلوج که
متعاقبا از پخته دانه دار بدست می
آید یک مقدار زیاد احتیاجات نساجی
های کشور مر فوع گردیده و مازاد
آن به خارج صادر میگردد.

منبع افزود:

در نظر است که در سال ۱۳۵۴
مقدار «۵۱۵۰۰» تن پخته مخلوج
قرار پیشبینی گردیده به حوزه های
بار تر و آزاد صادر گردد.

منبع ادامه داد:

یک مقدار قلیل پخته طبی از
طریق وزارت صحتیه جهت ضرورت
شفابخانه های مربوط وارد و طرف
استفاده آن قرار می گیرد ولی برای
مؤسسات صناعتی احتیاج به توريد
پخته از خارج احساس نمیشود.
مدیریت اقتصادي وزارت معادن

ژوندون

سعی بر آنست تا فیصدی نیاز مندی های مادی از طریق صدور مواد زراعتی تامین گردد.

گزارش: م. محبوب

حاصل پخته در سال جاری یکصد و هشتاد هزار تن است

افزایش حاصلات پخته نه تنها باعث رفع نیاز مندی های مردم است بلکه عواید اسعاری چشم گیری
را در قبال دارد.
منظور گرمیت دولت برای مؤسسات پخته کار فراهم آوردن تسهیلات بیشتر برای دهقانین
می باشد

صفحه ۱۰

گوشه ای از فابریکه سپین زر که از پخته حاصله برای تولید پارچه جات استفاده میکند.

صنایع در پاسخ سوالی گفت: رشته کریدت در سال گذشته و سال جاری به اندازه قابل توجه افزایش یافته است. از دیاد حاصل پخته در پهلوی اینکه عواید اسعاری چشم گیری را در می بخشند.

و صنایع در پاسخ سوا لیکه مصرف سالانه پخته مخلوج در نساجی های داخلی چقدر است چنین گفت: استفاده از پخته مخلوج در فابریکات نساجی های کشور در حدود «۸-۱۰» هزار تن تخمین گردیده است. که امید است در دوران سال جاری وسال های بعد با بهره گیری بیشتر از زمین های بذر و بلند رفتن حاصلات پخته مقدار این استفاده به پیمانهای وسیع تری صورت گیرد.

منبع در مورد قیمت و نرخ پخته گفت: در این اواخر نرخ پخته برای خریدار از طرف دولت افزایش یافت که این موضوع گسترش و توسعه زرغ پخته را در کشور بار آورده و علاوه بر رفع احتیاجات نساجی های داخلی یک مقدار زیاد پخته مخلوج سالانه به خارج صادر می گردد.

همچنان منبع افزود: - باروی کارآمدن رژیم جمهوری در کشور چهار شرکت پخته و ولایت بلخ که قبلاً بنام های صنعتی مزار، سخی لمیتد، صنعتی باختر و امین لمیتد مسما بودند بشکل صدی دولت تشکیل و به اسم صدی جن و پرس ولایت بلخ نامگذاری گردیده که مستقیماً تحت اثر دولت فعالیت می نماید.

منبع ادامه داد: - مؤسسات متبانی پخته که وظایف جن و پرس پخته را به عهده دارند عبارت اند از سپین زر شرکت جن و پرس ولایت بلخ، موسسه پنبه و روغن نباتی هلمند، و شرکت پخته هرات می باشد.

مدیریت اقتصادی وزارت معدن و

گذارش خیر نویسان

طفايکه قابش باطری کار میکند

کوه مهر که قلب چیزی جز يك باطری كوچك كه در بطن قلب نصب نموده اند نمیشد. بقول خبر نویسان این نوع عملیات و این طرز فعال ساختن قلب بفرنج تر پس موفق ترین و متکاملترین نوع عملیات نیست که بالای اطفال مصاب به تکلیف قلب صورت گرفته این باطری هفته یکبار بوسیله جانیس ویلکروزون مادر طفل بدون آنکه آنها از داخل جسم طفل

مادر طفل باطری قلب پدرش را جابج میکند.

برون آرد جابج می شود و گرنه آن برای ده سال می باشد با آنهم تحقیقات دامنه داری در قسمت بهبودی صحت این طفل که تا کنون سومین بهار عمرش را گذرانده ادامه دارد. این پسر سه ساله (اسکوت) ویلکروزون نام داشته و برای فعالیتش خوب است.

وقتی جانیس ویکر زون در جاسکون ویلی واقع فلوریدا طفل سو مش را بد نیا آورد طفلش مانند همه نوزادان دیگر و ضعیف عادی داشت اما یکساعت بعد از تولد این طفل بیشتر حالت مرگنا داشت تا زندگی. بلا تأمل دکتوران بسروقتش رسیدند و تکلیف او را مریض قلبی تشخیص کردند قلب این نوزاد فاقد دستگاه پمپ کننده بود و خون نمیتوانست در جریان ها جریان پیدا کند. عملیات دکتوران ۳۴ ساعت را در بر گرفت و این عملیات باعث گردید که طفل برای یکسال زنده مانده بتواند. بعد از یکسال دکتوران عملیه دیگر جراحی قلب را با لای طفل مذکور انجام داده و وظیفه تقسیم کردن خون را در جریان ها بوسیله يك کوه مهر که تنظیم نمودند

مصرفی در تالیف صورت بگیرد زیرا این کتاب در واقع اسرار تکسین را می تواند فاش سازد و کجا معلوم که تکسین در طرح پلانی که رویدست دارد از همین کتاب استفا ده نماید.

تکسن و زنش در حال قدم زدن

ریچارد نکسن در اتاق کارش مصروف طرح

یك پلان جدید می باشد.

بوسیله هوئی انگیز در قصر سفید امریکا از وی گرفته شده قیافه او می رسد که از دست دادن اقتدار تأثیر ناگواری بر روحیه او گذاشته.

تکسن در یکی از خاطره هایش مینویسد: (من همیشه مرد کار بوده ام مخصوصاً در قضیه واترگیت مصروفیت من ده چندان شده بود).

ناظران سیاسی با استناد این مطلب گذارش میدهند که تکسن روزانه بیشتر اوقات خود را در اتاق کارش مانده و بطور سری در پی طرح پلان سیاسی جدید است و وقتی زیاد خسته می شود با زنش یکجا از مناظر زیبای که در طول راه شان سلیمنت ساحل قرار دارد دیدن میکند البته در مورد روش فعلی تکسن سایرین عقاید دیگری دارند چنانچه يك جلد از کتاب خاطره های تکسن که با مخارج شش میلیون مارک تسوین گردیده اخیراً بدست دختر آیزنهاور القیله ووی در مورد این کتاب نظر بخصوص دارد و آن اینکه کتاب مذکور جای دارد که چنین

تهیه و ترجمه: میرحسام الدین برومند

ریچارد نکسن در تلاش طرح سیاست جدید است

در جریان هفته های اخیر عکسهای ریچارد نکسن رئیس جمهور سابق امریکا در بازار های امریکا بعدی نایاب شده بود که يك عکاس اخبار (زون پست) کالیفرنیا برای تهیه کلیشه یی مجبور شد یكروز و قش را صرف نموده و بکمره مدرن و حساس عکاسی اس (تیلیپو بیگنیف) فو تویی از ریچارد نکسن که در مقرش سانسلیمیت اقامت داشت بردارد. قرار اطلاعات واصله درین روزها ریچارد نکسن و زنش بگشت و گذار های خویش شکل رسمی و تشریفاتی داده اند علو تا در برخورد ها ایشان روش دیگری ایجاد کرده اند بقول خبر نویسان نکسن اخیراً میخواهد عیناً همان روحیه را که در زمان سلطه و اقتدارش در امریکا داشت اکنون هم داشته باشد و معلوم می شود که تشنه اقتدار است.

از چند که نکسن بنظر راضی بنظر می آید مگر در اصل امر چنین نیست زیرا در آخرین عکسهای یی که پس از از دست دادن اقتدارش

از سراسر جهان

«بوی فشر» را در شکست سازد بهمین
ملحوظ صرف نظر از علاقه که بامارینا
عبرانی دارد. ماه غسل را که شمیرین تر یسن

استاد قهرمانان شطرنج جهان ماه غسل را نادیده گرفت

هدیه یک جنرال آفریقایی به سفیر آمریکا

زن نیک اندیش در میان آفریقایی ها

هدیه یک جنرال آفریقایی به سفیر آمریکا
شیرلی تیملی بلاک که از طفولیت تا سال
۱۹۶۹، منحل نمونه بارز یک طفل چیزفهم
و یک دیپلمات کوچک در جامعه آمریکا مو قفی
داشت سر انجام از طرف دولت آمریکا در آفریقا
سفیر تعیین گردید، در آنجا بعد از از خود
شرافت و لیاقت نشان داد و تبعیضات نژادی

نظاقت که همیشه خود را (۲۳) ساله

فکر میکند

سال دهنم و اکنون که سه ماه از نو لدرسم که
جبهه تحقیق دارد گذشته بیست و سه سالی
بیش ندارد و تا وزن و جسامت طفلم بحال
خودش است من پوره ۲۳ ساله خواهد بود
و شاید هم برای همیشه ۲۳ ساله *

مادریکه خود را همیشه ۲۳ ساله فکر میکند.

ویکتوریا فونکامپ ستاره در خشان و
نظاقت خوش آواز تلویزیون آلمان فدرال سه ماه
میشود که از شوهرش «دیردتریک» صاحب
فرزندی شده بنام فلیکس.

بخش این خبر که فلیکس سه ماهه از
ابتدای تولد تا اکنون دارای وزن و جسامت
ثابت بوده یعنی (۷) پوندوزن و (۵۲) سانتی
متر قد دارد توجه نامه نگاران جهانی را
بغود معطوف داشته و همه را در شگرف و
حیرت نگه داشته. ویکتوریا مد عیست که
تفاوتی بین مراحل بارداری و اکنون که سه ماه
از تولد پسرش مانند سایر مادران بار دار در
وجودش احساس نکرده است. او به خبرنگاری
متوجهانه گفت: از اینکه قبل از وضع حمل (۲۳)

مارینا ازدواج کند، اما کنفرانس منعقد
شدنی که در آن نمایندگان بیشمار از ممالک
دیگر حضور بهم رسانیده بودند این وصلت
و امتیاز قرع قرار دادند بجهت آنکه اسپاسکی
نیاید بدین زودی ها ازدواج کند و احیا نشا
اگر ازدواج هم میکند بجز از مارینا که تبعه
دیگر نیست، باشد چه در هر دو صورت
این وصلت قهرمان جهانی را در گمنامی خواهد
گشاید. اما غافل ها جایی را نگرفت و
مراسم عید نکاح اسپاسکی «۳۸» ساله
استاد قهرمانان شطرنج جهان با مارینا تشر
باشف در سالون نکاح مسکو بدون تشریفات
آنهم در ظرف دزدقیقه انجام پذیرفت *

اسپاسکی این مرد قهرمان و هم برای
طرح دوستان در انشای عقد نکاح بالباس
مخصوص شطرنج اش را بن دست داشت و میگفت
که اگرچه مارینا را با تمام وجودم می خواهم
اما اگر با آنهم شطرنج را بالاتر از او دوست
دارم *

این شطرنج باز بلند آوازه درین شب
ورو ز تلاش دارد تا با طرح معمای مشکل
شطرنج، شطرنج باز مشهور آمریکا ایسی

اسپاسکی (چال میسند)

از چندین سال بعد بنطرف (پور یس
اسپاسکی) مرد مبتکر، شناخته شده و قهرمان
که لقب استاد قهرمان شطرنج را کما می کرده
عاشق دختری بود بنام (ماریا تشریباشف)
فرانسوی، که در سفارت فرانسه در روسیه کار
میکرد. بالاخره اسپاسکی مصمم شد با

شطرنج باز معروف حین عقد نکاح با مارینا محبوبش.

جمهوری لبنان

دست دانسته خود بر آنها آمده جویای موضوع واستراحت آنها شد عساکر چنین موضوع را وانمود کردند که ماهمه یونانی عیسوی مذهبییم ولحظه ای قبل رفیق خود را از دست دادیم و اکنون انتظار سه رفیق فروتنی، دوشیعه، سه سنی خویش را داریم که بزودی بر گشته و سپس بیشتر بجنگ می پردازیم.

میدان دواتویل مانند سایر میدانها نبوده درحقیقت مانند میدانهای مرکز کشور های دیگر که در مرکز آن بعضی سبزه و گلچوی بزرگی وجود داشته که در آن پنج مینار بزرگ یادگاری پابرجاست که در سالهای اخیر بنا یافته اند در همین میدان که مرکز شهر بیروت میباشد ۷ متر پایین تر از سطح جاده ها و پیاده روهای امروزی واقع شده بود این میدان زمانی تئداتون متصرفاتی روم بزرگ بود که در این سر زمین حکومت داشت که توسط اوکتاویان اوگوست تاسیس یافته بود.

اکادمی حقوق بیروت که شهرت خاصی دارد از قرن ۶ میلادی باین طرف در قطار مجامع علمی مهم قد علم نمود. اشخاص مهمی را بجامعه تقدیم نموده است منجمله مجمع القوانين کریگوریایی و قسمت ابتدایی کتاب قانون جوستینیان از نمره این اکادمی می باشد. و امروز بشکل يك پوهنخی اکادمی مذکور ۲۱ سالگی خود را در قطار سایر پوهنخی های مهم این کشور طی کرده است. تحصیل در این پوهنخی پنج سال رادربر میگیر د استادان این پوهنخی بهترین حقوق دانان رومی بودند یکی از عالمترین پوهاند پوهنخی مذکور پائینوش بود که نویسنده (۵۶) کتاب علمی و حقوقی بود موصوف حقوق تماما تابعین جهان را در برابر حقوق مساویانه خوانده است. این پوهنخی عالی بعد از زلزله سال ۵۵۱ مسیح بباد فنا رفته بر علاوه تماما شهر بیروت ویران و ۳۰ هزار نفر ازین رفت.

این زلزله و تاخت و تاز عربها، خاندان مملوک ترکها و غیره نشان میدهد که پایتخت لبنان از چهار هزار سال قبل معروف بوده و دارای آثار تاریخی قیمداری میباشد. در بعضی جاهای جاده (صلیب ها) بهترین آثار و مینار های روم قدیم و در موزیم ملی بیروت میتوان عالیترین موزایک روم قدیم را یافت که بهترین ساختمان ادوار قدیمه را نمایندگی میکند گذشته از آن بسیاری از آثار ذیقیمت زیر زمین و جاده های سنگی شهر گپنه و یابندر بیروت مدفون اند البته زمانیکه حکومت لبنان بساختمان مترو اقدام کند این همه آثار تاریخی نمایان خواهد شد. در حال حاضر یگانه نقطه جلب توجه توریست هابر علاوه آثار تاریخی و بناهای برجسته هتل بیروت از قبیل هتل های سنت جارج، نوبنسیا بریستول و بیروت کارلتون، گاباره های زیبا و دلکش، رستوران ملی (مینوزی) که از بهترین رستوران های شرق نزدیک و میانه بوده با انواع غذایه، غسل و سکی بالای آب در سواحل آنجا میباشد که مبالغ هنگفتی از این راه نصیب کشور لبنان میگردد.

بیروت زیبا، تجارتی و فرهنگی بر علاوه

یکی از جاده های شهر گپنه بیروت که زندگی روزمره مردم را نشان میدهد. باطل میثی آشناسوید.

ترجمه و تهیه: انجنیر عزیز کهداء

آشفته ترین کشور فعلی جهان مهمترین راه های شرق و غرب

مذهب و صدراعظم آن از مسلمانان سنی انتخاب میشوند. در هنگام نبرد های جنگ جهانی دوم قسمتی از عساکر لبنانی مسللا جنگ را قطع و پای سایه درختی آرام میگرفت تصادفا یکی از صاحب منصبان الیانی، باتفنگچه

مسلمانان دایما ۶۵۰ میباشد بنابراین دخول در پالمان ۳۰ عضو عیسوی ۲۰ عضو مسلمان سنی، ۱۹- اعضای مسلمانان شیعه، ۱۱ عضو پروتستانت و ۶ یونانی کاتولیک و غیره را اجازه میدهد از این رورئیس جمهور لبنان را عیسوی

در میدان دواتویل که با پولیس های زیادی احاطه شده است پارلمان با ۹۹ عضو خویش راجع بمسایل مالی و اقتصادی کشور مذکور مذاکره و جمع میشوند. پارلمان لبنان مانند سایر پارلمانها نبوده زیرا رای عیسویان و

وانار باستانی قدیم در لبنان

یکی از ساختمانهای مدرن لبنان

پیداوار زراعتی لبنان

پیدا کرده جلب توجه تجار را بخود جلب نمود ولی درحقیقت انکشاف نفوس لبنان بخصوص شهر بیروت در سالهای پنجاه بعد از آنکه لبنان آزادی خود را بدست آورد، صورت گرفته است. اولین ذکری از اسم بیروت منحنی یک ناحیه بزرگ فنیقی عادر تابلوهای کاشی نوشته جات سیخی بهمان آمده است که از قرن ۱۵ قبل میلادی نمایندگی میکند. در زمان فرنگی و تمدن یونان قدیم و ادوار روم بیروت بندر تجارتی آزاد در نیم کره شرقی بود در ۶۳۵ میلاد مسیح بیروت که مانند عروسی آراسته بود بتصرف عربها درآمد تا اوایل قرن ۱۰ میلادی تحت اداره خلافت بود و سپس توبت بحکمر وایی بسوریه رسید در سال ۱۱۱۰ بیروت بدست صلیب ها افتاده با کمی فواصل تا سال ۱۲۹۱ محل اقامت آنها گردید. خانواده مملوک مصری بیروت را در قرن ۱۵ و ۱۶ بدست آورد و بالاخره سال ۱۵۱۶ دورتر که شروع شده و آنرا در قلمرو امپراتوری عثمانی که در آنوقت شان و شوکت فراوانی داشت درآورد. از زمان حکومت فخرالدین (۱۵۸۴ - ۱۶۳۵) امرلستانی که برای آزادی این وهسته بولی لبنان شناخته شده است. در اوایل ۱۹۶۴ در این شهر صرف ۴۰ بانک وجود داشت که نیمه آنرا بانکهای تجارتی فرانسوی، انگلیسی و امریکایی تشکیل میداد و امروز نول بانکهای مهم و تجارتی این شهر از ۷۵ بانک مختلفه تجاوز نموده است در جاده های بیروت میتوان کانتور های تبادل پولی را در هر گوشه و کنار ملاقات نمود که هر نوع دادوستد پولی جهان و معاملات تجارتی را انجام میدهند منجمله ۷۲ شرکت و بانکها را منجمدی های خارجی در برمی گیرد.

فابریکات صنعتی لبنان اکثر در همین شهر تجمع کرده بیشتر فابریکات نساجی، چرم، تمباکو، مواد خوراکی، فولاد سازی آن مهم و قابل تذکره اند که قسمت اعظم آن در گردونواحی بندر تمرکز یافته اند زیرا ترانسپورت آسان و در صادرات کشور رول مهمی را بازی میکنند. بیروت مشتمل است بر شهرکته دنواحی بندر با منازل پوسیده و فرسوده و کوچه های لطفاً ورق بز نید

فستک و تجارتی را عربها تشکیل میدهند بر علاوه ارمنی، یونانی، ترکی و کرد متبانی جمعیت بیروت را تشکیل میدهند ارتقا و انکشاف نفوس در بیروت سیر نزولی خود را پیموده است در ۱۸۶۰ نفوس آن به بیست هزار میرسید شصت سال بعد یعنی در ۱۹۲۰ جمعیت آن به ۱۸۰ هزار نفر ارتقا یافت که سالانه ۲۶۶ هزار نفر رسیده که باین حساب سالانه کمتر از ۱۰ هزار نفر به جمعیت این سرزمین افزوده میشد روی هم رفته ازدیاد نفوس در کشور لبنان مانند کشورهای افریقایی و آسیایی فوق العاده زیاد نبوده بلکه موازنه خوبی را پیش گرفته است اما در سالهای اخیر دوباره ازدیاد نفوس در این شهر سیر صعودی خود را پیموده و سالانه ۳۰ هزار نفر به جمعیت این شهر افزایش بعمل آمده است. علت آن همانا تجاوزات اسرائیل و جستجوی امرار حیات مردم زیادی را از ممالک عربی و سایر کشور ها به لبنان کشانید و از جانب دیگر تجارت آزاد در بیروت رونق زیادی

پوهنخی حقوق بشکل روم قدیم مالک چهار پوهنتون عالی میباشد که در میان ملل عربی ممتاز و معروف اند. دو پوهنتون غربی یکی فرانسوی و دیگری امریکایی میباشد که از همه زیاتر و جامع تر اند در این پوهنتون ها ۳۵ هزار محصلان از لبنان و سایر کشورهای عربی شرقی تدریس میکنند صرف یکی از این پوهنتونها که با سم پوهنتون لبنان معروف است ۲۰ سال قبل اساس گذاری شده و یگانه پوهنتون رسمی و دولتی بشمار میرود مانند سایر کشورهای جهان پوهنتون در لبنان نیز ساحه اجتماعی و علمی محسوب میگردد میتوان گفت که پوهنتون لبنان یگانه (کلید) مذهبی، سیاسی و بقایای فئودالیزم میباشد که تا حال پابرجا مانده است.

بیروت پایتخت و بندرگاه درجه یک جمهوری لبنان در شبه جزیره یی سواحل شرقی بحیره مدیترانه موقعیت دارد در سال ۱۹۷۰ بیروت در حدود ۸۰۰ هزار جمعیت داشت که ۲ نفوس کلی کشور در این شهر تمرکز یافته بودند. قسمت بزرگ اهالی این شهر

نمایی از یک قسمت شهر بیروت

باریک همچنین بیروت جدید، شرقی و جنوبی باجاده های عریض و عمارات چندین طبقه یی جدیدی در بیروت بسیاری از فایر یکتا موسسات و جاده ها هنوز هم مسمی نگردیده اند نقطه نیرنگی برای شناسایی این جاها، کلیسا ها، مکاتب، قبرستان و غیره بوده که بانثانی این جاها میتوان محلی رادریافت در ۱۹۶۳ شهر بیروت به ۵۸ سکتور قسمت یافته جاده ها و نواحی آن نمره بندی شده است این تقسیمات با اساس نفوس صورت گرفته که هر ناحیه از هم بغوی متمایز میشود.

اشرفیه و سورسوک دوناچه ای میباشند که در آن ارستو کراتهای قدیمی لبنان سکو نست دارند، معمولا منازل از هم دور و توسط باغچه احاطه گردیده اند و در کنار آن پوهنتون (یوسف مقدس) و شفاخانه بزرگ لبنان موقعیت دارند. نواحی حمرا و روشی و همچنین ناحیه ارستو کراتها عصری و از عمارات چندین منزله تعمیر یافته است و دارای جاده های فراغ با بهترین منازل ساحلی که اکثر ترو تمندان خارجی در آنجا زندگی میکنند نواحی مذکور پوهنتون امریکایی، سفارت اضلاع متحده امریکا و اتباع امریکایی که تعداد آنها به ۶ هزار میرسد، سفارت کبرای فرانسه، بریتانیای کبیر چندین هتل لوکس و عصری از قبیل کارلتون و کاتینتال در کنار جاده معروف حمرا بهترین فروشگاهها، گداهها و سینما های بیروت تمرکز و تعمیر یافته اند. (زیتون) اسم مرکز تجارتی میباشد که دهها شرکت خارجی مخصوصا موتور، کلب های مجلل شبانه و همچنین دوهوتل معروف و بهترین لبنان فنیسیاوس، جارج که در سراسر کشور و شرق میانه شهرت دارند از معروف ترین نواحی بیروت به شمار میرود هر تجار، سیاح و مسافریکه به لبنان وارد میشود دیدن این محل را بخود فرض می داند. ناحیه اس سوریگانه محل بیروت است که سکنه آنرا یهودیان تشکیل میدهد و شغل عمومی آنها صنایع روستایی بوده و تجارت خوبی میباشند از اینرو تماما ورکشاپهای اهل کسبه در همین ناحیه تمرکز یافته اند.

ناحیه ابستا (فوقانی) که از یکطرف بامیدان اسپ دوانی و از جانب دیگر، نواحی اشرفی و مزار احاطه شده است ناحیه کارگران بوده و ناحیه البستای (تحنانی) بامیدان معروف رجاد السولخ عبارت از ناحیه تجارتی و پولی بیروت بوده معمولا محل اقامت تجار میا شد ولی نواحی بدوی، چرچ بولک و مسلخ که بامتداد دریای بیروت تعمیر یافته اند نواحی نادارترین طبقه مردم بیروت بوده که جمعیت شانرا دور میناها تشکیل میدهند در ناحیه مسلخ فابریکات صنعتی و اکثر قصایبان جاه گرفته اند چیزیکه در بیروت زیبا و تماما نواحی آن کمتر دیده میشود عبارت از سرسبزست تهاد ناحیه حمرا بکان پارک کوچک دیده میشود.

در پایتخت بیروت سه پوهنتون مهم و معروف امریکایی، فرانسوی و لبنانی وجود دارند و در آنها صرف محصلان لبنانی و بسیاری از کشور

ان سالون تیائر آنچاست. بیروت از رهگذر نشرات غنی بوده در حدود ۳۵۰ نشریه مختلفه دارد که منجمله ۵۰ نشریه آنرا نشرات یومیه تشکیل میدهد نشرات لبنان بر علاوه آنکه بزبان عربی انتشار می یابد به لسانهای فرانسوی و انگلیسی اکثر آنهاروزانه و ماهوار نشر میشود.

میدان هوایی بین المللی بیروت که در ناحیه (خالدی) یعنی ده میل بسوی جنوب موقعیت دارد در حال بزرگ این میدان بانکپا و نمایندگی های معروف خط هوایی جهان جا گرفته اند این میدان که در چاراه مهم تجارتی جهان قرار گرفته است از بهترین میدانهای بین المللی شرق میانه بشمار رفته در هر ۴ دقیقه یک طیاره از این میدان به چهار سمت جهان پرواز میکند ترافیکل میدان عصری و باهر گونه وسایل ترانسپورتی میباشد. در منزل فوقانی دکانین انیک فروشی، زیورات، البسه و تماما اشیای که مورد ضرورت مسافران است پهلوی هم قرار دارند بر علاوه میدان مذکور بهترین محل تماشا و تفریحگاه مردم بیروت بشمار رفته تمام روز سیل تماشاچیان در گردونواحی آن دیده میشود. از میدان هوایی بیروت ۲۵۵۹۴ طیاره مختلفه استفاده کرده ۱۲۵۴ میلیون مسافرا حمل و نقل داده است.

در (۷) اکتوبر ۱۹۹۶ در بیروت جریده ی هفته وار (فتاح) بزبان انگلیسی برای اولین بار از طبع برآمده از طرف اتحادیه جبهه آزادی فلسطین نشر میشود که بر علاوه وقایع سیاسی جهان اخبار مهم عسکری و مضامین مختلفه راجع به فعالیت های جبهه آزادیخواه فلسطین در آن درج میشود. همچنین در سال مذکور هیاتی مرکب از بسیاری از کشورهای جهان جهت ترجمه تورات بزبان غربی در بیروت گرد آمده بودند که در جهان مطبوعات رول مهمی را بازی میکند.

در شهر بالیک همه ساله فستیوال بین المللی

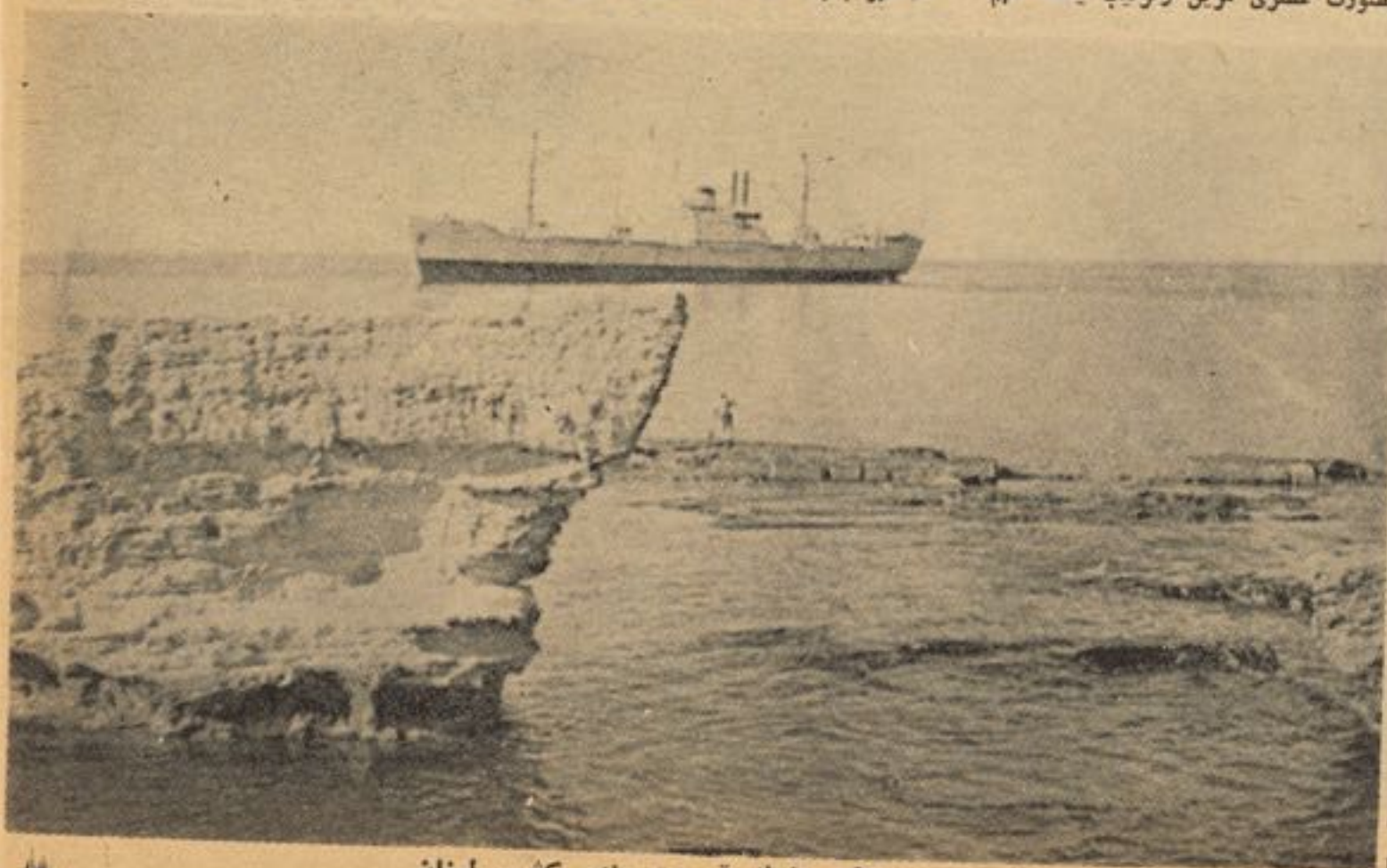
بیروت مالک بهترین موزیم ارکیولوژی بوده که دارای کلتسیون آلات حربی و سامان منازل از ادوار فنیقی عامیباشد از آثار تاریخی قابل دیدن شهر مسجد عالی (عمرا) است که در جاده معروف و پر جمعیت بیجان تعمیر یافته است هزاران نفر در گردونواحی آن به اشکال مختلفه بکسب و کار پرداخته است مسلمانان این شهر اتحاد خوبی بهم داشته عبادت در مسجد مذکور راحتی میدهند چنانچه در روز های عید و جمعه فواصل بعدی را جهت ادای فریضه در این مسجد طی میکنند.

چون بیروت یک شهر تجارتی و مهم شرق میانه و بحیره مدیترانه میباشد مسافران و سیاحین زیادی در همه مواقع سال باین شهر آمده و دایما هجوم تجار مسافران و سیاحین در آنجا میباشد از اینرو وسایل تفریح و سرگرمی در گوشه و کنار شهر فراهم است در حال حاضر بیروت مالک ۴۸ سینما بوده که از فلم های سراسر جهان در آنجا نمایش داده میشود تیائر بزرگ بیروت که دارای بهترین اکیکت بوده بیشتر شکل عربی دارد. کابارا و کلب های شبانه خیلی و تا اخیر جمع وجوش دارد معمولا دسته های موسیقی در آن اشتراک و نمایشات جالبی دارند بفاصله ۱۵ کیلو متر از مرکز بیروت (مرکز سرگرمی) بنا یافته است که بنام (گازنپودولبتان) یاد میشود که این مرکز ساحه بزرگی را دربر گرفته است هر گونه وسایل تفریح و خوشگذرانی در آنجا میباشد که بصورت عصری مزین و ترتیب یافته مهم

ارستیکتی برگذار میشود که در آن فلکلور محلی و جهانی مورد نمایش قرار میگیرند گذشته از آن در بیروت کنفرانس تیائر و فلم عربی، آسیای مرکزی و شرقی بکمک یونسکو دایر میگردد که مورد استقبال گرم اهل هنر و کلتور قرار می گیرد.

طرز حکومت لبنان جمهوری و رئیس جمهور باکتریت آراء هر ۶ سال انتخاب میگردد. اقتصاد ملی لبنان بر زراعت، توریستیکسی بانکداری و تجارت استوار است مهمترین اقلام زراعتی لبنان را گندم، جو، کچالو، زیتون، تنباکو، پیاز، موه جات مدیترانه یی، سیب، انگور، بادنجان رومی، کيله و انجیر تشکیل داده بزرگ گوسفند و گاو از جمله حیوانات اهلی این کشور محسوب میشود اگر از معدنیات لبنان سخنی به میان آید میتوان آهن، مس، سلفیت، فاسفورس و پترول را نامبرد. قوه الکتریکی سمیت، نفت، سگرت سازی، شکر، روغن نباتی، پنبه و آلات فولادی از صنایع مهم این کشور محسوب میشود لبنان مالک ۴۲۰ کیلومتر خط آهن و تقریبا ۶ هزار کیلو متر سربك اساسی است در میان صادرات لبنان مقام اول را فلزات، جواهرات و مقام دوم را حیوانات اهلی، تنباکو و غیره میباشند. واردات آنرا ماشین آلات، سامان برق و سبزیجات تشکیل میدهد و با کشور های بریتانیای کبیر، فرانسه، اضلاع متحده آلمان غرب و ایتالیا صورت میگیرد و مهمترین پارتنر و ادانی لبنان با عرب سعودی، کویت، عراق، اردن، سوریه و اضلاع متحده امریکا میباشد.

در این اواخر تصادمات مسلح و جنگ داخلی در لبنان ادامه دارد دسته های متخاصم که آنها را فلسطینی ها و موسسات دست چپ بشمول اکثر موسسات اسلامی تشکیل میدهد و دسته مسیحی مارونی و موسسات دست راست محرکین این همه تصادمات محسوب میشوند بقیه در صفحه ۶۰

منظره از یک قسمت بندر کشور لبنان

هنر

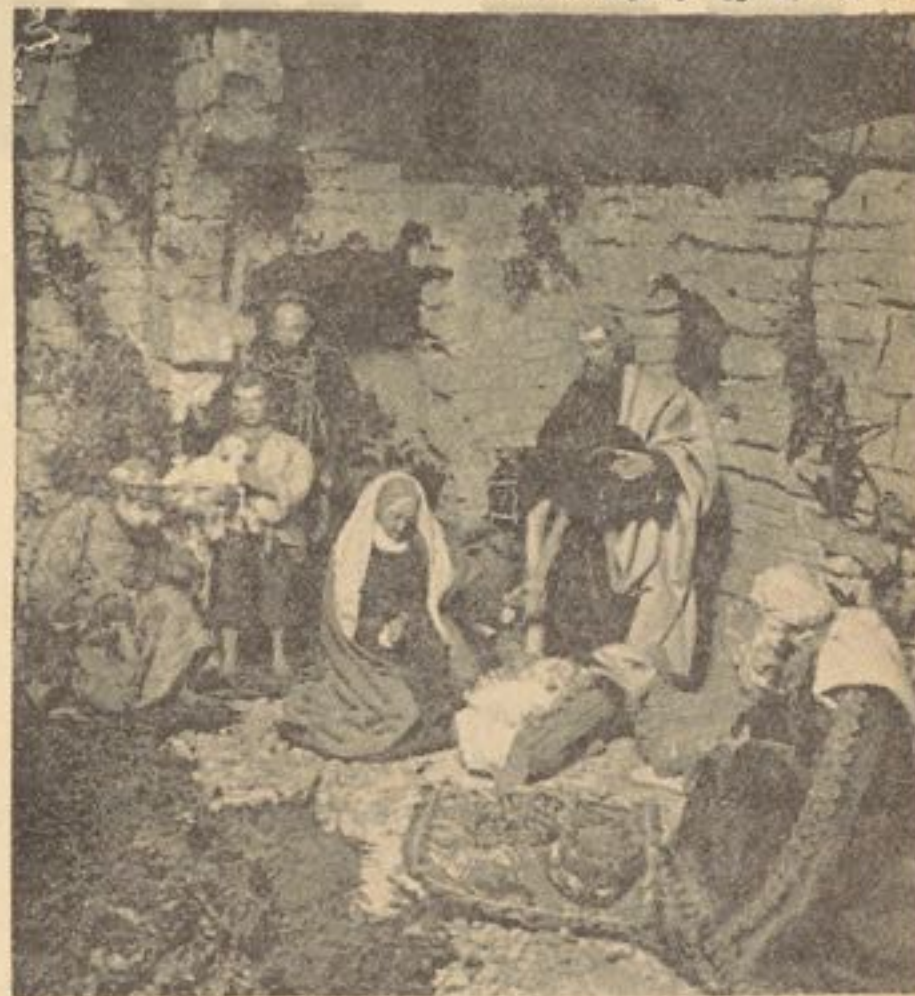
بشر از شکم خود صرف نظر کرده و به هنر پرداخته است زیرا تدوین هنر را مانند خوراک روزانه برای ادامه زندگانی خود ضروری دیده است.

و به آثار بزرگ هنری احترام قایل شدند. اما اخیراً در حالند معلم دیوانه‌ای با جاقویه تابلوی زیبای اثر رام برانده حمله برد و کمی از آن را از هم درید. این دیوانگی را نمیتوان به حساب ملیون هادم هنردوست گذاشت که کار روزانه خود را رها میکنند و در جلو نمایشگاه‌ها صف می‌بندند تا تابلوهای کار اساتیز فن را تماشا کنند و از آن لذت ببرند.

امید است که انفلاسیون در عالم هنر که اکنون توسط دلان صورت می‌گیرد ارزش هنری خود را از دست نداده و ثابت باقی بماند.

در جهان ماکه بشر از زمان پیدایش تمدن با جنبه‌های مختلف هنر آشنا بودند و به آن ارج می‌نهادند. باید دید که آیا در مراحل پیرانی تاریخ بشر نیز به همان درجه برای هنر ارزش قایل بوده‌اند یا نه.

در زبان لاتین ضرب المثل قدیمی است که می‌گوید اول نان را پیدا کنیم بعد دنبال فلسفه برویم. این مثال بسیار خوبی است. زیرا بشر به نان یا گرم کردن تن و شکم باید اهمیت زیادی بدهد چه طبق مثال خود ما شکم گرسنه چیزی نمی‌فهمد. اما تجربه نشان میدهد که در خلال دوره‌های بحرانی نه تنها از علاقه بشر متدین به هنر کاسته نشده بلکه هزینه‌های برای کارهای هنری نیز افزایش یافته است.

شما بیان میکنم . . .

گروه کلاغان

نام جهان آشنای نیچه مبتکر و فیلسوف معروف آلمانی را که اندیشه هایش در قرن اخیر تأثیر فراوان در مردم داشته، شنیده‌اید. وی شاعر زبردستی نیز بوده است ولی در اثرشیرت فلسفی او جنبه شاعری اش کمتر شهرت دارد. اینک ترجمه یکی از اشعار معروف او را برای شما می‌نویسم.

گروه کلاغان فریاد کشان و خروشان بسوی شهر در پرواز اند. به زودی برف فرو می‌بارد. خوش آنکه هنوز سروسامانی دارد. اکنون دیر نیست که تومبیت و منجمد استاده‌ای . او خزان نام دارد آخرتابه کی، اودیوانه است. از چه رو پیش از زمستان از جهان گریختی. دنیا دروازه است به سوی هزاران وادی خموش و سرد. هر کس، آنچه توان دست داده‌ی،

از دست داده باشد. دیگر هیچ جا ارامش نخواهد یافت. تو اکنون رنج برده برجای ایستادی. پس به کوچ فرستاده نفرین شده تن در دهی. چون دود که مردم را به آسمان های سردتری می‌جوید.

پیدایش عینک

پیدایش فن چاپ به رواج عینک کمک کرد. در قرن شانزدهم در شمال کشور ایتالیا و جنوب آلمان که شیشه سازان اروپایی در آنجا اقامت داشتند خرید و فروش عینک رونق بسیار داشت و عینک دسراسر اروپا ازین دو نقطه آغاز شد.

تاریخ پیدایش عینک به درستی معلوم نیست. برخی از محققان اختراع عینک را به (راجرتسون) نسبت داده‌اند. می‌گویند از فلاسفه و فضایی قرن سیزدهم بود و گویند که میکروسکوپ و تلسکوپ هم از اختراعات او بوده است. اما بعضی از محققان معتقدند که عینک بیشتر از قرن سیزدهم وجود داشته است.

از نخستین اسناد تاریخی درباره عینک ابتدا سفرنامه مارکو پولو جهانگرد معروف است که او در توصیف از دربار «قبای خان» می‌گوید که منشیان برای نوشتن و خواندن نامه‌ها عینک به چشم می‌زدند.

سند تاریخ دار و قابل اعتماد دیگر عکس از کاردینال اوگونه است این عکس، نقاشی معروف است که کاردینال رابا عینک در داخل کلیسا نشان میدهد.

پشک گمشده

پولیس اطلاع داد، که پشکش گم شده است و از پولیس کمک خواست که هر چه زودتر این حیوان را پیدا کند. وقتی که باخنده پولیس رو برو شد، خانم برآشفته و به پولیس گفت: آقایان واقعاً را شوخی فرض نکنید من به گردن پشکم گردنبندی آویخته بودم که چند تا نگین آلماس به ارزش ۵۰۰ هزار دالسر روی آن نصب شده بود. حالا شما مجبورید که پشک مرا با آلماس‌ها که به احتمال قوی سرقت کرده‌اند پیدا کنید. همین حرف باعث شد که چهل موتر پولیس به حرکت درآید تا پشک این خانم را پیدا کنند و چنان جستجوی دامنه‌دار آغاز شد که اندازه نداشت. ما وقتی که پشک را که در یکی از کوچه‌های شهر گردش میکرد دستگیر کردند از گردنبند خبری نبود و جالب اینست که اصلاً چنین گردنبندی از اول موجود نبوده و خانم محترمه صرفاً به خاطر پیدا کردن پشک عزیزش چنین دروغ شاخدار را گفته بود.

باید گفت واقعاً صدمه‌ی به هر چه دروغ‌گوی.

هنر در آستانه ی قرن ها

تتبع و نگارش: حامد نوید

یک قدم دیگر

بسوی تحول

هنر در دوره ای که زندگی بشر از مرحله شکار و دوره گردی به شکل خانواده ها تبدیل گردید .

تاریخ درباره انکشافاتیکه بعد از دوره یخچالها در اروپا درحوالی ۱۲۰۰۰ ق.م صورت گرفت مشکو لا است چه حفاریاتیکه در ینمورد صورت گرفته کدام انکشاف تاریخی را ناظر به دوره نیولیتیک یادوره سنگ جدید در حوالی ۱۰۰۰۰-۵۰۰۰ ق.م تثبیت نمیکند ، اما بعدازین دوره ، دوره جدیدی در سر گذشت زندگی انسان کشوده شد که ازجهات مختلف نظر بدوره سنگ قدیم در روشهای خود تکامل یافته تر بوده است .

در اطراف ۸۰۰۰ سال پیش از تولد مسیح یعنی چند هزار سال قبل از دوره فلز و ایجاد خط سیستم زندگی نوی در شرق میانه ظهور کرد که از نگاه ساختمان اجتماعی، وسایل تولید طرز تفکر و ارزشهای معنوی نظر بدوره سنگ

مثال زنده این مدعا است چه این تصویر در قرن ۱۹ آفریده شده است مجسمه توله نواز که از تبیین تاجر ها بدست آمده و امکان می رود که بین قرنهای ۱۶ و ۱۸ ایجاد شده باشد شباهت زیادی را با هنر دوره حجر میسر سازد مجسمه مرد با کلپر ننده که از حوالی در یای سپیک واقع در نیو گینی کشف شده و مربوط به اواخر قرن ۱۹ و شروع ۲۰ می باشد شباهت ز یاد با آثار دوره (نیولیتیک) یادوره حجر ثانی دارد و نمونه دیگریست حاکی از رکود تصویرات انسانی بصورت عمومی هدف عمده از هنر در جوامع بدوی مانند دوره سنگ قدیم جلوه های تصویرات انسان و عقاید مذهبی او در آفریدن این آثار بوده است و اکثرا مذهبی و سحر متحیت دو عنصر عمده بهم آمیخته و خصوصیت مشابه را باین آثار میدهند .

تذکر: عکس های قسمت فوق در شماره گذشته نشر شده بود

سپری کرده و نسل شان در اروپا منقطع گردید اما تاریخ شاهد جوامع دیگری که بشیوه دوره حجر زندگی میکردند اند بوده است مثال زنده این نوع جوامع در افریقای جنوبی و آسترالیا تا اواخر قرن ۱۹ مشهود است که از نگاه تخنیک و تصورات انسانی هنر این جوامع چندان تفاوتی با هنر دوره سنگ قدیم ندارد حتی بعضی از آثار هنری دوره سنگ قدیم از نگاه تناسبات وزیباتی خطوط در هنر این نوع جوامع بهتر است بعقیده اکثر دانشمندان این جوامع بنام جوامع بدوی یاد گردیده اند اما دانشمندان معاصر (انثروپالوجی) راجع به کلمه بدوی (پرمیتف) مشکوک اند و اصطلاح جوامع موحه به رکود را ترجیح میدهند .

(تصویر مرد نیزه وار و کائوگورها)

که از قسمتهای ارن هیلیم لند غربی آسترالیا ی شمالی بدست آمده

تصویر کشف شده در (پالریمو) عدد از انسان ها را در حالت رقص نشان میدهد و مانند تصویر (لس کودرا دون) فرانسه دوری و نزدیکی و تناسبات در تصویر مراعات نکر دیده است و نقش ها که بالای هم دیگر قرار دارند فرق عمده که بین آثار مکتشفه اروپای جنوبی و شمالی مربوط به اندازه آنهاست چه اکثر آثار اروپای شمالی از نگاه اندازه کوچکترند و بالای سنگهای که ارتفاع شان از چند اینچ تجاوز نمی کند حک گردیده اند چنانچه ارتفاع و توس (ویلن دورف) از چار اینچ بیشتر نیست . بصورت عمومی دوره سنگ قدیم در مرحله محدودی انکشاف کرد که این پیشرفت عالیترین مرحله تر قی بشر آن دوره بوده است با ظهور دوره یخ چالها دوره سنگ قدیم به پایان میرسد و اکثریت انسانهای آن دوره نتوانسته دوره یخ چالها را

انسانها با يك تحول عميق و جهان پيش متفاوت در دوره نيوليتيك مواجه گردیده باشد اما جای تعجب اينست كه چرا آثار اين دوره بيانگرى نقاشى هاى دوره سنگ قدیم را ندارد چيزيكه ما را مخصوصا مواجه به محدوديت در بازه نقاشى هاى اين دوره ميسازد همانا از پيش رفتن يك مقدار زياد نقاشى هاست چه هنرمند دوره نيوليتيك اكثرا كارهاى هنرى خود را بالای چوب و يا مواد ناپايه دار ديگر ميكردند است البته امكان اين موجود است كه شايد حفريات ما بعد اين خلا را پر كند. آنچه امروز راجع به انسان دوره نيوليتيك ميدانيم مربوط بحفريات سالهاى اخير دارند است مجسمه هايكه از اين منطقه حفريات بدست آمده قدامت بيش از ۷۰۰۰ سال قبل از ميلاد مسيح دارد اين مجسمه ها عموما از مجسمه حقيقي انسانها ساخته شده كه روى آن با يك طبقه نازك گچ پوشيده شده و بجای چشمها از صدفهاى دريايى كار گرفته شده است. عامليكه بر علاوه قدامت تاريخى اين مجسمه ها باعث ازدياد ارزش هنرى شان ميگردد نفاست و ظريف كارياها است كه در ساختن اين مجسمه ها بكار رفته است همچنان تناسبات مجسمه و چهره در هنگام گچ كاري بطور دقيق مدنظر گرفته شده است اين مجسمه ها ساختمان چهره يك قوم و يا قبيله بخصوصى را نشان نميدهند بلكه هر کدام آن بصورت منفردانه چهره مختلفى ارائه ميدارد. مجسمه هايكه در دوره سنگ قدیم ايجاد شده بود از نگاه جسامت نظر بايستن مجسمه ها بسيار كوچكتر بودند. مجسمه كشف

بقية در صفحه ۴۵

ميدان بزرگ واقع در سالتزبرى پلين - والت ساير انگلستان كه قدامت تاريخى آن در حوالى ۱۸۰۰ ق.م تعين گردیده است. ميدان بزرگ مربوط بدوره الموم سنگ در اروپاى شمالى است بعد از اين دوره تقريبا ۲۰۰۰ سال ديگر راد بر گرفت تامين تاريخى در اروپا ظهور كند، قطر اين ميدان به ۹۷۰ متر ميرسد.

آنچه در بالا ذكر شده هم نظر ياست كه از روى حفريات باستانشناسى تخمين گردیده. اشيائى مكتشفه دوره نيوليتيك معلومات زيادى راجع به وضع فكرى و تمايلات مذهبي اين دوره بطور دقيق داده نميتواند. حفرياتيكه دارند صورت گرفت شامل يكتعداد ابزار سنگى بسيار انكشاف يافته تروزياتر از دوره اول سنگ، يك مقدار ظروف گلى باديزاين هاى ابستركت بود. قدامت اين آثار به ۷۰۰۰-۷۰۰۰ سالى و نزديكى اى به نقاشى ها و مجسمه هاى دوره اول سنگ ندارد.

چنين ميتوان استنباط كرد كه وضع فكرى

مجسمه هاى سرانسان كه با يك طبقه نازك گچ پوشيده شده و از راد بدست آمده است. قدامت اين مجسمه ها به ۷۰۰۰ تا ۶۰۰۰ ق.م مى رسد و بزرگى آن به انداز سرانسان است.

پرستى را مربوط اين دوره مى دادند. گرچه انسان دوره سنگ قدیم نيز تصوراتى راجع به قدرت سحر و جادو و ارتباط آن با نقاشى هاى شان داشتند و حوادثى را حمل بر قدرت هاى ماورالطبيعه مى كردند اما انسان دوره نيوليتيك در نسبت فكرى اى عميقترى درين مورد قرار داشت كه هنر آثار از شكل ريالستيك به شكل تصورى يا (ايمنه جيف) نزديك ميساخت. (مشغوليت فكرى بيشتر در بنمورد بعدها به هائى رابراى سيمبوليزم بنانهاد). اگر هنر دوره سنگ قدیم با هنر اين دوره مقايسه شود. تاثير احساسات شخصى و مستقيم هنر مند در نقاشى هاى دوره اول سنگ بيشتر متجلى آنست تا به تصورات و خيالپردازى هاى او. زيرا هنر دوره مقاره ها بيشتر بر پايه هاى تجربه بصرى و برداشت مستقيم آفريننده اثر از ديده هاى مورد نظرش استوار بود تا به تشريح مفكوره و تصوراتش و علت آن عدم انكشاف اندیشه هاى متكاملتر درين دوره است هنرمند دوره مقاره هابه كودكى ميماند كه احساسات، حالات درونى و چشم ديد خود را بصورت آنى و مستقيم باز گونمايد.

در حاليكه هنرمند دوره نيوليتيك جهات فكرى چندىن جانبه داشت و اين اندیشه هاى چندىن جانبه او را هنرمندى مى ساخت متعبد به يك ناره مسايل ديگر چون عادات، عقايد، رسما و رواج ها و بالاخره احراز قدرت اجتماعى بصورت عمومى از نگاه روش هنر دوره اول سنگ بيشتر رنگ ريالستيك را دارا ميباشد و هنر دوره دوم سنگ غالبا شيوه تخيلى و تصورى دارد. (البته نبايد مغالطه گردد كه رياليزم فاقد مفكوره و قدرت تخيل است. درنجا استعمال كلمه صرف به معنى عام آن بوده و معانى كئونى اى رياليزم را در بر نمى گيرد كه شرح آن خارج از حوصله اين بحث است.)

قديم بشتار متفاوت بود. طبعاً هنر اين دوره كه ريشه هاى آن از طرز زندگى نوين آب ميخورد چه از نگاه تصورات انسانى و چه از نگاه اهداف و مواد بكار برده شده با هنر دوره سنگ قدیم تفاوتهاى داشت.

بشر دوره اول سنگ مردمان دوره گرد و غير مستقر بودند در حاليكه كشف قصبهات كوچك مربوط بدوره سنگ جديد بيان گر خصوصيت مقيم بودن انسان اين دوره بوده است و از قرائن ميتوان چنين استنباط كرد كه اساسات سازمانهاى اجتماعى بطور منظم تر درين دوره گذاشته شد، يعنى اگر تصور كنيم كه انسانهاى مقاره نشين دوره اول سنگ بصورت گروه هاى نامنظم و پراكنده زندگى ميكردند تفاوت شان با بشر دوره نيوليتيك در شكل خانواده هاست كه اولين هسته سازمان اجتماعى ميباشد.

دوره نيوليتيك فعاليت اقتصادى انسانها تنها منحصر بشكار نبوده بلكه با آغاز پذيرى مرى زمين منحيث عامل عمده توليد قرار گرفت و بدىن ترتيب وسايل توليد نيز از آلات شكار به ابزار پذيرى تحول كرد. تحقيقات در زمينه در پهلوى فعاليت زراعتى، فعاليت هاى ديگر انسانى چون ريسيدن و تابيدن پشم، بافندگى و ساختن ظروف گلى را نيز تعين كرده است. فعاليت هاى انسان هاى اين دوره تا اندازه توانست طبيعت را زير اداره درآورد و از ثروت هاى آن استفاده كند. اما محدوديت وسايل توليد باعث آن مى گرديد كه سرنوشت بشر مربوط بر حوادث طبيعى باشد. از يتروست كه در هنر اين دوره مفكوره زمين مادر بشر و طبيعت تعين كننده سرنوشت انسان بيشتر تجلى نموده است. طرز نوين زندگى انسان اين دوره را در مرحله فكرى اى جديدى قرار داد كه بريك رابطه سه جانبه استوار بود: رابطه بين طبيعت - انسان - و ماورالطبيعه: تاريخ نويسان آغاز دوره ادبالب انسانوع

از شتر ن

مترجم س علوی

قتل عام فیلها

در کشور

روندای افریقا

در رو ندا اکثر مردم از فر طگر سنگی شام بدو ن غذا میخوابند و سرعت رشد نفوس را برای امرار حیات حیوانات تنگتر ساخته میروند لهذا بشکل دسته جمعی از بین میروند و فقط عده محدودی از این حیوانات جان بسلا مت میبرند. مقاله ذیل که از شتر ن تر جمه شده معلومات جالبی را درین مورد تقدیم میکند .

در بدو مر حله و قتی انسان میبیند که فیل کو چکی ذریعه هلیکوپتر از یک محل بیک محل دیگر انتقال داده میشود مسرور می گردد و فکر میکند که درین کشور حتی در اندیشه زندگی آینده حیوانات نیز میباشند . اما بعدتر معلوم میگردد که کشور رو ندا دست به قتل عام اینچنین حیوانات زده که انتقال فیل کو چک محض یک بس منظر خونین قضیه را تمثیل میکند .

زیرا فقط چند لحظه قبل در اثر ضرب مر می یک شکاری ، ما در فیل از یاد آمد و توام با وی یک رمه بزرگ ۱۰۶ فیل که روی هم رفته سه خمس مجموع فیلهای کشور رو ندا را تشکیل مید هد کشته شدند . انگیزه این قتل عام نه از ناحیه بدست آور دن عاج ونه از ناحیه این است که قتل فیلها برای یک شکاری لذت بخش است بلکه رو ندا نخستین کشور جهان میباشد که در مقابل یک سوال مشکل قرار گرفته و مجبور است از دو راه : حیوان و یا انسان یکی را انتخاب کند .

در اثر پیشرفت قتی که در ساحه طبابت و وقایع از امراض در کشور موصوف صورت گرفت جمعیت آنکشور از سال ۱۹۵۲ که دو میلیون

و یکصد هزار تن بالغ میگردید در سال ۱۹۷۰ به ۴۲ میلیون افزایش یافته است . نتیجه این موفقیات طبی این شد که همه اطفال گر سنه با چهره های لاغر و استخوانی کسه بیشتر ناشی از فقدان البومین می باشد جلب توجه میکند و بعید نیست که هزاران کو دک سر را بدون غذا به بالین میگردارند

قتل عام حیوانات صادر شد:

روندا برای تغذیه انسانها و حیوانات ساحه محدودی دارد مخصوصا که برخی حیوانات اهلی را بنام پرستش و حیثیت نگه میدارند مثلا در حال حاضر ششصد هزار راس گاو و جود دارد که مردم از ذبح آن جدا خود داری میکنند . در حالیکه حیوانات موصو فروزانه بیش از یک لیتر شیر نمیدهند .

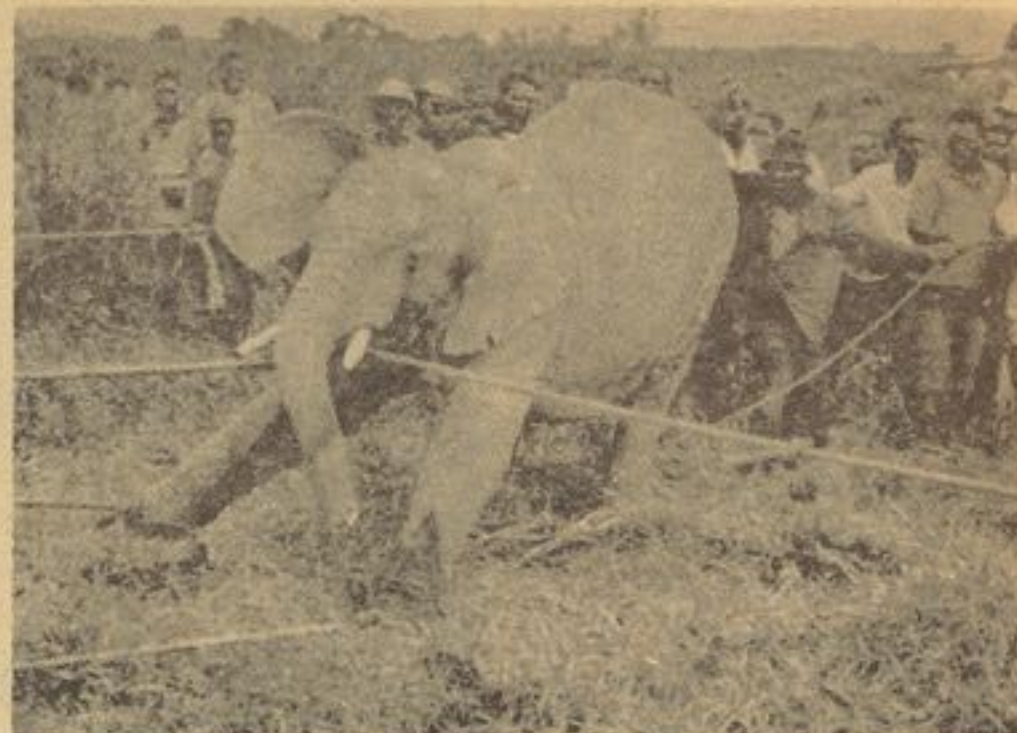
مردم رو ندا ، در حالیکه محیط شهرها و دهات بروی شان تنگ تر شده میروند ، به مناطقی جنگلی که تا کنون محل بود و با شس حیوانات گفته می شد ، هجوم می آورند و مناطق مذکور را با قطع اشجار آن قابل رهاش میگردانند .

نخستین قربانی این پیشروی آدمها ، گوریلای های کو می بود ، این حیوانات دوست داشتنی و

فیلهای کوچک به محل مخصوص ذریعه هلیکوپتر ها انتقال داده میشوند .

جدید شان دور هم جمع شوند و به خانه تازه شان عادت بگیرند امید تکثیر نسل شان موجود است ولی دریغ که این حیوانات خرد سال میکوشند باردیگر به چراگاه نخستین شان برگردند و حرکت و کوشش شان مانند پرندگان کوچی است. و محل شگفت است که بیاری یک قطب نمای نهانی راه خود را بازمی یابند.

مادر فیلهای کوچک تازه کشته شده و توام با آن تمام رمه فیلهای نابود گردیدند.

هر چند برخی از حکو متها ی افریقای برای بقای نسل فیلهای تدابیری اتخاذ کرده اند ولی نزدیک دهقان عادی این اوامر و تصمیمات موثر نیست و هر حیوان و حشی ای که بر مزارع آنان حمله کند با سلاح نیمه انکشاف یافته بلافاصله نابود میگردد. چنانکه قیمت دندان فیل سال بسال رو به افزایش میگزارد که بنا بقول (سندی تایمز لندن عاج مانند طلا خرید و فروش میگردد. یک کیلو دندان فیل در سال ۱۹۶۴ هشت مارك قیمت داشت ولی حالا از قرار فی کیلو ۱۶۰ مارك از دهاقین خریداری میشود و همین یک کیلو عاج خوب در یو رسهای عاج مامبو سا واقع کینیا تا پنج هزار مارك معامله میشود.

همچنان تو رستهای شکاری غربی درین معامله پول خوبی بدست می آورند چنانچه مثلا اگر اجازة شکاری فیل را داشته باشند از چار تا پنج فیل را از یادرمی آرند و عاجهای اضافی را در بازار سیاه بقیه در صفحه ۴۹

حقیقت این است که قتل عام حیوانات منحصر به رو ندا نیست. چنانچه در رودیشیا نیز سر بازان مامور امحای رمه های فیلهای گردیده اند و در او گندا نیز همین افسانه تکرار شده است.

کثرت نفوس و توام با آن کوشش برای توسعه اراضی مزروعی ما یه آن شده است که نسل فیلهای افریقا روم به نابودی بگزارد همچنان حیواناتی که بر مزارع دهاقین زیان میرسانند، از بین میروند. **عاج یک فیل پنج هزار مارك ارزش دارد**

گروه طرفدار حمایه حیوانات جهان غرب باید در مقابل چنین قتل عام حیوانات افریقا اعلام خطر کنند ولی چون عاج فیل روز بروز قیمت شده میروند لهذا بجای احتیاج در پی بهره برداری این تصمیم بر آمده اند مثلا حکومت کینیا اجازه شکار یک هزار زنجیر فیل را به شعبات مر بوطه صا در کردولی بر طبق محاسبه دانشمندان

دارند لهذا مزارع دهاقین رو ندا را مورد هجوم قرار میدهند اینک بر اساس فرمان تازه رئیس جمهور رمه باقیمانده فیلهای نیز از بین خواهند رفت.

دو تن از شکا ریان انگلیسی ساکن کینیا که در شکار حیوانات وحشی در سراسر افریقا شهرت زیادی دارند در صدد افتاده اند با همکاری قوای رو ندا نسل فیلهای مزاحم آنکشور را از بین ببرند. در حالیکه از طرف دیگر هلیکوپتر ها با پرواز های پائین از سطح زمین در امر شکار فیلهای یاری میکنند. تنها فیلهای خردسال که قرار است در پارک کناره سرحد تا نژا نیاتکثیر گردند ازین قتل عام مصئون میباشند.

وقتی شکار چیان انگلیسی حیوانات مقتول را تحت بررسی قرار دادند به تعجب افتادند. زیرا تقریبا در هر دو فیل یکی از آنان با سلاح بریمیتیف بو میان آنجا هدف قرار گرفته بودند. حتی برخی از فیلهای فقط با سه یا حرکت میکردند در برخی اوقات چوچه های فیل بجای جراحات شدید برداشته بودند که جز قتل آنان چاره ای نداشتند. اما فیلهای خردسال که سالم باقی مانده بودند ذریعه هلیکوپتر ها ده کیلو متر دورتر از محل شکار گاه عمو می انتقال داده شدند تا از آنجا ذریعه کشتی های بخاری و مقداری هم پای پیا ده به محل اصلی پرور شگاه شان رسانده شوند.

اگر فیلهای خردسال در وطن

وحشی، در حال حاضر در مناطقی بسر میبرند که در کناره رو دخانه ها و بو شیده از بته زار ها و اشجار جنگلی باشد چون این مناطقی اتفاقا حاصلخیز و آباد میباشند لهذا نخست همین مواضع از طرف دهاقین اشغال میگردد. نتیجه این شد که هزاران هکتار زمین سرسبز و آباد و قابل چرای حیوانات وحشی بعد از فرار حیوانات وحشی و یا قتل عام آنان به جبهه زاری مبدل گردید و عاقبت جایگاه پرو و رش بشه های زهر دار شد. حیوانات وحشی و از جمله شادیهای آن منطقه و قتی از جایگاه سابقه شان رانده شدند ناگزیر گشتند به شاخهای کوه ها پناه ببرند که نه پناه گاه ما موئی برای شان تامین میکرد و نه غذای کافی بدست آورده میتوانستند. در اثر چنین عوامل ناگوار بود که شمار میو منها در طی پنج سال اخیر از یک هزار و ششصد به ۳۷۵ تا ۴۴۰ راس کاهش یافت. هم چنان فیلهای که از نظر استهلاک مواد غذایی رقیب سر سخت انسانها میباشدند بسان میو منها از جایگاه باستانی شان رانده شدند و در عین حال بو میان رو ندا بهمین مقدار اکتفا نکردند بلکه اتیرو کمان نیز به جان آنها افتادند و در نتیجه از تعداد هفت هزار زنجیر فیل در سال ۱۹۵۲ به تعداد ۱۸۰ زنجیر فیل در آغاز امسال باقی ماند. چون متاسفانه فیلهای برای ادا مه زندگی شان به مواد زیاد غذایی احتیاج

به یک پرواز تنها جمعی، ۱۰۷ زنجیر فیل از بین رفت

سماوی را مظهر پرستش میدانستند. انسان قدیم بی خبر از ساختمان فیزیکی و هندسی فضاء تیوری از خود یافتند تا طبیعت اجسام سماوی و حرکات آنها تشریح نمایند. بطور مثال مصریان قدیم جهان را به سه قسم يك صندوق مستطیل شکل تصور میکردند که ضلع طویل مستطیل از شمال به جنوب و ضلع کوتاه آن از شرق به غرب امتداد یافته بود.

سطح زیرین صندوق را زمین تشکیل میداد که در آن ابحار و بر اعظم ها با هم وصل شده بودند. سر زمین مصر در ناحیه وسطی زمین قرار داشت، و سطح بالایی را آسمان تشکیل میداد.

بعضی ها آسمان را نیز مستطیل شکل فرض کرده بودند به تصور آنکه سطح آن هموار است و لی عده دیگر به آن موافقت نداشته مخالفت خود را ابراز داشتند، چه؟ اخیرالذکر به این عقیده بودند که آسمان همانند کاسه معکوسی است که ته آن بطرف بالا قرار داشته باشد یعنی آسمان را بصورت يك پوشش گنبدی نما تصور نموده بودند در هر دو ابتکار آسمان گنبدی بود که به چهار قله کوه در چهار جهت شمال، جنوب، شرق و غرب وصل شده بود و بین این چهار نقطه کوه های چین خورده امتداد یافته که جهان را از هر سو احاطه کرده بود.

آسمان رو بسوی زمین بوده با چراغهای آویخته بر آن مزین شده بود که در موقع روز خاموش میباشند معتقدند که چراغها را از باب النوع در روز خاموش ساخته در شب دوباره می افروزند که مثل زیورات در تن زیبا روئی آسمان را مزین میسازند.

آفتاب کره آتشی بوده و رب النوع (ری است) که بنام خدای خدایان و حکمران جهان شناخته شده با کشتی خود در دریای پهناور آسمان به کشتی رانی پرداخته و در هنگام غروب کشتی او در دره ارباب الانواع ناپدید میگردد. و هنگام طلوع دوباره دره مذکور را ترك گفته در پهنای آسمان به حرکت میشود. با بلیها که در بین آنها دانشمندان زیادی سراغ می شد به موضوعات طلوع و غروب آفتاب ظاهر شدن ستارگان در شب، تشکیل و ساختمان جهان و کائنات علاقه مند بودند، کائنات برای آنها عبارت از محدوده بود که بر سطح بحر بزرگی می انجامید. در مرکز این محدوده یا

هندو ها جهان را بر پشت افعی قرار دادند.

ترجمه دکتور جیلانی فرهمند

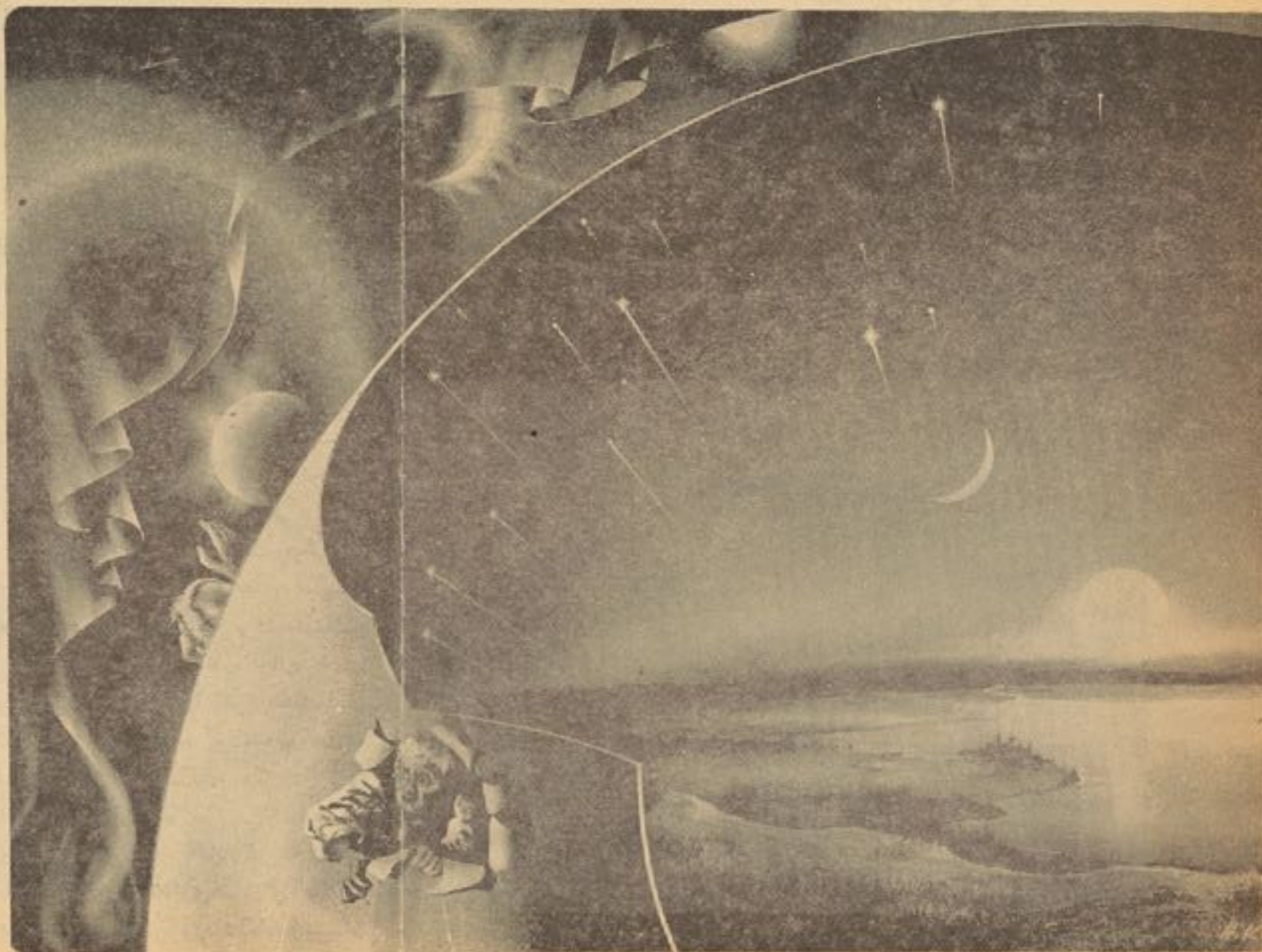
برای با بلیها کائنات يك محدوده بود.

تشریح زمین مرکز جهان و دیگر اجسام سماوی

مهمی داشتند. چون انسان قادر به تشریح چگونگی حرکات اجسام سماوی، طلوع و غروب آفتاب وجود و یا عدم وجود مهتاب در شب ها نبودند، بنابراین همه این حرکات را به قدرت سحرآمیزی مربوط میدانستند. از اینجا است که اغلباً اجسام

معلوم میشد که بر سقف گنبدی که بالای سر آنها قرار دارد چسبیده باشند و قتی بر میخاستند طلوع آفتاب با شعاع خود آنها را استقبال میکرد. لهذا آفتاب و مهتاب و ستارگان و ستارگان متحرك (سیارات) در مدل جهانی که آنها تصور میکردند مقام

انسان امروز نسبت به مردمان قدیم کاملاً به نگاه دیگری به آسمان نظر میکند. بابلی ها، آسوری ها و مصریان قدیم وقتی بزیر آسمان کبود به خواب میرفتند تلالوی ستارگان را نظاره میکردند و به نظر شان ستارگان مانند اجسام بزرگی

تصویر مردمان قرون وسطی از کائنات.

مصریها آسمان را مانند داخل گنبدی تصور میکردند .

ومخدو دات آن تا قرون وسطی دوام کرد .

د رآنزمان زمین را یک ساحه هموار ، وآسمان را بصورت نیم کره تصور میکردند مساحت جهان ساحه معین بود که در آن ستارگان بر رشمه طولی آویخته بودند اما مطابق به توضیح دیگری در گنبد آسمان سوراخهای بزرگی وجود دارد که از آنها روشنی در خشانی خارج میگردد .

آفتاب و مهتاب را با هم نزدیک وهمجنس تصور میکردند ، و لسی آنها را با زمین قریب تر میدانستند تا به ستارگان .

نقاشی هائیکه در اینجا نشان داده شده تصورات انسان های قدیم را در باره اجسام سماوی منعکس میسازند که اجسام مذکور حتمی واقعیت های جهان مانند ، در ست است که اجسام سماوی یا سیارات بالا تر از گنبد آسمان قرار گرفته اند .

لهذا برای آنکه به اسرار آنها پی ببریم مجبوریم طرقي را کشف کنیم تا پرده را که در میان ما وستارگان واقعست بدریم و به موفقیت هایی نایل گردیم .

با آنکه در قرن بیستم امکان موفقیت های فوق العاده علمی در زمینه فضای خارجی برای بشر موجود است هنوز هم مشکلا تی برای انسان در این راه وجود دارد .

هیلوس ، رب النوع آفتاب بسرعراده طلائی .

هندو ها عقیده داشتند که سطح تحتانی کائنات از بحر شیر تشکیل شده است .

د راین بحر که تمام جوانب کائنات را دربر میگرفت سنگ پشت بسیار بزرگی حرکت میکند که بصورت تهداب بکار رفته بود ، در پشت سنگ پشت به چهار سمت چهارفیل قرار داشتند ، آن چهار فیل زمین را که شکل دایروی داشته و در حصه وسطی آن بر آمدگی کوه ماندنی وجود داشت حمل میکردند ، این کوه به قله بلندی منتهی می شد ودورا دو رجهان را ماری حلقه کرده بود .

تمایل به تشریح کائنات و

آتش مرکزی میباشد . دوصد سال بعد « ارتتطا ریچ » منجم معروف یونانی اولین کسی است که دریافت زمین سیاره ایست که بدور آفتاب میگردد . اما هیپارچ و بعد بطلمیوس این تیوری عالی را رد کردند .

به این ترتیب تا سال ۱۸۰۰ میلادی عقیده هیلوس لسنتر (۲) به فراموشی رفت . تا در نیمه قرن ۱۶ و ۱۵ میکاوی کوپرنیک آن تیوری را دو باره تجدید کرد .

(۱) تالس از میلت : ریاضی دان وفیلسوف یونانی که مکتب ادبی و فلسفی یان ها را اساس گذاشت .

(۲) هیلوس سنتری : به معنی آفتاب در مرکز کائنات . تیوری هیلوس سنتری توسط کوپر نیک بوجود آمد او آفتاب را مرکز نظام شمسی ثابت ساخت ، سیارات دیگر و زمین بدور آفتاب در گردشند .

ساحه بسته زمین به قسم يك كوه بزرگی تصور شده بود که با دیوار های بزرگ و ضخیم غیر قابل عبور محاط بود .

بحر عظیمی قسمت مرکزی جهان یعنی زمین را از دیوار های غیر قابل عبور جدا ساخته بود که به حیث يك ساحه متنوعه قبول شده بود .

انسانی که جرئت میکرد درین ساحه به عملیات بپردازد به ناپودی منجر می شد مگر که از ارباب الانواع اجازه مخصوصی حاصل میکردند . اما خدایان به ندرت و به بسیار بی میلی اجازه میدادند .

بابلی ها آسمان را به قسم يك گنبد بسیار بلند مافوق تمام جهان تصور میکردند که به دیوار های اطراف تکیه داشت .

به عقیده آنها گنبد آسمان از فلزات ساخته شده بود که در موقع روز روشنی آنرا انعکاس میداد و در شب جهت فعالیت ارباب الانواع (سیارات وستارگان) به يك سطح سیاهی مبدل میگشت .

یونانیان مثل دیگر اقوام قدیم معتقد بودند که زمین هموار است (۱) تالس از میلت (بین ۶۴۰-۵۴۶ ق.م زندگی میکردند که عنصر اساسی زمین آب را شناخته بود او نیز طرفدار نظریه بود و اعلام داشت که زمین يك سطح هموار

و مدور است که ذریعه بحر نامحدودی احاطه شده است ، ستارگان هر شب از این آبها بیرون شده و هر صبح در آن دو باره غوطه ور میشوند .

هیلیوس خدای آفتاب که بعد ها بنام اپولو نیز یاد شده ، هر صبحدم از جانب شرقی بحر ظاهر شده فضای آسمان نیلگون را بسواری گادی جنگی که توسط چهار راس اسب سفید کشانیده می شد می پیمود .

از سوراخ بینی اسب های مذکور روشنایی و آتش فوران میکرد . ستارگان با ظاهر شدن هیلوس فوراً به آبهای غربی بحر غوطه ور می شدند .

فیثاغورث و پیروانش این تیوری تالس را که زمین را مرکز کائنات فرض کرده بود از بین بردند . آنها معتقد بودند که زمین دارای حرکت دورانی روزانه و سالانه بدور

مطالعه این سلسله فقط به زنها توصیه میشود

ترجمه میر جمال الدین فخری

طفل و مادر

کس و باریه بار آیند تقدیم می نمایم
امید است بالو سینه توانسته باشم اندک
خدمتی به نسل آینده کشورم انجام دهم.
(مترجم)

• • •

طفل شیر خوار صحتمند و سالم

هر مادری را این مسئله ناراحت می
سازد :

طفل شیر خوا رش صحتمند است ؟ آیا
درست و خوب نمو می کند ؟

برای اینکه به سوالات فوق جواب قانع
کننده ای ارائه گردد باید از بعضی
خصوصیات نمو طفل شیر خوار آگاهی
حاصل نمود .

به طفل که خوب نمو کرده و صحتمند است
نگاه کردن گوارا می نماید : شکل و وضع
ظاهری همچو اطفال شیرخوار بیننده را مسرور
می سازد و بی اختیار تبسمی روی
لبان بیننده نقش می بندد . حتی در زمستان
هم چهره همچو اطفال ترو تازه و بشاش
است . رنگ پریده اطفال دلالت بر ناخوشی
طفل می نماید و لو که وزن ، طول قد و نمو
دندا نپایش باسن و سال طفل توافق داشته
باشد .

طفل شیر خوار صحتمند به اطرافش
نگاه می کند دست و پا می زند و با بازیچه
عایش مصروف می شود . او به لای کلتن
احتیاجی ندارد زیرا او آرام و راحت روی
چیرکت و با گهواره خویش افتیده است .
طفل با تمام اشیای دور و پیش خود علاقمند
میشود و هر آنچه در اطرافش اتفاق می
افتد توجه او را بخود جلب می نماید او هر
چیزی را می بیند و گو چکترین تغییرات محیط
دور پیش او طفل را ناراحت و یا محظوظ
می سازد . و جنات طفل همواره آرام ، بیدار
و با اعتماد است .

طفل شیر خوار صحتمند غم نمی کند
ژوندون

بقیه در صفحه ۳۹

مطالبی که تحت عنوان طفل و مادر تقدیم
می شود مسائل تربیه درست اطفال خورد
سال را احتوا میکند که توسط اطباء و
پروفسورهای مشرب هنگری در نتیجه
سالیها زحمات و تجارب پیگیر شان برشته
تحریر در آمده است .

هر مادری آرزو دارد طفلش را صحتمند
قوی آرام و بشاش ، منظم و زحمت کش
بار آرد . نیل به این آرمان فقط از طریق
درست تربیه نمودن آنها حاصل میشود که
باید از اولین روز تولد آنها به این اقدام
دست زد .

در ماه اول و سال اول زندگی ارگانیزم
(وجود) طفل به سرعت نمو می کند و بزرگ
می شود . در همین دوره مسئولیت تربیه
طفل از هر وقت دیگر بیشتر است چو نکه
همین دوره تهداب و اساس نمو بعدی او
را تشکیل نموده و زیر بنای شخصیت
آینده طفل محسوب میگردد .

وا لدین و با الغصه ص مادر طفل
مجبور اند تا در مورد غذا و مواظبت اطفال
راجع به رژیم روز ، تطهیر و پاکیزگی و نظافت
او و معالجه امراض اساسی اطفال اطلاعات
مختلف و وسیعی داشته باشند .

در موارد فوق اطلاعات کافی را
دکتور ماگدا و دکتور پیکلر ایمن تهیه
و بد سترس خوانندگان هنگری گذاشته
اند که خیلی به زبان ساده مردمی نگاشته
شده است . این رساله تا بحال در کشور
هنگری بیش از ده بار تجدید چاپ گردیده
که هر باری با «(رشد)» اهالی مواجه و
نایاب شده است .

از آنجائیکه علاقه خاصی به اطفال
مو جودائیکه آینده کشور ما بنون تردید
بدست آنها ست - دارم اثر نا میر دگان
را به زبان دری بر گردانیدم و به زنها -
خاصا به مادرانیکه آرزو دارند اطفال
صحتمند ، قوی ، آرام ، بشاش ، منظم ، زحمت

قصه ای از غصه ها

تنظیم از: مریم محبوب

سلام دوستان !

چندی این صفحه انعکاس دهنده درد ها و رنج های دوستانش نبود. آنانیکه بزرگوارانه غمهای شانرا ، اندوه های شانرا توسط نامه ای برای من تحریر می داشتند ، بدون نشر یا جواب باقی می ماند. ولی اکنون باردیگر تصمیم گرفتیم تا نامه های دوستان بسو ن پاسخ نباشد و این صفحه چون گذشته ها آماده است تا دردها و غصه های دردمندان و غصه داران را انعکاس دهد .

• • •

در این شماره نامه ای داشتیم از خواهریکه پیهم در نامه ایشان تاکید کرده بودند تا هر چه زود تر به نشر نامه ایشان اقدام شود . اینهم نامه خواهر ما :

• • •

اندوه دارم و درد ، غصه دارم و رنج . و این همه با هم ساختند و سراسر وجودم را پودند. قصه ام طولانیست و سالهاست با منست . ولی منی درد زده این قصه را در درونم مدفون ساختم و با خود برای واژگون کردن آن جدال نمودم . جدایی که دوام کرد و نتیجه نداد .

و حالا وجودم تکیه از غمهای پایان ناپذیرست . تنم خسته از حوادث روزگار و گردآلود از میسر پرنشیب زندگی .

حالا همچون لاشه نیمه جان در بستر سرد غمهایم با سه کودک غربت زده ام تنهای تنهایم .

و اکنون که دستام بروی صفحه کاغذ برای نوشتن این درد نامه می لغزد ، پناهگاهم را شما یافتم . شاید نوشتن این نامه تسلی بر دردهای بیکران من باشد و پندی برای پدران همچون پدر فرزندان من . فقط همین و بس .

کودک بودم . شاید به نقل شما هشت سالگی مرزی باشد برای گذر از یک دوران بدوران دیگر . ولی من با همه تنهایی و بی کسی ام به همین دوران ماندم و زندگی در چشم کودکانم بوجود چند بازیچه بی خلاصه شده بود که دور و پیشم را احاطه کرده بود . فقط خود را می شناختم و بازیچه هایم را .

طوری که از دیگران بعدها شنیدم ، مادرم در آن زمان طفل دنیارا ترك كرد و طفل هم بعد از مدتی نیز مرد .

من اولین فرزند خانواده بودم . بعد از مرگ

مادر مردیکه خود را پدرم معرفی میکرد خواست تا جای خالی مادرم را با وجود زنی دیگری پر کند و این کار را بعد از گذشت شش ماه از مرگ مادرم کرد و زنی را به منزلش آورد . من فارغ از همه رنج های زندگی این زن را مادر صدا میکردم و نیازمند محبتش بودم .

اما او ، با همه نزدیکی که با من داشت و خودش را زن پدرم می دانست ، فاصله ها از من دور بود . او میخواست خودش فرزند داشته باشد و با تولد فرزندش خلایک بین من و او بود عمیق تر گردید و فاصله زیاد تر .

پدرم در دنیای خودش بی خبر از من و سرگرم با دوک و زش زندگی را خوش می گذراند .

روز بروز دردهایم افزود می گردید و غمهایم زیاد . این فامیل کوچک و تقریباً بیگانه با من ، در مرور زمان بزرگ میشد و فرزندان دیگری به این حلقه افزود میگردید زمانیکه تازه فهمیدم مادر ندارم و این زن مادر اندرم است . احساس کردم که در این دنیای بزرگ تنهای تنهایم . و حتی پدر مرا به حیث فرزندش نوازش نمیکند . در همین ایام بود که توفان دیگر بوقوع پیوست و زندگی من شکل دیگری را اختیار کرد . ولی هنوز خود را کودک احساس میکردم ، هنوز نیازی به بازیچه و گودی داشتم ، هنوز هشت سال بیشتر از سنم نمی گذشت که پدرم بساط شیرینی خوری مرا بایکی از اقوامش پهن نمود و مرا رسماً نامزد او ساخت . این گفته فقط از نقل قول های است که بعد ها برایم تعریف می کردند . از این زمان به بعد پدرم به وظیفه کاذب خویش رایان داد و مرا تسلیم مردی نمود که سه برابر من عمر داشت .

روزهایی هم می گذشتند و شبها تیره تر و غم آلود تر از گذشته بسراغم می آمدند . دیگر از آن گودی ها و بازیچه ها نوری نبود . دنیایم عوض گردید و جهت عمده فکرم را اندیشه مردی تشکیل میداد که میخواست شوهرم شود و مرد زندگی من گردد .

مادر اندرم ظالمتر از سابق همه کار های منزل را به من محول کرده بود . کودکش را من باید پرستاری می کردم ، خانه اش را من باید جاروب میزد ، غذایش را من باید می پختم و باهمان سن کمی که داشتم مجبوراً این همه

زحمت را تحمل می کردم . نا اینک زمانی فرا رسید که باید پایه منزل تازه می گذاشتم . عروسی ام بی سرو صدا با خرید سه ، چهار دست لباس صورت گرفت . وقتی به منزل شوهر قدم گذاشتم . دنیای تازه تری جلو چشمم دهن کشود و من بی خیال از دامی که سرنوشت برایم چیده بود تا آخرین قدم را می گزیدم که بتوانم شوهرم را خوشبخت بسازم . در اوایل محبت و نوازش های بی دریغ شوهرم باعث شده که همه کمبودی های دوران گذشته را فراموش کنم . آهسته آهسته این کانون گرم دنیای ما با تولد فرزندانی گرم تر گردید و آواز خنده ها و گریه های کودکانم فضای منزل ما را شادابتر ساخت . ولی این گرمی دیری نپایید که سردی جاودانه جایش را گرفت و حوادث ناخوشوار تار های مستحکم زندگی را از هم پاره ساخت . خنده ها جایش را به گریه داد و شادی جایش را به غم عوض کرد .

روزی چون روزهای دیگر با هزاران اشتیاق با کودکانم انتظار آمدن شوهرم را می کشیدم . غذا آماده و درست و ولید تراز روزهای دیگر پخته شده بود . وقتی شوهرم آمد برخلاف روزهای سابق او را سردویی اعتنا به بازی های کودکان سه طفل و ناایا بی توجه و بی سلامتی من برایش دادم . اولاً به این وضع چندان توجه نکردم و موضوع را آنقدر جدی تلقی نه نمودم . پیش خود فکر میکردم شاید کسالت داشته باشد و با هم موضوعات دیگر از این قبیل .

ولی این سردی و بی علاقه روز بروز افزود می گردید و این بی توجهی زیاد تر میشد . سه کودکم بی خبر از این آشفتگی که عنقریب زندگی ما را به یغما می برد سرگرم خود بودند .

روزهای نشستم در دنیای خود ، در درونم با خود تلاش داشتم تا بتوانم علت این سردی گریبی را بیابم ولی با تلاش زیاد نتیجه کمتر می گرفتم . در این مدت نه تنها رفتار شوهرم و طرزیش آمدش با من فرق کرد بلکه چنان عصبی و خشونت به خرج میداد که فرزندان دیگر متحمل این وضع رانداشتند بسو ن کوچکترین موضوع بهانه می گرفتند . دارو فریاد می کرد بدون موجب هریکی از اطفال

معصوم را به بادلت و کوب می گرفت . و حتی میخواست که یکی دومرتبه مرا هم بزند و لگ کند . ولی من با این همه خشونت و جنگ می ساختم و خم به ابرو نمی آوردم . زیاد تلاش داشتم تا بتوانم از راه های معقول و پسندیده او را از این روش منحرف بسازم و با هم بتوانم علت این آشفتگی آنرا بدانم ولی کمتر موفق میشدم .

چهار ماه از این وضع گذشت . چهار ماهی که چون جهنمی برایم بیش نبود . رفتار شوهرم هر روز بدتر از روز های دیگر میشد . شبها ناوقت به منزل می آمد و کمتر دست نوازش به سرفرزندانش می کشید . تا اینکه چه بگویم ؟ شاید شما باور نکنید که در درون این مرد آفتی بیش نخواستیده بود . این مرد که در اوایل چون پروانه بدورم می گشت و چون بت پرستم می کرد . اندیشه اش تغییر کرد . سه کودکش را فراموش نمود به سه

سراغ زن دیگری رفت که با هزاران حيله و نیرنگ او را بدامش انداخته بود . شوهرم از من میخواست تا طلاق بگیرم و از او جدا شوم تا بتواند آزادانه به عمل شومش اقدام کند . او اصرار می کرد که باید از من جدا شود . باور کنید که اگر کوهی بر سرم واژگون می شد تا این حد شانه هایم احساس سنگینی نمیکرد . بدنم لرزید ، پاهایم سست و ناتوان بسو ی زمین خم گردید .

چاره نبود . ولی باز جدال کردم ، در زمانیکه هنوز بیست و دو سال بیشتر نداشتم این نامرد خواست تا مرا طلاق بدهد . اشکهای فرزندانم برایش دوار نبود . دل سنگش سخت تر از آن بود که فریاد مادران اثر کند .

اکنون چهار سال از این واقعه می گذرد . منی دردمند ، ناتوان از غم ایام با سه کودکم در اتاقی که زن شوهرم برایم داده زندگی میکنم .

در این مدت طولانی فرزندانم بزرگ شده اند ، اما محروم از درس و تعلیم . و اکنون کارم در این فضای سرد و تهی جز سوختن و ساختن چیزی دیگری نیست .

کنگره بین‌المللی زنان در آلمان شرقی

به مناسبت سال بین‌المللی زن

نوشته راحله راسخ

از آوانیکه سال بین‌المللی زن آغاز گردیده تا اکنون ده ها و صدها کنفرانس بسویه های ملی و بین‌المللی تدویر شده که به ارتباط خواسته های عمومی زنان تحت عنوان جهانی صلح، انکشاف و مساوات نقش ارزنده از خود بجا گذاشته که حتی در آینده های دور نیز می تواند رهنمون مجادلات و مبارزات زنان باشد.

به سلسله کنفرانسهای بین‌المللی زنان یکی هم کنگره بین‌المللی زنان در برلین شرقی است که در آن بشمول هیئت نمایندگی زنان جمهوری افغانستان دوهزار نماینده از (۱۳۵) کشور اشتراک داشتند.

جلسات کنگره از تاریخ ۲۰ تا ۲۴ اکتوبر دوام نمود که در اخیر خواسته های مشترک نمایندگان ملیونها زن از سراسر جهان در وجود اعلامیه مشترکی سپرد و سایل نشراتی و مطبوعات کشور

های جهان گردید که بر سبیل یادآوری مختصر از نکات مهم و حیاتی کنفرانس، به ارتباط روحیه عمومی جلسات و نتایج آن در ذیل یادآوری می گردد.

نمایندگان کشورهای مختلف جهان که از همه اطراف و اکناف دور و نزدیک گرد هم جمع شده بودند خواسته های محیطی متفاوتی را ارائه داشتند که با همه گونه گون بودن خواسته ها، باز هم نقاط مشترک و مهمی آنها را با هم پیوند میزد که از همه بیشتر با اهمیت و ارزشمند می باشد بطور مثال در گفته های هر يك از نماینده های زنان چه آسیایی و افریقایی و یا از سایر قاره ها پهلوی خواسته ها و برابر هم های محیطی ایشان طرح تحکیم صلح جهان چنان انعکاس نموده که از واقعیت های و احتیاجات مبرم جهانی نمایندگی می کند و به یقین که زنان می توانند در مبارزه خویش درین راه هم موثر باشند.

روی عقب ماندگی ها و علل و ریشه های اصلی تفاوت های

اجتماعی بحث صورت گرفت که با ارائه حقایق و احصائیه و ارقام دقیق نقش ارزشمند و قابل توجه زنان در راه انکشاف همه بخشی های حیات اجتماعی علما و عملا برجسته شده و آن اینکه در ک

آگاهی، انرژی و تدبیر زنان در راه رفع عقب ماندگی و نا همگونی های درد آور اجتماعی آنقدر با اهمیت می نماید که دور بودن زن از اجتماع یکی از علل اساسی عقب ماندگی ها و عقب گرایی ها بشمار می آید.

مساوات و فرا هم آوری شرایط متساوی در همه ساحت های زندگی یعنی ساحت کار، تعلیم و تربیت و محیط فامیلی از همان کمی های جهانی است که تاکنون همه جهانیان علتی از لنگش های اجتماعی و کمبودی های اساسی همین عدم مساوات بین زن و مرد را به حساب می آورند و روی این درد عمگانی مفصلا بحث و مذاکره صورت گرفته و نقش زنان دو باره روشن گردیده است.

البته شعار سترگ مساوات، صلح و انکشاف از اهم مسایلی بود که روی آن صحبت صورت گرفته و تصامیمی هم اتخاذ گردید و از همه حکومات، اتحادیه ها، سازمانهای اجتماعی و پارلمانها مطالبه شده تا درین راه مشترکا به اقدامات عملی و موثر دست زنند و مبارزه نمایند.

بروبلم بیسوادی بصورت عام در همه جهان، موضوع مهمی دیگر

این کنگره را تشکیل میداد که مورد گفتگوی همه نمایندگان قرار گرفت و بصورت خاص در باره بیسوادی و محروم بودن زنان از این نعمت حیاتی صحبت به عمل آمد که این درد عمومی و همگانی زنان جهان و بخصوص عمومیت آن در کشورهای های آسیایی، افریقایی و امریکایی لاتین بیشتر احساس می شود.

تبعیضات بین پسر و دختر و زن و مرد، مورد بررسی و تدریجی همه جانبه کمسیون مربوطه قرار گرفته که ریشه اصلی و علت اولیه آن محیط خانواده شناخته که باید از همانجا مبارزه علیه تبعیض صورت گیرد و پسر و دختر بدون اندکی برتری و امتیاز از خانواده به اجتماع تحویل گردد و به روحیه خواهری و برادری در محیط خانواده پرورش یابند تا با همین روحیه در اجتماع برخورد صورت گیرد.

مزد مساوی در مقابل کار مساوی در اکثر کشورها برای زنان مانند مردان میسر نیست و اینهم از جمله خواسته های زنان بود که درین کنفرانس روی آن صحبت گردید.

برعلاوه آنچه مختصرا از آن تذکار به عمل آمد، در کنگره مطالب مهم و حیاتی قابل توجه دیگری نیز طرح گردید که مطالب فوق می تواند در صدر همه و بصورت خواسته عمومی قرار گیرد.

با این یادآوری مختصر آرزوی همه زنان جهان و زنان جمهوری افغانستان است تا زنان بتوانند با همکاری نزدیک و بدون تبعیض با مردان در راه خواسته های عمومی خویش پیروز و موفق گردند و در خدمت مردم و اجتماع قرار گیرند، زیرا خواسته اصلی و اساسی مبارزه زنان ایجاد شرایط صلح و آرامی انسانهاست و بس.

د ۷۵ مخ پاتې د پښتو خپرونو

کمیسیون په سلااو همکاری ورسپارل شوی وظيفی په مخ بوخی او اطلا- عانو او کلتور دوزارت د پښتو د انکشاف امریت دغو لکلور دیپارتمنت دتاریخ ټولنه، دآریانا دایرة المعارف دکابل پو هنتون دادبیاتو او بشري علومو دپوهنځی دپښتو دیپارتمنت او داجتماعی فلسفی پوهنو دیپارتمنت د پوهنی وزارت دتالیف او ترجمی ریاست اوځینی نوری علمی مؤسسی به یی همکارانی او مرستندوی وی.

پښتو ټولنی په دی منا سبیت په یو شمیر کتابونو کار کړی دی چه ځینی یی دچاپ نه راوتلی دی او ځینی یی دکار لاندی دی چه دغو له جملی نه انگلیسی په پښتو قاموس، د افغانستان ژبی او توکونه دمیر زا خان انصاری دیوان، پښتو پانکه یا دولی شو اود اطلا عاتو او کلتور د وزارت دپښتو و انکشاف آمر یست دپتی خزنی اصلی نسخه چاپ کړی ده.

دادبیاتو پوهنځی په دی مناسبت ددوه ټوکه کتابونه چاپوی چه لومړی ټوک یی د عبدالرؤف بینوا نالیف دافغانستان تاریخی پیښی دی اودوهم ټوک یی دپوهاند حبیبی ائرد پښتو ادبیاتو تاریخ دی.

دغه راز په دی منا سبت یو شمیر نورو مؤ سسو هم دخپنو کتابونو اود پښتو دقلمی نسخو دمعرفی چاپولونه لاس اچولی دی.

څرنگه چه به دملغلی رو هی خرگنده کړی ده پښتو ټولنی دپښتو خپرونو دبین المللی مرکز دبین المللی سیمینار پرو گرام اوپه دی برخه کښی یو شمیر کلن پلان دیوه علمی کمیسیون له خوا برابر کړی دی.

دپښتو ژبی دخپرونو دبین المللی مرکز په بین المللی سیمینار کښی چه همد اوس روان دی دپښتو ژبی دبیلو بیلو اړخو نو دخپرونو سی هغی ودی او انکشاف په لارو چارو باندی دبحث په ترڅ کښی په هغه شمیر کلن پلان هم غور کړی چه پښتو ټولنی له خوا برابر شوی دی.

دغه پلان له ۱۹۷۶ کال نه پیل او تر ۱۹۸۱ کال پوری دوام کوی اوپه هغه کښی دیو لړ گټورو هر اړخیزو داسی کارونو دسره رسیدلو پیش بینی شوی دی چه دپښتو ملی ژبی د ودی او پرمختیا دپاره په بنیا دی توکه زمینه برابرولی شی.

دغه پلان به په یو سیمینار کښی دخپرنی نه وروسته دیو نسکو په مالی او تخنیکي مرسته عملی شی. پای

هول دهند څخه گډون کړیدی اود یو شمیر نورو هیوادو بوشمیر پوهانو چه دخپلو رسمی او شخصی مصروفیتونو له امله په دی سیمینار کښی گډون ونه کولی شو، هغوی دخپلو پیغامونو په ترڅ کښی په دی برخه کښی خپلی نظریی اوپیشنیا دونه سیمینار ته والیرلی اوتیاری یی بنودلی دی چه دپښتو ژبی دخپرونو دمركز سره به هر اړخیزه مرسته اوهکاری کوی. دغه راز دغو پوهانو هیله ښکاره کړیده چه دسیمینار له دبای ته رسیدو وروسته دسیمینار له نتیجو او فیصلو څخه دوی خبر کړی.

ددی سیمینار سره مرسته کوونکی غړی دکابل پوهنتون رئیس داکتر محبی دادبیاتو دپوهنځی رئیس پوهاند میر حسین شاه، پوهاند حبیبی، پوهاند داکتر مجروح پوهاند الهام، داکتر روان فرهادی ښاغلی عبد الرؤف بینوا، میرمن معصومه عصمتی، ښاغلی صدیقی محترمه حمیرا، محترمه هو سی، ښاغلی عزیز حمید ښاغلی اژیر، خپرنودی خدمتگار، ښاغلی معتمدی ښاغلی خربن، محترمه کبریا مظهری ښاغلی محمد عارف غروال ښاغلی رفیع اوشاغلی نظریل شوی دی.

ښاغلی اجمل خټک، پوهاند ربنتین ښاغلی عبدالجلیل وجدی اوشاغلی محمد ابراهیم عطایی هم ددی سیمینار غړی دی. لکه چه دپښتو ټولنی رئیس ښاغلی روغی دیوی مرکی په ترڅ کښی خرگنده کړیده داڅلورم بین المللی سیمینار دی چه دپښتو ټولنی له خوا جوړ شوی دی.

تیر کال ددولت دکلتوری پالیسی له مخی بایزید رو ښان دم یسی دڅلور سوه ویم تلین سیمینار ومانځل شو چه دروښانی نهضت په بیلوبیلو اړخو نوی پوره رڼا واچولی شوه.

لکه چه پښتو ټولنی سی رئیس پرو فیسر گیورگ مور گنسران خرگنده کړیده دپښتو خپرونو دبین المللی سیمینار دیونسکو له خوا په رسمیت پیژندل شوی اود پښتو ټولنی په چوکا ت کښی وده او انکشاف کوی، ددغه مرکز منشی دپښتو ټولنی رئیس دی چه یوه اجرایه څانگه هم لری په دی علمی مرکز کښی به سکر تریت دعلمی

د پښتو خپرونو د بین المللی مرکز بین المللی سیمینار

خو ښوونکی خصوصیت په وجه ولس یا خیدلی دی او خپل هیواد یی آزاد کړیدی.

کله لاله دی خایه پر غلونه شوی دی اوددی هیواد شا هانو په نورو هیوادونو کښی فتو حات کړیدی.

تاریخ رانښی چه کله زمونږ هیواد په هره سیمه کښی یو ملک یا امیر ناست دی او په یو وطن کښی خو ملکانو اوامیرانو ملو کیت او امارت کړیدی دوی خپلو کښی هم سره جنگونه کړی دی او یو بل او یی مات کړی دی.

په هر صورت دخاوری او آزادی نه ددفاع په وختو نو زمونږ ولسونو شرافت مندانه عادت لانه جگړی کړی دی اوکله لاد ساده سپیڅلی اوخوش باوره زړه له برکته غا صبا نه جنگونه پری تحمیل شوی دی.

کله په خپلو کښی دتر بکنیو او کورنیو او قبیلوی جگړو دجا هلا نه جنگو نو په اورو نو سو زید لی او په خپل ټوپک ویشتل شوی دی.

دغه رنگه پر له پسې جگړو او

دایمی نښتو ددی غرنی هیواد دڅنگو په طبیعت کښی حماسی روحیه پاللی ده چه دغنی انعکاس له لرغونو زمانونه په ادبی آثارو شوی دی او افغانی ادب دافغانی حماسی جنگ اوتوری ننگ او میرانی اود هیواد ددفاع په لار کښی دقربانی اوزپور تیا داحساساتو هینداره گرځیدلی ده په دی هینداره کښی هم دبزم خوند او رنگ اوهم درزم شور او غور څنگ کتلی شوو.

هم دحسن دپا ولیو شرنگه بار دی

هم دغشوق دلیو نیو د زنجیر دچاپیریال دراز راز تاثیراتوله امله هم ددوی په طبیعت کښی دجمال او جلال مظاهر لیدل کیری هم یی به رسم عادت او کولتور کښی بزمی پاتی په ۴۵ مخ کی

دامقا له دپښتو ټولنی هر ستیال خپرنودی عبدالله خد متکار دپښتو خپرونو دبین المللی مرکز دبین المللی سیمینار دپاره په اوږده توگه لیکلی چه مونږ یی په دی گڼه کی په لنهیز سره دلوستونکو داستفادی دپاره وړاندی کوو.

دافغانستان جغرافیا یی موقعیت داسی دی چه له یوی خوا دخپلو لوړو غرونو سمسورو درواود مختلفو سیمو په راز راز آب وهرا کښی د سرو گلونو شنو فصلونو کورو او گڼو باغونو دښکلو منظرو په وجه پوڅه په زړه پوری شا عرانه منظره لری چه دنظر اوحساس په پارو لو او تغزلی او همدارنگه دنیچرالیستیا اوپه نتیجه کښی دلیریکی یا عشقی یادطبیعت دانخورو دهنر اودادب په ایجاد کښی ډیر اثر لری بلی خوا ته دی هیواد دتاریخ په اوږدو کښی د نورو گاونډیو ولسونو دراشی درشی دپاره دترا نزیتی لاری وظیفه اجرا کړی ده.

دسولې اوکراری په وخت تجارنی کاروانونه په دی هیواد تیر شوی را تیر شوی چه د (ورینیم لار) دهمدی هیواد دکر لیچنو درو دنورو تیروپه کلکو ترو کی تیره شوی ده اود جنگ په وخت دجگړو مارو دلښکرو پر غلونه په دی لار شوی دی چه کله کله لادتیری کوونکو سترگی په دی خاوره سری شوی دی او درنگا رنگ گلو نو ددی ښکلی هیواد نه یی دسرو وینو دنویدلو اودسرو اورو نودبیلدلو ډگر جوړ کړیدی.

ددی هیواد زپور وځلکو تل دتیری کوونکو په مقابل کښی دفاع کړیده اود خپلو وینو اوسرونو په قربانی یی د خپلی خاوری ننگ اونا موس ساتلی دی.

کله کله دڅه مودی دپاره دپردو تسلط هم پاتی شوی دی مگر زمونږ دمیرنو او وطنیا لو خلکو دآزادی

ریشمبو نبود؟
معلم ما با همان لحن خشمناك
صدا كرد:
غلط...

ورفیق ما بجای خود میخکوب
شد، آنوقت معلم صاحب رو بمن
كرده گفت:

— تو كه تمام روز شوخی میکنی
جواب بده... يك سوال سنا ده ازت
می پرسم، در جنگی كه بین ناپلیون
ولارد ولینگتن در واتر لو صورت
گرفت چند نفر از عساکر ناپلیون و
چند تن از سر بازان طرف مقابل

اوبه جای حساسی از قصه رسیده بود و به اثر سر و صدای زیاد معلم
صاحب متوجه مآشد

بقتل رسیدند، دلم مانند سیروسر که
بجو ش آمد من که از هر چه حساب
والجبر بود تنفر داشتم، از بخت بد
درمضمون تا ریخ هم از من جواب
حسابی میخواست آهسته گفتم
— صاحب چه فایده دره که بداند نیم
چند نفر از عساکر ناپلیون یا طرف
مقابلش کشته شد، یاد آوری و—
دانستن تعداد تلفاتی که بخاطر
قدرت نمایی دو مرد خودخواه جان
سپرده اند بچه درد مامیخورد؟
معلم که بیحد بر افروخته شده
بود و از کلانکاری من بیشتر عصبانی
شده سیلی محکمی بیخ گوشم
نواخته گفت:

— بی تربیه ها.. تنبل ها.. درس
نمیخوانی و کلانکاری را هم یاد
دای. وه واه... فردا مسوولیت
این آب و خاک بدست اینتقسماشخاص
سپرده میشه، شما که درس نخوانین و
نوت های خود را از بر نکنین فردا
با کدام دانش به این مملکت خدمت
بقیه در صفحه ۴۸

لکنت زبان گفت:
— صاحب... شاید خود ش
آبیازی یاد داشت معلم فریاد زد.
غلط

نوبت رفیق سو می رسید،
معلم انگشتش را بطرف او دراز کرده
گفت:

— تو بگو وزیر ملکه ویکتور یاچه
نام داشت؟

اینبار نوبت رفیق سو می ما بود
که مثل ماهی تازه از آب کشیده شده
بطیف و بخود پیچد، ولی با لاخره
با حالت بی اطمینانی در حالیکه
چشمهايش از ترس گرد شده بود
گفت:

— صاحب همی وزیر ملکه ویکتوریا
صاحب يك آدمی بود که صاحب
عظور صاحب... بسیار لا یسق
صاحب... معلم با عصبانیت گفت:
— نامش را بگو..

جواب داد:

— صاحب نامش... هه.. ده دلم
اس ده زبانم نمیا یه ده... صاحب

معلم تاریخ داخل صنف شد، همه
از جا بلند شدیم و طبق عادت
همیشگی معلم ماچند بار دستش را
تکان داد که یعنی «بنشینید بنشینید»
بعد از اینکه معلم ما بکس خود را
بر روی میز گذاشت دستا نش را بهم
مالیده گفت:

— قبل از اینکه بدرس امروز را آغاز
کنیم از درس های گذشته می پرسیم
وای بحال کسی که درس های
گذشته را نخوانده باشد. من و دوسه
نفر از همصنفان بازیگو شم در آخر
صنف نشسته بودیم اسد همصنفی
ما قصه فلمی را که بتازگی دیده بود
برای ما تعریف میکرد اونه تنها
حرف میزد، بلکه بعضی حرکات
هیروی فلم را عملا اجرا می نمود
ما که سراپا متوجه او بودیم گاه
گاهی يك نگاه دزدکی بطرف معلم

می انداختیم، تا اگر متوجه مجلس را به در یای جیحون انداخت
مآشود بتوانیم زود دست و پای خود چه کسی او را نجات داد؟
را جمع کنیم، اما از بخت بد رفیق رفیق ما قدری غم غم کرد و بعد با

در آخر صنف چه گپ است؟ شما هر چار تان ایستاده شویید
هله زود

هلو ، بفر مایید ، منزل دا کتر وانیاک .

صدایی از آنطرف جواب داد : بودن علامت ترافیکی ناگزیر بر آن

شد تا موتر را متوقف سازد .

باران با همان شدتی که می بارید ودانه های آن مروارید وار به شیشه های موتر میخورد و باتشکیل رشته

باریکی از آب به پایین سرا زیر میشد - درست در فر صتیکه علامت رنگ سبز اختیار کرد و به دا کتر

اجازه حرکت داد مردی بالباس کهنه و بالا پوشش سیاه در حالیکه زیر بالا پوشش چیزی را حمل میکرد

در وازه عقبی موتر را گشود و بروی سیت عقبی قرار گرفت .

داکتر وانیا که با خونسر دی پرسید :

مسیر تان کجا است ؟

همین طرف روبرو .

خو شبخانه را می که من هم میروم روبرو است .

موتر حرکت کرد و بدو ن آنکه میان ایندو دیگر کلمه ای رد و بدل

شود ، هر دو خاموش بودند ، و وقتی وقتی آنها دو باره از شهر خارج

شدند و چراغهای موتر دل تاریکی شب را می شکافت . مرد ناشناس

لوله تفنگ را در پشت گردن داکتر نهاد و داکتر وانیا که تکانی خورد ،

مرد ناشناس از او خواست تا موتر را متوقف سازد و داکتر هم

ناگزیر پذیرفت .

داکتر پرسید :

چه میخواهید من که باشما کاری نداشتم و ضروری تر سانسده ام ،

منظور تان از اینکار چیست ؟

مرد ناشناس در حالیکه صدایش میسر زید توام با خشونت فریاد زد :

لطفا از موتر خارج شوید :

داکتر ناچار پذیرفت و موترش را در اختیار مرد ناشناس قرار

داد . چند لحظه بعد در حالیکه دانه های باران بروی و صورت داکتر

میر یخت ، موترش هم دو باره در مسیریکه آمده بود برگشت و حرکت کرد و آهسته آهسته از نظر ناپدید

شد .

داکتر وانیا که در حالیکه در دل به او نفرین می فرستاد و از شدت

بارندگی تقریباً تمام لباسهایش تر شده بود باخود می اندیشید که چه کار انجام داده میتواند ، اما دو

شفاخانه گلینر فال هستم ، می خواهم با داکتر وانیا که صحبت کنم .

خودم وانیا که هستم ، فرمایشی هست .

ببخشید که درین وقت شب مزاحم شما شدم .

خواهش میکنم .

بچه پانزده ساله بی هنگامیکه تفنگ شکاری پدرش را که در

گوشه اتاق بوده بر داشته تصادفا دستش به ماشه تماس کرده و

مر می از آن خارج شده که این مرمی هم بسر خودش اصابت کرده ،

حالش خیلی بد است و در وضع ناگواری قرار دارد ، اگر زحمت

نباشد لطفا کمکش کنید .

وانیا که جواب داد :

خوب حالا بوجد من چه ضرورت است ، شما داکتر دیگری را که

نزدیک شما و شفاخانه است بطلبید .

شما داکتر جرا حی هستید و مریض ما هم به عمل جرا حی

ضرورت دارد تا مرمی از سرش بیرون کشیده شود .

من زیاد تر از ده میل باشفاخانه فاصله دارم .

درست است ، درست است ، سراغی از داکتران دیگر بدست

نیاوردم ناگفته نماند ، پدر این بچه پولی ندارد و یک شکارچی

است . از اینرو بشما پول داده نمی تواند .

هیچ مهم نیست فو را حرکت میکنم ، خدا حافظ .

خدا حافظ .

داکتر وانیا که گوشی تلفن را سر جایش گذاشت و با عجله از اتاق

خارج شد تا بشفاخانه برود - و وقتی در حویلی رسید باران هنوز هم

با همان شدتی می بارید و از همه جا بوی گل ولای بمشام میرسید .

او در حالیکه زیر لب زمزمه میکرد که چه شب طوفانی است

خودش را به موتر شخصی اش که در گراج قرار داشت رساند و کلید

را از جیبش بیرون کرد . بعد از آنکه در موتر را گشود با عجله آنرا روشن

کرد و بحرکت پرداخت . هنوز از

ترجمه و نگارش : ابراهیم سایق

از منابع انگلیسی

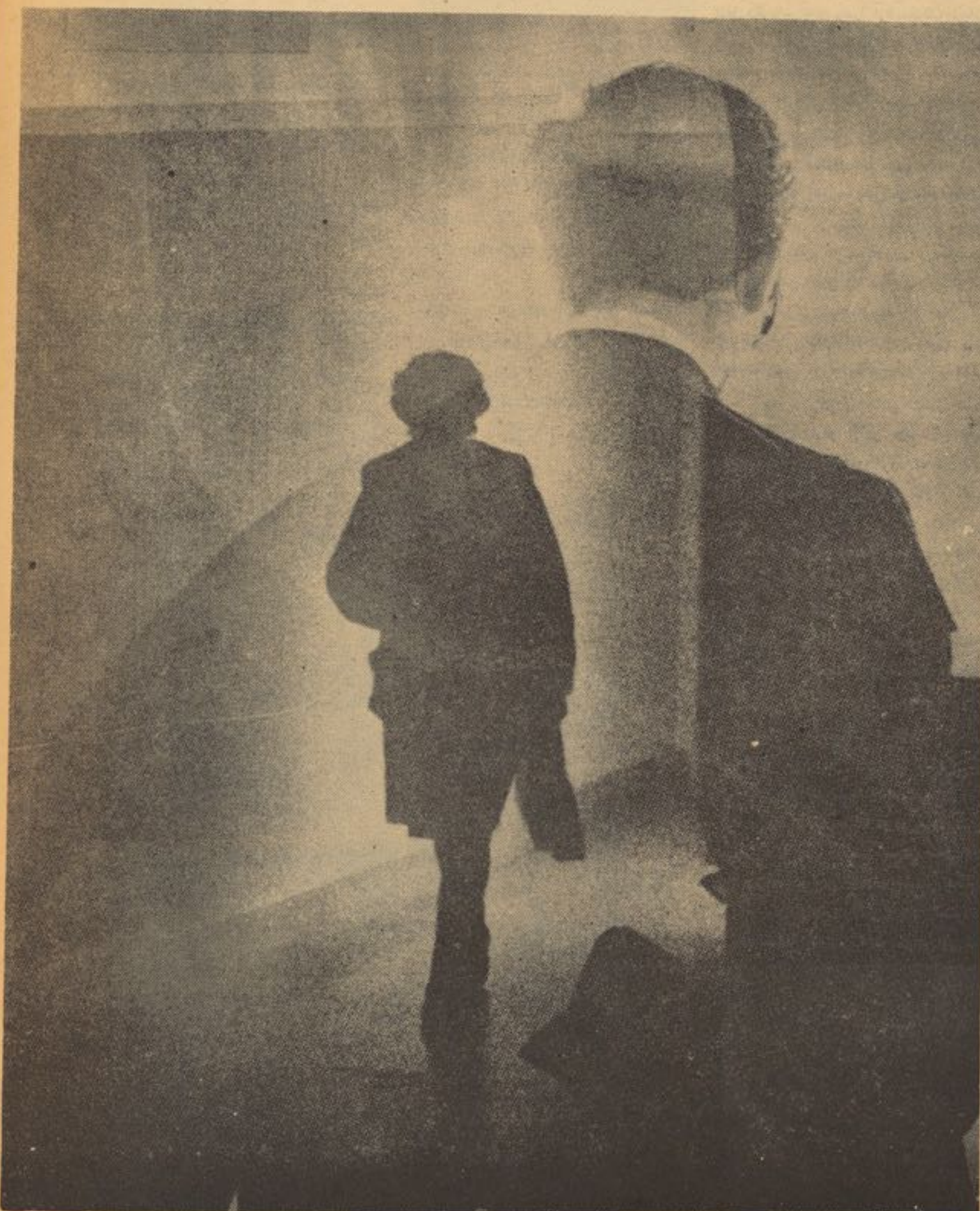
تصادف عجیب

داکتر وانیا که وقتی نان شبش را صرف کرد ، کتابی از الماری کتب خود برداشت و در حالیکه آنرا میکشود بطرف ارسی اتاق روان شد ، پرده را پس زد و از آن آوازی برخاست . در آنحال به آواز آبها که از ناودانها سرا زیر شده بود گوش فرا داد و به تماشاخانه های درشت باران که در آینه تماس میکرد نگریست و بعد از لحظه ای در حالیکه به چیزی می اندیشید و باز به یک گوشه اتاق آنجا که چند تا آرام چو کی گذاشته بودند ، آمد

وروی یکی از آنها نشست . داکتر وانیا که در حالیکه صفحات کتاب را یکی بعد دیگر بر می گشتاند وزیر لب زمزمه کرد : - ها ، تا اینجا خوانده بوده بودم . و بعد صفحه را گشود و باهاش روبرو بهم نهاد ، هنوز بمطالعه منظور بعدی نپرداخته بود که زنگ تلفن منزلش صدا در آمد . داکتر وانیا که بابی میلی از جایش برخاست و قبل از آنکه به تلفن جواب بدهد صفحه کتاب برانشانی کرد و وقتی گوشی تلفن را برداشت گفت :

بارہ بخانہ خود پر گرد دویا بہ
شفافانہ پرورد و باخود در جدال بود زد:
کہ اگر شفافانہ نرود زندگی آن
بچہ در خطر است و اگر برو د بہ
چہ صورتی .
چون در آن وقت شب ہیچ وسیلہ یی
پیدا نمیشد تا اورا بشفا خانہ
برساند بالاخرہ تصمیم گرفت تا
پای پیادہ بسوی شفا خانہ حرکت
کند . شاید موتری از راہ بگذرد و او
را تاشفافانہ برساند .
پس از طی فاصلہ یی در یک
قسمتی از آن جادہ خلوت و تاریک
غرفہ تلفنی تو جہ اورا بخود جلب
کرد و انیاک باخود اندیشید کہ
بوسیلہ این تلفن بیکی از ستیشن
های تکسی اطلاع بدهد و تکسی یی
بطلبد .
هنوز ساعتی نگذشتہ بود کہ
تکسی یی مقابل غرفہ تلفن کہ داکتر
وانیاک آدرس دادہ بود تو قف
کرد .
داکتر و انیاک وقتی بشفا خانہ
رسید ساعت دوازده شب را نشان
میداد .
دہلیز شفا خانہ خلوت و آرام
بود ، صدای پای داکتر و انیاک در
دہلیز می پیچید و او باشتاب بطرف
اتاق عملیات در حالیکہ بسطح راہرو
مینگریست قدم برمیداشت ، یکبار
متو جہ شد کہ داکتر ہا یدن مقابلش
ایستادہ و بانگاہ های مایوس کنندہ
و ابر از ملامت بہ او مینگرد .
داکتر و انیاک گفت :
چہ شدہ داکتر ؟! چرا اینطور
بمن نگاہ میکنی ، حال مریض چطور
است .
آمدہ ام تا آخرین سعی خودم را
برای نجات او بخرچ دهم .
متاسفانہ مریض یک ساعت
پیش
هنوز داکتر صحبتش را
تکمیل نکرده بود کہ و انیاک میان
حرفش دوید و گفت :
اوه ، خدای من !
آری ، آنہم در اثر کم تو جہی
ودیر رسیدن شما .
آنها در دہلیز براہ افتادند و
بدون آنکہ چیزی بگویند بہ اتاقیکہ
مردہ در آنجا بود ، رفتند و پس از
دیدن او و انیاک جر یان راہ را بہ
داکتر ہا یدن گفت :
اندو مردو بطرف اتاق انتظار
رفتند و لحظہ یی بعد وقتی پادرون

و باکمال بیصبری از پیراہن یسی
دوبارہ بشفا خانہ برگشتیم و لسی
شما هنوز ہم نرہ میدہ بودید .
نمیدانستم ، نمیدانستم گناہ
مرگ یسرم بگردن من است ، ہدارم
بکشید نگذارید دیگر زندہ بمانم
ورنج بکشیم ...
هنوز گپہایش تکمیل نشدہ بود
کہ فریادی بر آورد و نقشش
بر زمین شد .
(پایان)

فرار یکه دو سال پولیس را فریب داد

هرست پیش از اختطاف

شد و منجر به قتل شش نفر از همکارانش گردید یکی دنبال دیگر آمد . پدر و مادر با شکفتی و تعجب دیدند که چگونه یک دختر سر به زیر و آرام که اینده با تکی را برایش پیشگو می میکرد به یک جانی خود سر بدل شد . بسیاری مردم ادعا میکردند که او را در نقاط مختلف دیده اند و خودش با مهارت از یک مطبخگاه به مطبخگاه دیگری پناه می برد .

همراه با پانی خواهر خوانده اش وندی یونیسفورا ۳۲ ساله گرفتار شد یک ساعت پیش پولیس فدرال از دون خانه سید کار دو منزل که سه میل از اپارلمان اولی فاصله داشت دو همکار دیگر پانی بنام های ویلیام هارپس ۳۰ ساله وزن زرد بسوک و خسته اش امیلی ۲۸ ساله را گرفتار کرد .

این ها رهبران دسته کوچک ولی فعالی بودند که خود را «اردو آزادی دوستان» نام می گذاشته بودند و عقاید هرج و مرج طلبی دارند . باین گرفتاری جنبش انار سیسی به اصطلاح «اردو آزادی دوستان» پایان یافت . تمام اعضای این گروه که در حادثه ای در اوکلاند حاضر بودند گرفتار یا گشته شدند .

وقتی که آنان دو ساعت بعد از پای میل محکمه پر برو بار فدرال در سان فرانسیسکو گرد آمدند پرده از روی اسرار قضیه هرست بالا رفت . اولین کسی که با هم مورد محکمه قرار میگرفت وندی یونیسفورا یک هنر خندجایی امریکایی است که در سال ۱۹۷۲ پس از متهم شدن در طرح پمپ گذاری در انفجر طر حقای قوای بحری دو هو کمیس برکلی یو هتتون کا لفرنی نا پدید گردید . مقامات در والی عقیده دارند که او و هرست از آن سال به هم می رسد در آن پستان سال ۱۹۷۱ با هم بوده اند . اوون ودرف رئیس محکمه فدرال وایه محکمه برکلی ارجاع کرد . در حالیکه محکمه راترک میگفت دریای میز محکمه

هرست و همکارانش گرفتار شدند

دفاع کمی لوفل کرد و دست دوازده ششپای را قترد .

بعد نوبت پانی هرست رسید . همانجاچیان در اتاق مزدهم سعی میکردند تا از نزدیکتر قضیه را که از جانب ایالات متحده امریکا علیه پانیا برپا گمبیل هرست اعلام شده بیستند . درمیز شاهدان ویلیام واندولف هرست ۲۶ ساله بجه ۳۴ پشی نشسته بود . او اولین کسی از حاضران بود که بعد از گرفتاری بد پندش آمد . اینها دوستان تر دیکس بودند و همگامیکه هرست را دیدند اشتهاش روغن شد .

پانی درین مدت تغییر کرده است - سه تنیا موی های خرمایی تیره اش را کوتاه کرده و آن را رنگ سرخ داده بلکه کمسی ضعیف شده و چهره دخترانه اش را از دست داده است . رویش به سمت لایر شده است ولی او چنان بنظر نمی آمد که یک دختر عادی بوده و دو سال نش او را وادار کرده

همچون پولیس درلوس آنجلس که نظرانش نظر گشته شد

هرست سوی محکمه می رود

باید که دست به بانک دزدی زده پدر و مادر میر باتس را «خوگ ها» و دو ستس را علفه . چنان عادی به نظر می آمد که او را باغایریک قضیه ساده ترافیکی به محکمه جلب کرده باشند . جاکت رابری که داروینتون نفس سواری تیره چرمی استین دراز بنشین بود در هنگام محکمه لبم میکرد و ساجق می چوبید .

پانی که پیشروی و درف فرار داشت هنگامیکه نامش را تکرار کرد و ستس را ۲۱ سال گفت صدایش را آلفرد باین آورد

که بدزیمه ای تبدیل شد . او اتمام لوگسه ناتیا بود دگری نکرد . او شپ به بانک ریایی مسلحانه و لطفه از قانون حمل سلاح است . بانک ریایی مسلحانه ۲۵ سال زندان را در بر دارد و ممکن در حالتی که او فرار دارد محکوم به حبس ابد شود . در یک تکه پانی بیای خاست و با هیچان مشت گسره کرده اش را که سمبول انقلاب اجتماعا عسی است بلند کرد .

بعد تو بت پیل و امیلی هارپس دوستان پانی رسید . ها ویسی هنگامیکه پای بدون محکمه گذاشت فریاد کرد «دوستان چطور اراده محکم داشته باشید» بعد دستس را مانند پانی بلند کرد . ها ویسی پس بدون سلاح غیر قانونی محکوم است و برای رهاپش ۵۵ هزار دالر تقصیر کار است در حالیکه برای پانی این رقم به ۱۰ میلیون دالرمی رسد و قتی که با دو پولیس از محکمه خارج ساخته میشد هارپس دستس را بلند کرد و صدا کرد «دوستان موضوع عصبه نیست زنده یاد گرلی» ها ویسی ویا نی به بندی خانه سان مایو ۳۰ میل دو جنو پ فرستاده شد . قتی که آنان را بردند امیلی هارپس مشت گره کرده اش را بلند کرد .

پانی در زندان سان مایو خود را «بازر» (سیری) خواند . پولیس هالیان وکیسل مدافعتش به غیر نگارن گفت که پانی از او خواسته است که این پیام را به مردم برساند که «روبه همه کسی بگو بید منم خوشتر هستم آزاد و قوی و شاد با ش را به تمام خواهان و برادران بر و نمفرستم» . دو زندان او را به اتاق که ۱۷ دره فت است و یک چیر کت دیواری دارد تنها بندی کردند . پانیکه نخواسته بود پدر و مادرش را ببیند در زندان حاضر شد آنها را ملاقات کند پدرش دونیواری که در آنجا موسسه نتراسی هرست را اداره می کند پسوی با لفرانسیسکو پسرواز کرد و

ما - درسی از لوسس انجلس آمد . آنان یک دسته کل زود وایا خود گر فتو نیمه شب به دیدنش به زندان مایو آمدند . او نیم ساعت کب زدند . گزارش رسید که ملاقات شان خیلی سرد بود ولی پدر مادرش گفتند که این دیدار واقعی اند . «ما با هم خندیدیم» بانی می خواهد خانه بیاید .

چندجو برای یافتن هر شب نه فقط خواندن این قضیه در تاریخ پولیس فدرالی امریکاست بلکه بر عدد سر ترین و گیس گنده ترین قضیه می باشد . انوارد لیو ی

خارنوا لیمو می از اینکه اداره اش نتوانسته بود به چنین فرار پر چنجال پایان دهد متاثر و بریشان بود . یکی از همکارانش میگوید «او نمی دانست که چه اتفاقی به این بزرگی نمی تواند در پای این دختر را بیاند» . روی این قضیه پیش از ۳۰۰ پولیس فدرال کار می کرد . در سان فرانسیسکو یکسک گروپ معصومی پولیس روی قضیه کار می کرد ولی چیزی دستگیر نشد .

چندین بار پولیس روی پای هرست را پیدا کرد ولی هنگامیکه اقدام به گرفتنش کرد افراد کرده بود . شپوه های قدیمی این اداره روی دودلیل مولر واقع شده یکسک بسیاری از فراریان زود یاد بر بادو سان ویا اعضای خانواده نامس پیدا می کند و به این شکل پولیس باسر عتی نمی تواند در پایش را بیاید در حالیکه پانی این کار را نکرد . دوم پولیس نتوانست بدون گروه «ا.ا.ا.ا.» نفوذ کند . زیرا آنان خیلی پیچیده بسته بودند و کوچک بودند . سلی استاد پسوی پولیس فدرال دون شد گفته شده که صدای پانی را در هاتکاتک - کو باسکسکو - الجزایر - لاس انجلس - تنسی وگا له های کو لورا دور شنیده اند . پولیس پاری به یک ابارلمان زنانه در الیزابت نو ر نو ن حمله کرد و بار دیگر پولیس در خانه دوزن واقع عالیود به فکر اینکه آنان پانی و امیلی

هرست هنگام تحصیل

کهره انومات بانک از هرست هنگام بانک دزدی عکس گرفت

هسته یورشی بود

زنی که ظاهرا به هرست شباهت داشت و در چادر راهی نیویارک تایمز قدم می زد بنا سر سختی علیه پولیس مقاومت کرد و هویش را نشان نداد . در سرجه مکسیکو امریکا صد هالزن «قضیه نام» باغایریک هرست فرار نکته مورد معاینه قرار گرفتند . پولیس فدرال از جستجو مانده شد . مجله تایم دریافت که یکی از علل عمده که باعث کشش هرست شد این بود که در سال ۱۹۷۱ هارپس و یونیسفورا توسط گروه های زیر زمینی زرد شدند . یکی از گروپ هالیگسه درین راه نقش مهم داشتند بنام ویدر من که طی سال های ۶۰ و ۷۰ خیلی فعال بودند قضیه ای در مالتا آن رسوا شدند . می باشد در انمولع فرار پان ۱۰۱۰۱ د لایک ابارلمان واقع چاد ۹۲ غربی در نیویارک که محفشی کاه گروه ویدرمن بود استفاده می کردند . ضمن تعقیب پانی پولیس فقط به ایسن گروه بلکه کالی بوا این ۳۲ ساله که در قضیه پمپ گذاری در گرینویچ شپم بوده است بافته . بعد از این پانی مورد شک قرار گرفت و از او دوری کردند .

نامعلوم

جستارهای تحلیلی

مترجم: مهدی دعاگوی

ستاره انگلیسی

در آستانه ازدواج سوم

«شارلوت را مفلنگ» یکی از ستاره های پنهان رسیده انگلیسی. اخیراً تصمیم گرفته که از شوهر دومش نیز جدا شود و به ازدواج سوم بدهد. «شارلوت» که ستاره زیبا و خوش ریخت سینمای انگلستان است مخصوصاً ساز لحاظ ریخت فتنه گریهای خودشیرت بخصوص دارد از همین رهگذر است که «رابریان سود کمب» عاشق و دلپاخته او شده و قرار گذاشته بزود ترین فرصت با هم رسماً از دواج نامیند «شارلوت» که با این ازدواج سومین ازدواج خود را تکمیل میکند بیست و سه سال عمر دارد شوهر اولی او یک لباس فروش انگلیسی و شوهر

دوبله چین مانسفلید در سینما

دومش یک طباطبائی بود. او در حال حاضر مصروف بازی در فیلم (جوکی دار) است که گفته میشود با اتمام کار همین فیلم ترتیب ازدواج خود را با «رابریان» خواهد گرفت.

شارلوت در آستانه ازدواج

حادثه ای که رشته

عشق را برید

«اورسلا اندرس» و دوست عزیزش (فیوتیزتی) که از مدتها با هم صمیمی بوده و گفته میشد که با هم ازدواج میکنند سرانجام در یکی از شب هاییکه آن دو در (کلوب شیورینگ) مونت کارلو دلبهرانه با هم میرقصیدند ناگهان میانیشان بهم خورد و از هم جدا شدند و رشته عشق اندو یکسره بریده شد.

اگرچه تصاد می که منجر به جدا شدن آن دو گردید خیلی محرمانه ولی بر سر و صدا صورت گرفت ولی با این وجود هم خبر نگاران حقیقت موضوع را کشف کردند باین تفصیل که «اورسلا» ستاره سوئسی در نظر داشت برای یک سال کار فیلم خود عازم بنکاک شود در حالیکه «فیو» آرزو داشت بوطن خود «ایتالیا» برگردد و اصرار و ابرام اورسلا برای تفسیر اراده او موثر و مثمر واقع نشد بطوریکه حتی میانجیگری «فرانسکو براکا» دوست صمیمی آن دو برای استقرار صمیمیت آنها جایی را نگرفت.

«فرانسکو» گفته است میترسد صمیمیت این دو تخریبش دائمی نگرفته باشد در حالیکه وضع ظاهری همین حقیقت را باز گوئی می کند.

ساسا گابور

و از داج هفتم

دو دوست قدیمی یکبار دیگر بعد از شش سال در میدان هوایی لندن با هم مقابل شدند و بلا فاصله همدیگر خود را صمیمانه بوسیدند. از این دویکی ساسا گابور ستاره مغلوط از نژاد امریکائی و هنگری و آن دیگرش یک پولیس صاحب اقتدار انگلیسی بود. ساسا گابور درست شش سال قبل بجرم قاچاق قبری محکوم شده بود و بعد از تطبیق

تا چند سال قبل چین مانسفلید ستاره در سینمای غرب بود که با خطاب به سگ میگردند و نقش های راکه در سینمای غرب بجامانده همه آنرا سینما دوستان فراموش نداشتنی می پندارند.

این اواخر دختری از مجارستان عرص وجود نمود که وی را جانشین «چین» خوانده اند. این دوشیزه «کولیا گوس» نام دارد که سازندگان فیلم هریک به تلاش های خستگی نا پذیری میخواستند رضایت او را برای بازی در فیلم خود جلب نمایند. مبصران میگویند شباعت «کولیا» نود درصد باچین است اما دیده شود قدرت تمثیلی او چه پیمانه یی دارد؟

ساسا گابور

حکم محکمه این اولین باری بود که وارد خاک انگلستان میشد. «ساسا گابور» که شش بار ازدواج نموده است بقول منابع خیبر اکنون در دایره ازدواج هفتم قرار گرفته که به یقین کامل شوهر هفتم او همانا «ریچارد بیست» صاحب منصب انگلیسی خواهد بود زیرا او بهمین ملحوظ وارد انگلستان شده است.

دیواند بشکست بزرگ مالی مواجه شده است

شدن در فیلم اوشان دادند • چنانچه در این میان عیما مالی و پریم نات و سه بازیگر دیگر پارت های گو چک فلمش حا ضر

شده اند که در فلم (جان من) بدون حق الزحمه ظاهر شوند •

این امر تاحدودی مایه امیدواری دیوانده شده و تصمیم گرفته یکبار دیگر بغت خود را بیازما ید •

بعد از اینکه «دیوانده» فلم معروف «عشق، عشق» خود را با آخرین قدرت و تلاش تکمیل کرد و بروی پرده های سینما بنمایش گذارد آنطوریکه توقع بود از فلم اواستقبال

بعمل نیامد و طوریکه دیوانده تا قبل از عرضه فلم خود به تبختر سخن میگفت «دیگر گفته برای گفتن نداشت و سخت خود را نا توان و بیچاره می پنداشت» مخصوصا از رهگذر صدمه مالی خیلی مضطرب و پریشان می نمود و حق هم بادیوانده بود زیرا فلم او موا جه بیک سقوط غیر منتظره شد و سه برچها رم حصه پول مصرف شده فلم به ضرر دیوانده معامله شد •

دیوانده که از این ناحیه بغایت امر مایوس و متاثر شده بود تصمیم داشت دست از تهیه و ساختن فلم بردارد و کی دوستان او را تسلی نموده آمادگی بخود را برایگان ظاهر

دو خبر داغ از

هالیود

کره زمین است مجددا روی پرده ظاهر شود • گفته می شود همسر او راضی شده (هودسن) دوباره به سینما برگردد •

فلمی را که بعد از یک مدت طو یسل نقشی آنرا را که هودسن بعدها گرفته است (رامبریو) نام دارد که در آن انکشاف تکنالوژی تابیمانه که نهایت و غایت حد تصور است بصورت پیش بینی شده مدنظر گرفته شده است •

کلارک گیبل

اخیرا یکی از پرودیسوران معروف ها لیود تصمیم گرفته زندگی «کلارک گیبل» هنرپیشه معروف هالیود را روی پرده فلم بیاورد • این پرودیسور (جیمز بروگین) واپسرای نقش (گیبل) انتخاب نموده زیرا (جیمز) نود درصد شباهت به (گیبل) دارد وی قبلا در فلم (دکتور دهکده) ظاهر شده بود که زمزمه مردم در مورد شباهت قرین او به (گیبل) ذهنت پرو دیو سر ها را در این دایره مشبوع نموده است •

همچنان (راک هودسن) هنر پیشه زیبای هالیود که مدت مدیدی از جهان سینما کنار رفته بود اخیرا حاضر شده است در یکی از فلم های که داستان آن مربوط به آینده

بیگله پشته و احمد بشیر

پشته هنر پیشه افغان نداری نامزد شد

سپس در نمایشنامه های ایارتمان - کاروان سرای، داماد موقتی، خنده بهار و قربانی متناوب ظاهر شده و فعلا مصروف تمرین نقش حساس کمیدی طلب گاری می باشد که امور رییسوری آنرا حمید جلیا رییسور جوان و توانا ی کشور ایفا می کند • پشته یکی از آرزومند ان سرسخت ظهور بر وی پرده فلم بوده عقیده دارد و قتی بر وی پرده فلم ظاهر شود دیگر آرزوهای خود را خاتمه یافته خواهد خواند. وی بجواب پرسش گفت: توافق های که فی مابین او و نامزدش حاصل شده نامزدی و ازدواج مانع فعالیت های هنری او نخواهد شد زیرا نامزدش تعصبی در برابر هنر و هنرمند بودن ندارد •

بیگله پشته هنر پیشه تیاتر افغان نداری چندی قبل با جوان مورد نظر خود رسما نامزد شد • پشته هنر پیشه ایست که هفده سال قبل در کابل در یک فامیل هنرمند چشم دنیا کشوده است • مادر او میرمن زرغونه خواننده رادیو افغانستان و خاله اش میرمن ناهید آواز خوان محبوب کشور است •

خود این هنرپیشه معتقد باین است که هنرمند بودن مادر و خاله اش بالای روحیه ای او بی تاثیر نهانده و بر طبق اصول قانون توارث و تاثیرات محیط زیست خویش بجهان هنر متمایل شد و از اینرو چهار سال قبل وارد حلقه وردیف هنر پیشگان شده و برای اولین بار در سال ۱۳۵۱ در نما یشتنامه کچری قروت بروی سٹیژ کابل نداری ظاهر شده است •

نقش ها و جلوه های گرافیک

بمنصه تماشا گذارده شد • که یکی از دیدنی ترین شیوه های نقاشی بشمار می آید • این است که روزانه در حدود یک هزار و پنجاه نفر از این آرت جدید هنرمندان دیدن می کنند در این مجموعه کارهای باشکال پو رترت لیتو گرافی، لیکور ها، ساخته های از شیشه های مصنوعی و حتی الوئیم نیز موجود است •

عرضه های ابتکاری که پیوسته با تازه ترین استایل و شیوه در نقاشی های گرافیک حساب شده در قسمت بالایی ترمینل میدان هوایی فرانکفورت «ام مایسن»

شعر

خاك

نا همچو شرر بال گشودم به هوايت
وسعت زمكان كم شد فرصت ز زمانها
بس دیده كه شد خاك و نشد محرم دیدار
آينه ما نیز غبار يست از آنها
(بیدل)

دامن و دریا

ساقی به لبم باده پالید ، فرو بار
مفتون نتوان بود به نیرنگ بهاران
چون ابر سرا پای خود از درد جدایی
از فیض تو دریا شده دامن من امروز

مگذار - حنین - قاعده صفحه طرزی

از ابر قلم گوهر سنجیده فرو بار

زخم

دوش بود اندر خرواپام گذار
جنگ و نی دیدم كه ميتالذ زار
چون شنیدم ناله آن هردویار
برمن آمد گریه بی اختیار
سافر زردین به من داد آن نگار
می بنوشیدم به یار گردگار
دست بردم تا بگیرم دامنش
یابگیرم خرمن گل درکنار
بانگ برمن زدكه می دورشو
گل نه چینی تا نبینی زخم خار
شمس تیریژی كه هست است ازازل
مست خواهد بود تاروز شمار

(مولانا)

من خود دم

من خویش را ندانم مانند هیچ چیز

جز من خودم

...

از زهر خویشتن ،

پیوسته میخورم

برخویشتن به دست خودآتش همیزم

وزدود تلخ و گرم خود

اعصاب تشنه را

سیراب میکنم .

دمیننی تهمت

چیدستا غوندی ممتاز زما صنم دی
به نصیب می تل فریاد آهوسم دی
چرتهمت می ستا دمینی به سرواخیست
خبر شوی به مایول عرب عجم دی
داستا غمیه بوخل تلونی له زره نهدی

ترهغی چیرم ساه اوصورت دم دی
بیلخانه دی جاسوسان راپسی گری
چی می نوم به خوله اخیستی ستادغم دی
له ازله می ستا غمدی نصیب شوی
خكه تل له ماسره مل به هر دم دی .

به تندی می فلك تل به زوگاگرخی
خوار صورت می تری دلاندی هم برهم دی
بیلخانه دی هسی وخت به ماراوستی
چی تاوان می شرین ژوئد بهما یودم دی

ژروی می به شان تل دیتیمانو
چی داغلی دی بهما دیتون غم دی
چی «امیر» ستا دمانی له غمه نه می
داد عشق به روزگارونو خكه گرم دی

ژرف

حرف کوتاه ، حیات زود گذر

لحظه هست درره دو عدم

ليك اين لحظه پرازاسرار

ابدیت بزاید از مردم

دربرش خفته جاودانی ها

به نباشد نهفته راز زمان

دل او همچو قعر دریا ژرف

پشته اش چون سپهر بی پایان .

م . فارانی

هر گ برگ

به رهگذار باد نغواهم كه تلخ ویرانم

- جو برگ های خزان

ز رعدو صاعقه هیچم حکایتی منها .

مرا به خویش گذار

كه درسكوت خودم ، من :

به شیون دوخت

- كه بر برگ برگ میگردد -

صمیمانه گوش دهم . رفعت

لرغونی ادب :

دحسن بازار

عقودرخ چی دی دحسن بازار سوږشی
دنیایست کبریه ستایه تندی ووږشی
دسپین مخ دیدن دی ولی قیمتی گر
خه پوهه دینیر نه ده، چی به خوږشی
چی دغینی یاران لارشی گورستان ته
دارمان لاس به دی هلته وبله مروږشی
دمخ حسن دی جمیل عسی روښان گر
چی آخرخوبه بی قدره لکه پوږشی
سترگی دی لرگس په دود زیبا شولی دلیر
دمخ گل بهد عجران په نازو زوږشی
بادشان به بی ارمان وکه یونسه
تیر ساعت کله مونده په لک وکروږشی
«یونس»

شعر تو

زمن میرس چرا شعر تر نمی گویم
که شعرویش وطرب جمله درنگاه تو بود
بانتظار تو دیگر سفید شد چشم
زبس نشسته بخاک سپید راه تو بود
...

ز من میرس که افسانه گشت قصه شعر؟
فسانه تر زهر افسانه ایکه در دهر است
تووخ نهفتی وازمن دریغ کردی مهر
چه جای شعرکه شپدم بکام جان زهر است
...

ز من میرس بیرس از نگاه فنانست
که فتنه ها بدل و جان ناتوانم زد
به نیم غمزه دل و دین ربود از دستم
ز یک کرشمه چه آتش به آستانم زد؟
...

تو خود نمونه شعری تو برتر از شعری
که شعر وصف نگاه ترا نمیداند
زبان شعر ندارد شکوه لبخندت
که چون نگاه تو صد داستان میخواند
...

هزار شعر سخنگو نهفته در چشمت
هزار گوهر ارزنده در لبان تورت
زمن حکایت اشعار تازه باز میرس
که هرچه بود فراموش شد قسم بسرت
کابل ۹۱-۱۳۵۴ (روشنی)

خس

زتاب عشق تو آنگونه دوش تن میسوخت که هر نفس زلف سینه پیرهن میسوخت
درون سینه چنان در گرفت آتش عشق که آه در جگرو ناله در دهن میسوخت
حدیث عشق تو در نامه ثبت می کردم سیندوار، نقطه بر سر سخن میسوخت
شپید عشق ترا شب به خواب میدیدم که همچو شعله فانوس در کفن میسوخت

ز سوز سینه (مغفی) شد این قدر معلوم

که همچو خس مژه اش در گریستن میسوخت

زیب النساء مغفی

زاویه

زنبور های خاطره ات ،

وقتی نیشم می زنند

من گیاهی میشوم

... در عطشناک ترین رویش هستی

ولبریز آرزوی باران ها

...

وقتی به خویش می اندیشم

تو بیادم می آیی

ووقتی توبه یادم می آیی

ترسم از خویشتن آغاز میشود .

...

کاش تو گلی می بودی

تا ترا در میان گلدانی پراز شراب

بروی طاقچه می گذاشتم

وازمیان زاویه گلبرگ های تو

پژمردن در خویش را تجربه می کردم .

پته مینه

ماله تاسره لرله سخته مینه

بیایی مړه نه وی دامینه زما په زړه کی

مگر تابه دپړوی نه دغه مینه

خکه زه غواړم چی تابه تکلیف نه کی

...

ماله تاسره لرله غلی مینه

په چوپباکی په جسد اومحجوبی کی

داسی پاکه حقیقی سپیڅلی مینه

خدای کړی نوږی ولری هومړه پاکی کی .

دپوشکین اثر

دسلیمان لایق ژباړه

داکتر اسدالله حبیب

روسیپی

باد سبکخیز سرد نوحه کنان خواست
خاک به دیوار های کوچه در آویخت
در پس ابر سیاه شیشه مهتاب
خورد به سنگی مگر شکست فروریخت
...

بر در چو بی خشک بوسه همی زد
دست سپیدی بسان شاخه مر مر
گاه که می یافت ز درگرفتن آزاد
ببین دو پستان گرم می یافت بستر
...

گوش به آوای دل خسته همی داد
دفتر آشفتهگی سینه همی خواند
لرزش یک قلب هراسان شرمگین
باز به سوی در چو بیش همی راند
...

در برو آغوش او هنوز به گرمی
بوی یکی مرد نا شناس شنا داشت
بر لب و آن گونه های شسته تبار
نقش لب و بوسه های یخ شده جا داشت
...

نیمه شب بود و یکی اختر تنها
در نگه سرد زنی شست کتلی را
ابر خرامید و رفت و دختر مهتاب
مست و بیخبر گشتید پرهشش را
...

باز ز آوای در شکست خموشی
هیچ صدا بر نغمه است از پس دیوار
شرفه شد و زد پلیس ناحیه فریاد
واه که شد روسپی به دام گرفتار
...

ر فست زن روسیاه و آنچه از او ماند
شوهر بد کاره بود و کودک بیمار
پای به زندان نهاد و برد به همراه
بسته پول کثیف و دامن مردار
...

فریاد های مرگ

پیوسته یگذاشته

مالجیت بلافاصله وساطت کرد:

در حال حاضر باید ماهیت اصلی قضیه را از زبان خانم پروتیرو یارسام ردینگت بیاموزیم. من به دوکتور باید وک تلفون کشیده و گفتم خانم پروتیرو را با خود به اینجا بیاورد تا با نزده دقیقه دیگر اینجا خواهند بود. ولی ردینگت باید خیلی زود دراز او اینجا حاضر شود. مفتش سلاک گفت: خیلی خوب. بعد گوشی تلفون را برداشته چند لحظه با جانی صحبت کرد سپس نگاهی معنی دار به من افکند و آنگاه گفت: فعلا در همین اتاق باید کار کنیم. گفتم: اگر مایل باشید من بیرون بروم. سلاک به معنی قبول فوراً درپ را باز کرد اما

مالجیت از دنیاال من صدا زد:

وقتی ردینگت را آوردند شما هم تشریف بیاورید آقای کلنلند شما دوست او هستید شاید او را بگفتن حقیقت را می ساخته بتوانید.

در داخل اتاق پذیرائی گریز لدا و میس ماربل بین خود شان مصروف ذهن آزمائی بودند. با ورود من گریز لدا تبسمی بر لب آورده گفت:

احتمالات را تدقیق می کردیم. میس ماربل شما میتواند گره این جنایت را باز کنید.

زن پیر سری جنبانده جواب داد:

میدانم بر من می خندید ولی انسان وقایع اسرار آمیز را با بخاطر آوردن حوادث مشابه میتواند بخوبی حل کند.

من گفتم: میدانم چه میخواهید بگوئید.

خیلی خوب بگوئید بینم حادثه قتل پروتیرو چه چیزی را به خاطر شما می آورد؟

پهلوی مشکل موضوع هم همین است زیرا یک تعداد حوادث مشابه در ذهن انسان خطور میکند و تشخیص اینکه کدام یک با حادثه فعلی مشابهت های بیشتری به هم میرساند وقت می خواهد.

میخواستم اگر مانعی نباشد اسامی آن

هفت نفر را بمن بگوئید.

کدام هفت نفر؟

هفت نفری که احتمالا از مردن پروتیرو خوشحال می شدند یا نفع می بردند.

آه اینطور؟ بنظرم من یک چیزی ازین

قبیل گفته ام.

آیا این یک حقیقت بود؟

مسلم حقیقت بود ولی اسامی را نمیدهم زیرا شما هم اگر وقت کنید این هفت نفر را میتوانید بشناسید من ازین بابت مطمئنم. - غیرممکن است. طبقا لیتس پروتیرو بعد از مرگ پدر خیلی ثروتمند می شود ولی اینکه تصور شود او قاتل است، جفتنگ است. و غیر از لیتس هم نفر دیگری که درین قضیه زیاد ذینفع باشد بخاطر من نمی آید.

میس ماربل رو بسوی گریز لدا کرده گفت: شما چه طور عزیزم؟

وقتی دیدم رنگ گریز لدا سرخ شد حقیقتا دچار تعجب شدم چشمانش هم بنظرم اشک آلود جلوه کرد. در حالیکه مشتپاشش را گره کرده بود، فریاد زد:

انسانها موجودات پستی هستند. چنان حرفهای حیرت آور میزنند که انسان شاخ میکشد.

به عجله و گنجگاو بسوی او تگر یستم

زیرا هم سرم عادت نداشت به آن نسی عصبانی شود. وقتی احساس کرد من بسوی او دقیق شده ام سعی نموده خنده ای بر لب بیاورد و در عین حال گفت: لسن به سوی طوری

نگاه نکن که گویی یک موجود غیر طبیعی را تازه کشف کرده ای و لی در هر حال نمی خواهم در حال حاضر روی این مساله توقف کنیم. من تصور نمی کنم که لئورانس با آن هیچک قاتل باشند. توقف روی لیتس هم بی مورد است و لی امیدوارم سرخ های موجود شود که بتواند بما کمک کند.

میس ماربل گفت: آن پیام هست و من شما گفتم که این نامه خیلی بنظر من عجیب آمد. آیا بخاطر دارید؟

من جواب دادم: این نامه لحظه قتل را بصورت غیر قابل انکاری تثبیت کرده است. ولی آیا این ممکن است؟ خانم پروتیرو در آن ساعت تازه از اتاق کار من خارج شده و هنوز به آتلیه نرسیده بود. شاید پروتیرو در لحظه نوشتن آن پیام به ساعت خودنگریسته

و ساعتش هم مقداری عقب بود. است. از نظر من این مساله مهم است.

گریز لدا گفت: چیز دیگری بخاطر من آمد شاید ساعت مارا عقب کشیده بودند، لسن ولی اینهم بیبوده است چه احمق من.

من وقتی از خانه بیرون میرفتم ساعت کاملا صحیح بود چه نگاهی ساعت بزرگ و نگاهی هم ساعت بند دستی خود افکندم هر دو بهم معیار بودند.

گریز لدا سوال کرد: میس ماربل شما چه فکر میکنید؟

من پیام را از نظر وقت مورد دقت قرار نمیدهم عزیزم آنچه برای من عجب می نماید موضوع آن است.

من گفتم: کجای آن عجیب است؟ پروتیرو خواست بمن اطلاع بدهد که دیگر نمیتواند منتظر من بماند...

یعنی در ساعت شش و ۲۰ دقیقه در حالیکه ماری خدمه شما به او گفته بود که شما حد اکثر در ساعت شش و سی دقیقه بر میگردید. ازین معلوم می شود که مرحوم پروتیرو بانثستن در اتاق کار شما انتظار تا آنرا تا آن ساعت قبول کرده بود یعنی تا شش و ۳۰ دقیقه پس چه دلیلی می تواند وجود داشته باشد که وی ساعت شش و ۲۰ دقیقه پشت میز برود و بخواهد آن پیام را برای شما بنویسد؟

نگاهی بزن سالخورده افکندم. راسا بی ذهنی فوق العاده اش روز بروز بر علاقه من نسبت به اومی افزود. اینک بار دیگر ذکاوت او برتری خود را ثابت می کرد زیرا مجموع مانتوا نسته بودیم باین مطلب ظاهرا کوچک و اصلا مهم تو چه کنیم آری مساله این پیام حقیقتا هم مهم و هم عجیب است.

شکل تحریر پیام را به خاطر زنده کردم: در قسمت بالایی بدقت ساعت شش و بیست دقیقه نوشته شده بود و ۱۰ محتملا اعداد این وقت از عدد متن پیام درست تر بنظر میرسد. ناگهان فریاد زدم:

شاید اصلا در ورقه پیام ساعت قید نشده بود. غالبا پروتیرو در ساعت شش و

پانزده دقیقه کم کم احساس بیحوصلگی کرده و شروع به نوشتن پیام نموده است و درست در همان لحظه شخصی از در ب شیشه نی که باباچه بازی شود بر او وارد گردیده است!

گریز لدا گفت: یا از در اصلی.

او صدای پاداشیده سر بلند کرده است.

میس ماربل مداخله کرد:

سامان این را بخاطر داشته باشید که پروتیرو حس ششوی اش کمی عیب داشت.

آری درست می گوئید. او صدای پا را نمی شنید. باین ترتیب قاتل از یکی از در ها داخل گردیده از پشت سر به پروتیرو نزدیک شد و او را قتل رساند. بعد پیام را دید و ساعت را نگاه کرد. آنوقت به فکر دیگری افتاد و روی پیام ساعت شش و ۲۰ دقیقه نوشت و ساعت را هم عقب برد. واقعا اقدام هوشارانه ای کرده است زیرا باین شکل قاتل می توانست ثابت کند که در ساعت وقوع قتل در محل دیگری بوده است یا اینطور تصور می کرد.

میس ماربل از جا بلند شده گفت: بهر صورت اکنون بنده مرخص می شوم.

وقتی گریز لدا او را مشایعت کرده نزد من برگشت، هنوز متفکر بنظر میرسید.

پرسیدم: آیا هنوز راجع به موضوع آن پیام فکر میکنی؟

اندکی لرزیده جواب داد: خیر، ولی فکر میکنم یک نفر از آن پروتیرو باید بشدت متفکر باشد.

متفکر باشد، چرا؟

آری، مگر میدانی؟ دراصل دلایل واقعی علیه ردینگت رسام موجود نیست او فقط بلند شده و اینجا آمده و اگر اینطور نمی شد هیچکس نمیتوانست پای او را داخل درین

حادثه قبول کند. اما متوقف آن چیز دیگری است. شاید یک نفر از اینکه آن ساعت شش و ۲۰ دقیقه اینجا می آمد، اطلاع داشته ازین جهت روی کاغذ ساعت شش و ۲۰ دقیقه را قید کرد و ساعت پروتیرو را هم عقب کشید. از نظر من قاتل با تقدیر دادن وقت به فکر آن نبوده که ثابت کند در لحظه قتل جای دیگری حضور

باقی دارد.

ژوندون

اگر طفل پس از تولد همچو حالتی داشته باشد سالم است

نهفته است •
 طفل تولد شد • طفل صحتمند و سالم •
 چه سروری فضای خا نواده را استیلا کرده
 است !
 اما مادر بادیدن طفل خود اکثرا غمین
 می‌شوند زیرا او طفلش را ایچنین که
 تولد شده تصور نمی‌کرد و اوزد خودش
 «باقیدارد»

طفلی نوزاد که به موقع تولد شده باشد معمولاً مشت هایش بسته می‌باشد.

((گپ می‌زند)) و با اشیای محیط اطراف خود آشنا می‌شود: آرزو دارد کسانی که از او مواظبت می‌کنند با چهره پر از لبخند با او بر خورد نما یند. قبل از آنکه خواندوستی با طفل هموار شود بهتر است محیط دور و پیش او مطالعه گردد چونکه ممکن است طفل اعتماد بعضی اشخاص را بید یزد و از برخی را رد نماید •

طفل ندرتا گریه سر میدهد. هر قدر سن و سال طفل رویه ازدیاد می‌گذارد علل گریه کردن او جدی‌تر می‌باشد • بدین معنی که یک طفل دو ماهه شاید بایک روشن شدن اتاق تاریک تکانی بخورد و گریه سردهد در سه و رتیکه برای گریه دادن طفل ده ماهه لازم می‌افتد چندک محکمی از ران او کند • همینکه علل گریه کردن طفل بر طرف شد طفل از گریه می‌ایستد و دوباره چهره بشاش و مهربان بخود می‌گیرد •

طفل از دیدن غذای خود خور سند می‌شود و با اشتیهای کامل به صرف آن می‌پردازد • ((میز غذای)) اطفال شیر خوار منظم و مستقل است اگر نوع غذای این اطفال تغیر نمی‌نماید در مواد غایبه آنها هیچ تفاوتی دیده نمی‌شود تولید ادرار طفل را بدرد نمی‌آورد • جلد طفل شفاف و پاک

طفل نوزاد:

خا نواده • مادر باجه ناراحتی ای منتظر است تا اولین طفل آنها پایه عرصه وجود بگذارد •
 در این انتظار چه امید ها و اضطراب ها

زندگی امروز

تهیه و نگارش: فریحه پرجوش اسحق

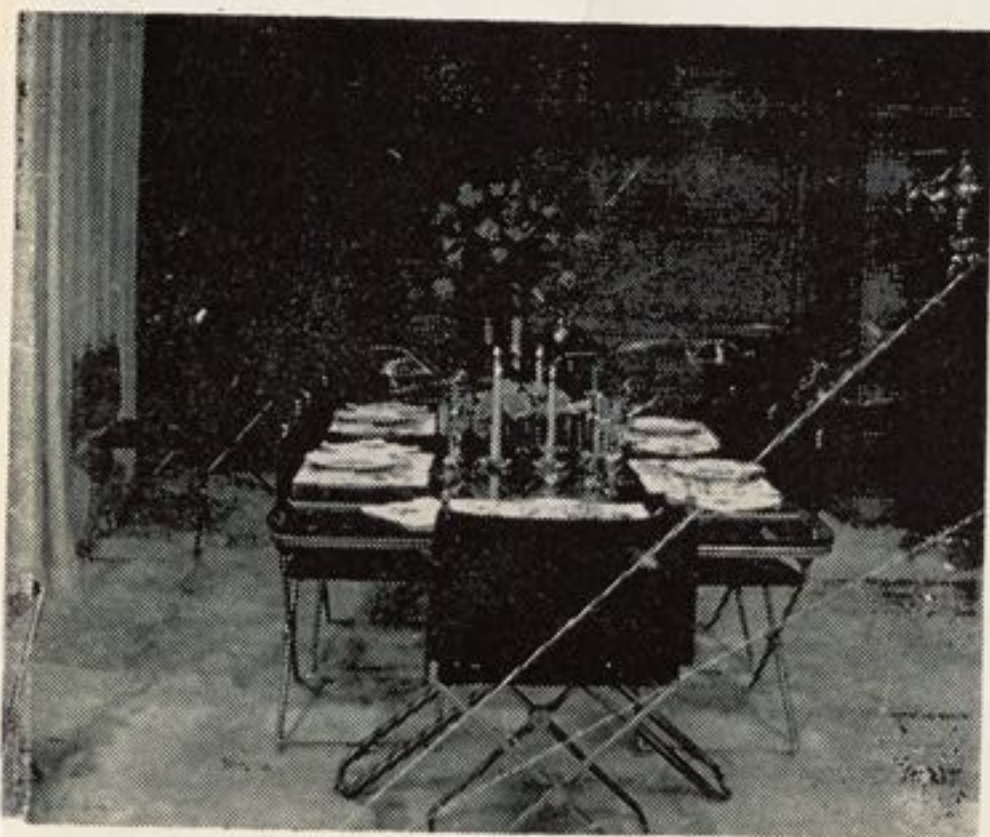
نکاتی که در غذا خوردن باید مراعات کرد

تهیه و ترتیب: (پ، ق)

غذا خوردن و پشت میز غذا قرار گرفتن مانند
بسامور دیگر نکات و دستوراتی دارد که مراعات
و توجه به آن لازمی و حتی ضروری است.
نخستین مسئله محل نشستن و چگونگی
نشستن بالای میز غذاست. مهمانان باید منتظر
آمدن میزبان یعنی صاحب خانه بوده تا خانم
میزبان سر میز غذا حاضر شود بعد از جا های
دلخواه و یا تعیین شده بنشینند وقتی به جا
های خود قرار گرفتند اولاً نباید آرنج ها بالای
میز قرار گیرد. در موقع پریدن گوشت یا مرغ
آرنج ها را بالا نگیرید تا زحمتی برای میزبان دیگری

امتحان هیولانیست

امتحان، امتحان، امتحان... این کلمه درین
روزها زیاد تکرار و شنیده میشود و تقریباً اکثر
خانواده ها آماده پذیرایی از آن اند. اما چرا
خانواده ها؟ امتحان که مربوط به شخص امتحان
دهنده است نه فامیل وی. در یک مساله شخصی
خانواده چه دخالتی میتواند داشته باشد؟
متأسفانه باید گفت که خانواده اکثر
شاگردان از جنجال و گیرو دار امتحان بسدور
نیستند. نه بدین معنی که آنها هم باید درس
بخوانند و امتحان دهند، بلکه به این مفهوم
که مجبورند خلق تنگی و ناز و افاده امتحان
دهندگان را تحمل کنند، غذای خوب و دلخواه
شانرا سر وقت آماده سازند و همه اوامر شانرا
نیز بدون چون و چرا اجرا نمایند چه آنها امتحان
دارند و درس میخوانند. دیگر وقت رسیدگی
به کار و امور خانه باقی نیست و از جانبی هم
امتحان تاب و تحمل گفت و شنود را برایشان
نگذاشته، چنانچه با کوچکترین بگو مگوی
اطرافیان آشفته شده داد و فریاد میکنند.
این واقعیت را گذشته از آنکه خود شاهدیم،
نامه مادری بخوبی بازگو میکند. ایسن مادر
نوشته است: (... هر دو دختر و سه پسر
به مکتب میروند و در صنوف مختلف مکتب درس
میخوانند. باور کنید از وقتی آنها به مکتب رفته
اند تا کنون، هر وقتی نامی از امتحان بر سرده
میشود لرزه بر اندام میافتد. امتحان از آنهاست
ولی بارش را من باید متحمل شوم. در جریان
امتحان اولادها، کار و بارم به مراتب بیشتر

بخش آشپزی

این بار سفره راباماهی، این خوراک مغذی و خوش مزه زینت بخشید. چه، اکنون که فصل ماهی است و به مقدار زیاد به بازار آمده میتوانید آنرا هم پخته و بریان و هم خام به آسانی خریداری کنید.

در پختن ماهی در خانه اکثر به مشکلی بر میخوریم و آن اینکه ماهی در حین بریان شدن پارچه پارچه میشود. درست برخلاف بازار. برای اینکه از پختن ماهی در خانه نتیجه مطلوب گیرید خواستیم تاپرز تهیه صحیح آنرا بشما باز گو کنیم.

ماهی داسی

مواد لازم:

دو کیلو ماهی، دو عدد پیاز، مقداری روغن یادنبه، سیر، مرچ و نمک به قدر ضرورت. طرز تهیه:

ماهی هارا مانند گلشته بریده بشوئید و سیر و مرچ و نمک زده بگذارید آتش خشک شود. قالب داش رابا روغن و یادنبه چرب کرده ماهی هارا در آن بچینید. پیاز را پوست گرفته خرد کنید و بالای ماهی ها بریزید، روغن و یا دنبه باقی مانده را نیز به آن علاوه کرده در حرارت ۲۰۰ درجه مدت یک ساعت بگذارید. وقتی پخته شد اطرافش را با نارنج و سبزیجاتی که در بالا ذکر نمودیم تزیین کنید.

ماهی بریان

مواد لازم:

دو کیلو ماهی تازه، روغن به مقدار زیاد، نیم کیلو کچالوی جوش خورده، دو دسته نوش پیاز، دو عدد نارنج، مقداری نان قاق میده شده، دو عدد تخم مرغ.

طرز تهیه:

ماهی هارا به درازا از شکم بریده بشوئید، سیرونمک و مرچ زده ساعتی بگذارید تا آتش کاملا خشک شود. تخم عارا در ظرفی ریخته با پنجه بزنید، نان قاق را خوب میله کنید. روغن را در ظرف هموار و بزرگی ریخته بالای آتش بگذارید تا خوب داغ شود. ماهی ها را

ایشم دو نمونه زیبایی از لباس های ملی و محلی خود ما که از پارچه های خوش رنگ تهیه شده و دست دوزی ها به آنها جلوه خاصی بخشیده است.

مرتبانهار اقبل از استفاده تعقیم کنید

مرتبان بهترین وسیله برای نگهداری اکثر خوراکی ها و به خصوص رب بادنجان رومی است. خانمهای خانه دار برای داشتن بادنجان رومی در زمستان، یا آنرا خشک میکنند و یا رب آنرا گرفته به مرتبانهامیریزند. نگهداری از رب بادنجان رومی بعضا مشکلاتی بارمی آورد. چنانچه زیاد دیده شده که بوتل یا مرتبان حاوی رب را بویونک زده و از استفاده بازمانده است. این امر نه تنها باعث دردسر شده و زحمات خانم را هدر میدهد، بلکه او را متضرر نیز میسازد.

برای اینکه از این نقص جلوگیری بعمل آید و بتوانید از ربی که به زحمت تهیه نموده اید مدت زیادی نگهداری و استفاده کنید باید علاوه بر اینکه رب را خوب میجوشانید، بوتل و مرتبانی را که رب را در آن میریزید نیز خوب تهیز کنید.

دور تمیز کردن و تعقیم نمودن مرتبانها ابتدا باید مرتبانها را با سرپوش هایشان در آب داغ صابون داخوب شسته و آبکش نمائید. سپس در آب جوش فرو برده برای پانزده دقیقه بجوشانید. بعد آنها را از آب جوش کشیده آتش را بریزید و سر آنرا فوراً ببندید تا سرد و غباری در آن جا نگیرد.

بدین ترتیب میتوانید با خاطر آسوده از آنها در نگهداری رب بادنجان رومی، ترشی، مربا و غیره استفاده کنید.

دالف الف ترجمه

خوچه خسته پوله کړو

اومه برخه

په لومړي ورځ ديوه منصبدار په وسيله له ما څخه تحقيق وشو او هغه له ما څخه غوښتنه كوله چه زه دهغه كوميتي دغو نومونه وركړم چه دليك متن يې برابر كړي او ليكلي و او زه دهغه ليك متن ورته فاش كړم. ما خواب وركړ:

«مادغه ليك لاسليك كړي دي. دا تايدوم خويدي ته پوهيږم چه دليك متن جابرار كړي اوليكلي دي.» نوموړي منصبدار وويل «ښه ده نودومره خوراخر كنده كړه چه ته يې اړايستلي يې چه دغه ليك لاسليك كړي. اوتايې دمضمون له تايد څخه ډډه كړيده.»

مادهغه غوښتنه رد كړه. هغه وخت نوموړي منصبدار خپله توما نچه راو ويستله او جاغو ربي ډك كړ او بيبي وويل، زه كولي شم چه تا ووژنم، خودليك په حقيقت با ندي سترگي پټي كړه. دهغه له تايد څخه ډډه وكړه، او يوه مصنوعی عريضه وكړه او پكي خان پښيما ته وښيه. او ددي كار لپاره ته څلورويشت كړي وخت لري چه خپل تكل ماته ووايي. سباته يې بيا زه دبیت اللحم يوي

بندبخاني ته بوتلم او هلته اسراييلي فوخيان وو. هماغه منصبدار هماغه پوښتنې راڅخه وكړي، خو ما بيا هماغه خوابونه وركړل او چه بيا يې خپلي هماغه غوښتنې را څخه وكړي توما هغه رد كړي. او بيا سبا يا نو زما كالي وويستل. او زه يې لوڅ لغړ تر ساره شاوړ لاندې ونيولسم. اود پنځلس دقيقو لپاره تر ساره شاوړ لاندې وم. او بيبي زه په ځمكه كښينولم. ماته يې امر كړي وچه

خپل لاسونه پورته ونيسم. سبايانو مې د لاسو گوټي درېږي كيبلو تر كوزارونو لاندې ونيو لي.

اودغې صحنې دشلو دقيقو لپاره دوام وكړ. مايو ځل خپلي گوټي درېږي كيبلو تر ضربو لاندې وويستلي او هماغه منصبدار زما تر غوږونو لاندې سيمي دوه پاڅه پاڅه سو كان راكړل. او بيا يې زه پر ځمكه باندې ځملولم. زما لاسونه يې شاته ونيول او يوه سپايي زما په بدوډو باندې فشار راوړ.

دوه سپايانو له څنگه زما پوښتو ته لغتي نيولي وې او پرله پسې يې وېلم. دغه صحنه دڅلو پښتو دقيقو لپاره روانه وه. او بيبي زه دبندبخاني يوي كوتې ته بوتلم اودوه ورځې يې هلته ماته ډوډي را كوله سكرت يې هم راكول، بله ورځ يې بيا هم هماغه وضعه راسره وكړه، اودشپي يې بيرته خپلي كوتې ته راوستلم. خو دوه ورځې پس يې ډوډي را با ندي ودروله او سكرت يې هم نه را كول. موږ پدي كوته كې دوه ويشت تنه ووچه دكوتې ارتوالي شل مربع مترو. او اته ناليچي يې پكي اچو لي وې دا ناليچي هم د اردن ډيو ليسووي چه دغه سيمه يې پريښي وه. موږ يې لكه دكنسرو كبانو غوندي پكښي وپيلو.

دايو توقيف وچه لومړي به يې بنديان پكي ساتل او وروسته بيا به يې اصلي بنديخانو ته ليږل. ډير داسي خلك وو چه په سياسي دلايلو اود تروريزم! په تور نيول شوي و. زه د گيسو په برخه كې تريوه جراحي آبريشنه وروسته څلو ورځې دمخه له روغتون څخه وتلي

وم. ما اسراييلي مقامات پدي خبره باندې وپوهول اوزما كورني درو- غتون يو تصديق هم هغوي ته وړا- ندي كړ خو دا تصديق اود پر هار كښي هم په هغوي باندې څه اغيزه ونكړه اوزما دښكنجې مانع نشول. زه پدي بندبخاني كې يو ويشت ورځې پاتي شوم بي لدې چه وكولسي شم خاتنه يو وكيل استخدام كا ندم.

په يوو يشتمه ورځ يې ماته خبر راكړ چه هغوي تصميم لري چه ماډاكثر ته يو ځي لدې ځا يې د «نابلوس» بندبخاني ته يو تلي شوم ډير ځله به مې پدي بندبخاني كې هغه بنديان ليدل چه په وينو كښي خيسته پيسته به د تحقيقانو له كوتې څخه خپلو حجرو ته بيول كيدل له ټولو هغوي سره وضعه ترماهم- سخته وه.

دنابلوس دبندبخاني په دفتر كې يې زه مجبور كړم هر څه چه لرم هغه دوي ته وركړم بي لدې چه ماته كوم سند يارسيد راكړي بيبي هغې كوتې ته بوتلم چه هلته دولس تنه سپايان وو هغوي له ماڅخه پو پښتنه وكړه چه آيا دالفتح دموسسي غړي يم! ما خواب وركړ هغوي زما كالي له ځانه وويستل اوتر سو كانسو، خيپرو او لغتو لاندې يې ونيولم مايو څه وكولي شول چه د خپلي گيبيد عمليا تو پر هار له كوزارو نو څخه خوندي وساتم خودغه لوبه نيمه كړي روانه وه مخ مې په وينو كې لپت پيټو او بيبي زه يوي كوتې ته بوتلم چه شپيته متر مربع ارتوالي يې در لود او پكي ۷۸ تنه بنديان پراته وو شل ورځې هلته پاتي شوم پدي كوته كې ناليچه هم نه وه موږ هر يوه يوه په لاسونو كې يې هتكري را واچو لي

سال كې حملا ستو، او بل سال موبه ځان باندې راغورځوه يواځي چيچلي زمونږ ټو لو لپساره وو په هرو پنځو ورځو كې يې يو وار اجازه راكوله چه ږيره وڅريو.

يوه چاره يې په شپږو تنو را كوله او ددوي وضعه هم ډيره خرابه وه زه په دغې بندبخاني كې د شپينو تر ايبا كلنو كليوالو عربو او فلسطينانو تر منځه ميشته وم دوي د «حيرانه» د سيمي استو كن وو چه چا اسراييلي مقاماتونه رپوت وركړي وو چه سر-

ميري لدغه كلي څخه تير شويدي. اسراييليانو ددغې سيمي څلور كورونه چه تر نورو ښه او ښكلي وو په بمونو الو خولي وو او بيبي دكلي نارينه كليوال دغې بندبخاني ته راوستلي وو

وروسته تر څلورو ورځو سپكاوي او ناوړه سلوك څخه يې په مونږ باندې بيگار پيل كړ. خوييا وروسته يوه عاليرتبه منصبدار له ماڅخه تحقيقات پيل كړل هغه وويل:

«يا بايد ووايي چه دغه عريضه چا ملگرو ملتونه برابره كړي او- ليرلي ده او يا بايد همد لته مې شي تابه ووژنم» سبا ته يې بيا هماغه منصبدار راغې او ويې ويل «تاسو په اعدام محكوم شوي ياست!» او بيا يې خپله تو مانچه راوويستله او زما تندې ته يې ونيوله او ويې ويل:

«خپل وروستي وصيت وكړه... يو، دوه، درې» او بيبي فير وكړ خو په تومانيچه كښي گولي نه وه. بيبي راته وويل «گوره چه څومره چا نس لري خدای مرسته درسره وكړه نو راشه او هغه اطلاعات چه درسره شته موږ له يې راكړه كه دا كارونكړي نو معني يې داده چه ته له دغو چانسو څخه استفاده نكوي»

او بيبي خپله تومانيچه ډكه كړه او ويې ويل زه تر اوو شمار كوم (دژنيو) مقالوله ليك دا په ډاگه اعلانوي چه هيڅ بندي ته دي جسمي يارو جسي فشار نه وركوي. په تيره بيا په هغه وخت كې چه له بندي څخه حقيقات كيږي او غواړي چه اطلاعات تر ينه تر لاسه كړي) خدا وار يې بيا هم تومانيچه فير تكړه.

او وروسته يې زه يوي وداني ته بوتلم. او په نهم نمبر كوته كې يې ځای راكړ... وروسته تر دوه ديرش شپيته متر مربع ارتوالي يې در لود او پكي ۷۸ تنه بنديان پراته وو شل ورځې هلته پاتي شوم پدي كوته كې ناليچه هم نه وه موږ هر يوه يوه په لاسونو كې يې هتكري را واچو لي

پانسمان په ځای دجرا حی عملیا تو
نندارتون ته بوتلل شو او په هغه
ځای کې پرو ستا تو نه یعنی
مای ترینه وایستل دغه جرا حی
عمل درې ورځې وروسته تر شپږ
ورځنۍ جگړې دیوه اسرا ییلې جراح
داکتر مردو ځای په نامه تر سره
شو. درباس چه د عملیاتو په اوږدو
کې یې سده ووايي، یوه هفته ورو-
سته تردی چه بیا په سد شوم دډاکتر
مردو ځای غږ می واورید چه ویل
یې، څنگ ته دی وگوره دا دوه
پروستاته دی داوڅوره درباس
خیله خبره اوږدوی او وایی «زما هیڅ
شی ته پام نه و.

(نور بیا)

جنایت هغه دی چه د ښاغلی محمد-
درباس په ضد ترسره شوی دی او
رېوت یې پخوا د بشر د حقوقو بین-
المللی کمیسیون ته چه د ۱۹۶۹ کال
په اکتوبر کې قاهرې ته ورغلی و
ورکړې شوی دی. په را ورو سته
وختو کې یو خاص بین المللی
کمیسیون دملگرو ملتو له خوا قاهرې
ته ورغی او غوښتل یې چه مخصوصا
پدی برخه کې څیړنه وکړی .
سر گذشت یې داسی دی:
ښاغلی درباس دیرش کلن چه د
جراح دمرستیال په توگه یې دغزی په
یوه روغتون کې کار کاوه او پښی
یې لږ څه تپ اخیستی ورو غتون ته
راوړل شو. خود پښی د عملیات او

په باب وویل چه د هغه زوی محمد چه
دولس کلن و د ۱۹۶۷ کال د اگست
په ۱۹ نیټه په داسی حال کې چه
دکور په برنډه کې ولاړو دکیډې په
په برخه کې په گولی ولگید. په ښار
کې مارشلا لگیدلی وه. خو هغی باید
خپل زوی ژغورلی وای. هغه یې په
اوږه کچه روغتون ته یې ور سوی.
دوه کیلو متره یې منډې کړې. خو
له هری خوا ډزی پری کید لی. هغه
داسرا ییلې گزمنی دیوی دیار لس
کسیزی ډلی له خوا چاپیره شوی وه.
هغوی خپل ټوپکونه ورته نیولی وو
خو هغی ورته ویل چه زوی یی
خطایی لگیدلی دی، او روغتون ته یې
بیایې. خو گزمنه والاوو په سره سینه
ورته وویل چه په روغتون پسې دی
نکړځی اوداسی دی وانگیری چه په
جگړه کې تپې شوی دی. او بیا یې هغه
په موټر پسې وټوله. هغی هم منډې
وهلی. موټر چالان و خو هغی نشوه
کولی چه له موټر سره سمه وځغلی
نو آخر یې ضعف وکړ او په څنگه پروته
او چه راپه سد شوه نود العریش
په روغتون کې وه. په روغتون کې یې
مدو څه دارو درمل ونشول. او ټولو
پوښتنه ترینه کوله چه ولی دمارشلا
دمقرراتو په خلاف له کوره څخه
وتلی وه. یوولس ورځې ورو سته
یې هغه سره له زویه هلی کوپتر کې
له روغتون څخه بیرشبه ته ولیږدوله
اود هغه ځایه سره صلیب قا هری ته
بوتله .

تردی لادیر حیوانی او کرکجن

اوپه یوه لاری کې یې سپور کړم. نور
بندیان یې هم سر په سر اچولی وو.
موږ پنځه گړی پدی لاری کې پاتې
شو. پرله پسې یې وهلو ټو کو لو
سپایانو زموږ مخونو ته لغتی را کولی
وروسته بیا لاری وخو ځیده او دا
وخت نوی شکنجی شروع شوی.
سپایانو دخپلو سکر ټونو په اور
باندي د بندیانو وروځی او پر یتونه
سوزول او یابه یې خپل سکر ټونه د
بندیانو په لنډیو باندي سولول چه
اورونه یې مړه شی.

او موږ یې په «رام الله» کې یوی بلی
بندیخانی ته بوتلو.

بیا وروسته د ښاغلی سالم توضیح
ورکوی چه هغه یې دلس زړه ستر-
لینک پوندو مالی ضمانت په مقابل
کې خوشی کړ. خو ځلور ورځی
وروسته یې بیرته ونیو او شپه یې
د بیت اللحم په بندیخانی کې وه. او
تر هغه وروسته یې پنځلس دقیقې
وخت ورکړ چه خپل شیان وا خلی
اود جړیشو بند یخانی ته لاړ شی
په دویمه ورځ هغه دبریچ بندیخانی
ته بوتله اود نوی کال په لومړی ورځ
عمان ته ورسید .

لکه چه ښکاری داسرا ییلیا نو
د ترور خونړی کابوس لادخپل انجام
ټکی ته ندی نژدی شوی او په اشغالی
سیمو کې دغه خونړی ترور لاندی
بشپې شوی. دهری ورځی له تیریدو
سره ویره او کرکه خپل ډار وونکی
حدته رسیږی .

په را وروسته وختو کې دملگرو-
ملتو مخصوص کمیسیون په قاهره
کې د عربی آواره گانو له جملی څخه
له ۴۲ تنو سره مرکه وکړه. (دغه
کمیسیون دملگرو ملتو ددرې غړی
هیوادو، یعنی سیلون، سومالی او
یوگو سلاوی له استازو څخه جوړ
شوی و. دغه کمیسیون د هغه تصمیم
سره سم هلته ولیږل شو چه ددغی
مؤسسی له خوا د ۱۹۶۸ ددسا مبر
په شپار سمه نیټه ونیول شو. دغه
کمیسیون وظیفه درلوده چه د
اسرا ییلو له خوا په عربی نیول
شویو سیمو کې دهغو تیر یو او
تجاوزاتو په باب څیړنه وکړی چه د
اسرا ییلی قوتونو له خوا تر سره
شوی دی .

ددغه کمیسیون وظیفه داوه چه
سریریه د عربی هیوادو په مرکزو
لندن، ژنیو او عربی نیول شوی سیمی
عم وگوری. خود هر وخت په شان
دغه هیات ته هم اسرا ییلی مقاماتو
دکتنی اجازه ور نکړه.

په العریش کې دپوهنی یوی
بلتونکی میرمن حکمت الدیب نو-
موری کمیسیون ته دخپلو عینی کتنو

شعر، آفریده جان و آیین زندگی کامل

صریح شاعر معاصر کشور در مورد شعر ابراز نظر می کند.

و به تجربه ها و نتیجه های اجتماعش چیست؟

دست می یابد. یکی از دانشمندان جامعه شناسی می گوید: (انسان در قصر و در خرابه دو نوع مختلف فکر می کند). اگر در يك اجتماع مساله فقر و گرسنگی مطرح است، شاعر نمی تواند از زیر بار این مسئولیت شانه خالی کند و به شکل منفرد همانند فرخیها و عنصریها دم از هنر برای هنر بزند و بدون رابطه با اوضاع اجتماعی عصر خویش برای خود و به سود خود بهره برداری شاعرانه بکند و یا به نفع طبقه محدود کار نماید. بلکه شاعر باید همگام مردم و حتی برای نجات شان به مسافه های دور پیشا پیش جامعه حرکت کند و پیشتاز باشد. «سن-ژون پرس» شاعر بزرگ فرانسوی باین گفته مختصر ولی نهیست جامع روشنگر کامل رسالت شاعر می باشد. «برای شاعر همین بس که وجدان ناآرام عصر خویش باشد». از لابلای این سخنان می توان به نوعیت شعر متعهد نیز پی برد. اگر چه بعضا شعر متعهد را متعلق به جنبه های سیاسی میدانند. اما به یقین شعر هنر تبلیغ و حربه استخدام هدفهای سیاسی نیست. بلکه شعری که وظیفه ملی و هنری خویش را در حصه افراد اجتماع انجام داد مسئولیت شاعر در آن رفع و تعهدش در برابر فرد و جامعه انجام یافته است.

هدف از شعر در جامعه امروزی

گسترش زبان در میان اقوام و ملل از وظیفه شعر می باشد. اگر درین باره به همین قدر اکتفاء نشود ناگزیر باید نظر مفصلی بر سیر تاریخ ادبیات و نقش آن در جهان انداخت. و شیوه های مختلف ادبی و هنری جامعه ها و عصر های متفاوت را با نحوه های دید و اهداف شان و یا شرح اصول متفاوت ادب و هنر و به ویژه اصل هنر برای هنر و اصل هنر برای اجتماع بر رسی کرد و توأم با آن تطور زبان را مطالعه نمود که بعد از نتیجه گیری ازین سیرتاریخ و انگیزه های شعر در کانون هستی ملل دنیا باز هم بتذکر مؤخر پیشتر می رسمیم.

لطفا بگو بید که شعر کی و

چگونه پیدا شده است؟

تبسمی نموده می گوید:

اگر چه می گویند شعر همزاد بشر است مگر به عقیده من پیدایش شعر بپیدایش زبان توأم است. شاعر دیگری مدعی است همینکه طفل با قاشق بر لب پیاله اش میزند شاعر و آهنگ آن شعر است. در حالی که چنان نیست و آنچه پیش از ظهور زبان و کلمات وجود داشته تنها اشاره ها و اصوات بوده نه لسان اعتباری که محصول آن نیز نظم نامیده می شود. فقط بعد از ایجاد لسان اعتباریست که بشر ابتدائی توانسته است با استفاده از کلمات پدیده های از احساسات و عواطف خویش را در محدوده نظم تبارز دهد. این گفته را موجودیت منظومه های عامیانه و فلکلوریک در جوامع باستانی، به اثبات میرساند. البته تطور و تکامل زبان در میان جامعه های انسانی و تغییر شرایط و شیوه های زیست در پهنای جهان در تغییر و تحول، ساختمان و شکل آن منظومه ها به شعر نقش عمده دارد. چنانچه شعر در ابتدای تاریخ ادبیات چیزی بوده و تا عصر ما گونه های دیگری را به

بقیه در صفحه ۴۹

هنر در لابلای قرنها

ددریم مخ پاتی

دسر مقالی پاتی

توکه معرفتی شی او زمونږ دملی
یا نکی په ارزښت باندی دپوهیدلو
دپاره هر چا ته زمینه برابره شی.
په هر حال اوس چه دپښتو
دبین المللی مرکز بین المللی
سیمینار دغونډو سلسله نن پای ته
ورسیده. هیله ده چه دسیمینارگون
کوونکی دخپلو علمی او عملی تجربو
او دشریکو همکاریو په انکاء په دی
کښی گټورو اوداسی فیصلو ته
ورسیږی چه زمونږ کلتوری پالیسی
پی آرزو لری.

او ټولنه لکه څنگه چه ښای دلوړ-
تیاپه لور گامونه نشی اخیستلی.
دپښتو ژبی په ودی او انکشاف
سره کیدای شی چه زمونږ ملی
کلتور او ملی مشخصات هم چه
دافغانی ولس د لرغونی تمدن
خصوصیتونه پکی نغښتلی دی
خپری ونکو محققینو، نړی والو او
نورو علاقه مندانو ته په اساسی

برای اهداف مختلف زندگی استفاده نماید.
یکی از اهداف هنری مهم دوره نیولیتیک
شکل دادن فضا بود و این تولد مهندسی است.
چه مهندسی هنریست که بر پایه تصور و
دانش دانستن مواد استوار بوده و شرایط
زندگی انسان نیولیتیک او را مجبور می ساخت
تا مسکن اش را ابتدا طرح ریزی نموده و مواد
ضروری آنرا سنجش نماید.

بناهای که در دوره نیولیتیک در شرق میانه
قدیم موجود بوده اکثرا ازخشت خام و گل
ساخته شده بود. وبعد هاتنگامیکه مدنیت
شرقیانه انکشاف بیشتر نمود و منزله مېوارة
مدنیت های کهن را اختیار کرد. روش مهندسی نیز
همگام با بدیده های دیگر تغییر شکل داد.

درحوالی ۳۵۰۰ ق.م انکشافات دیگری در اروپا
مخصوصا دربرتانی بوقوع پیوست که ازنگاه
ارزش های کمی و کیفی نظربه انکشاف تاریخی
شرق میانه عقب مانده تر بوده است. بقایای
این دوره تاریخی عبارت از معابد بزرگی است
که ازسنگ های عظیم الجثه بنا یافته اند.
(میدان بزرگ) از بقایای دوره نیولیتیک در انگلستان
ازنگاه هنرمندسی ارزش زیادی دارد، گرچه
بعضی معتقداند که به کاربردن اصطلاح مهندسی
برای این بناها درست نیست. زیرا نظر به
عقیده این عده اصطلاح مهندسی را فقط میتوان
برای عملیه شکل دادن فضای داخلی به کاربرد.
اماروش های جدید مهندسی این نظر را رد
می کند. چه امروزه وضاحت دیده میشود که
شکل دادن طبیعت جز مهندسی ساختمان
است. مثلا شکل دادن یک کوه ازنگاه سړک
سازی و یا اعمار پارکها. بر علاوه تعمیق درکلمه
آرکتکچر مارا معتقد براین می سازد که باید
ساختمان های دوره نیولیتیک برتانی استوار
برهنر مهندسی باشد.

آرکتکچر ازدو کلمه یونانی ترکیب یافته.

حوالی ۳۵۰۰ تا ۳۰۰۰ ق.م می باشد. این روش
درمجموعه سازی نه ازنگاه ساختمان مواد یکار
برده شده بلکه ازنگاه سبک تاسقوط امپراتوری
روم منبث یک عنعنه ادامه پیدا کرده
برخلاف مجسمه دوره سنگ قدیم که بسالای
برداشت مستقیم هنرمند و شکل طبیعی سنگ
بنایافته بود علت بوجود آمدن این مجسمه
مفکوره های مختلف مذهبی بوده است و چنین
گمان می رود که عنعنه بین انسانهای این دوره
متداول بوده تا با پوشانیدن مجسمه با گچ روح
رادر آن محفوظ نگاه دارند چه برای آنها سر
منبث نقطه حیاتی انسان اهمیت داشته است
و سایر قسمت بدن جزو روحی وجود انسان را
ارائه میداشته است. ازین رو سایر قسمت
بدن رادر زیر خاک مدفون میکردند در حالیکه
سرهادر سطح بیرونی زمین قرار میداشت
اکثر این مجسمه از بناهای بدست آمده که گمان
می رود مقبره خانوادگی قبایل مختلف بوده
باشد. گرچه انسان دوره سنگ قدیم نیز
اجساد مردگان خود را دفن میکرد اما
مفکوره که آنها را اودار باین کار میکرده است
برای ما معلوم نیست. گمان اغلب بر اینست
که عنعنه گچ کاری مجسمه هادر شرق میانه قدیم
این بوده تا روح اسلاف را برای بازماندگان
ونسمل های مابعدی قبیله های مربوط نگهداری
کنند و این خود بیانگر واقعیتی است که تغییر
زندگی از یک حالت اقتصادی به مرحله اقتصادی
دیگر روحیه انسان را تغییر میدهد. یعنی دوره
گردی انسانهای شکارچی مفاره نشین باعث
آن میگردد که به اسلاف خود نسبت به بشر
زراعت پیشه و مستقر دوره سنگ جدید
بی تفاوت تر باشند.

ازنگاه هدف نیز نقش هنر در دوره نیولیتیک
با سنگ جدید دچار تحولات شد. چه طرز
زندگی متغیر انسان را وای داشت تا هنر را

دیوار های سنگی مربوط میدان بزرگ در ستون هیچ انگلستان این دیوارها که
۱۳ متر ارتفاع دارد از صخره های بسوزرک سنگ تراش گردیده است.

دپشتو خیر نه

خیر په شور ژون او غور ژنگو نو
روانه ده.

دادواړه برخي داوولس دروان ژوند
اود ژوندانه دجریان ښودنه کوی او
دولس دذوق او قر یحی پتی خړو-
بوی.

اوله برخه یی مونږ لیکلی ادب
یاد شعرو نو هغه سلسله بو لوجه
دعلم مطالعی او تفکر په اثر منځ
ته رغلی او لیکلی شوی ده.

بله برخه یی شفا هی ادب یاد
ولسی شاعرانو دسندرو هغه سلسله
ده چه دولسی ژوند داحسا ساتو
عواطفو رسو مو عاداتو اخلاقو او
عقایدو تر جمائی کوی.

دافغانیت او ملی احسا ساتو
حماسه باید دپښتو شاعری په دواړو
برخو کښی وگورو

زړه راښکول اورزمی زړور تیا کورو
اوهم یی په شعر اودب کښی دسپینو
تورو دپړکپاره وجه اها پ کښی
لاله زار جو پریزی.

(بنیادم تر گل نازک تر کا ښی
کلک) ددغه ملت متل دی چه هم
دسرو گلو په رنگ اوهم دسپینو
تورو په شرنگ مین دی.

هغه ملت چه دجنگ اوننگ دگر
ته په ډول اونغاړو ځی اود ښادی په
وخت ټوپک ډزی کوی.

په پښتو ادب کښی پښتو شعر
دیوداسی بهاند سیند په شان دی چه
له دوو مهمو منابعو نه راوځی یوه یی
دامو سیند غونډی په پوره ژورتیا
اوپرا خوالی اوبله یی دابا سیند په

(ارک) به معنی آنچه بلند تر از سطح زمین
باشد و (تکچر) به معنی ساختمان است.

پس می توان گفت که (میدان بزرگ) واقع
در انگلستان کنونی اولین ساختمان اروپا از
نگاه مهندسی است. عده عقیده دارند که

انگیزه اساسی بنای این ساختمان ها عقاید
مذهبی بوده است. و گمان می رود که این
ساختمان (میدان بزرگ) محل تجمع قبیله
برای اجرای مراسم مذهبی بوده است. درجه
های که دوساختمان تعبیه گردیده طوریست
که نور آفتاب رابه شیوه رو حانی داخل
ساختمان عبور دهد. چنین به نظر میرسد که
اهالی این منطقه آفتاب پرست بوده و شاید
(میدان بزرگ) محل پرستش آفتاب و یا عبادتگاه
بزرگی بوده باشد. آنچه مارا متعیر می سازد
این است که چگونه جذبه مذهبی انسان این
دوره متقاعد گردانیده تا صخره های بزرگ را
شکل دهد. به صورت عمومی درباره هنر
دوره نیولیتیک می توان چنین نظر داد که
طرز زندگی اجتماعی هنر این دوره راجه ازنگاه
طرز دید و مفکوره وجه ازنگاه هدف تحول داد.

اطلاعات و کلتور

رئیس تحریر: محمد ابراهیم عباسی
مدیر مسؤول نجیب رحیق
معاون: بیغله راحله راسخ
مسئوم: علی محمد عثمان زاده
تلفون دفتر رئیس تحریر ۲۶۹۴۵
تلفون منزل رئیس تحریر ۲۲۹۵۹
تلفون دفتر مدیر مسؤول ۲۶۸۴۹
تلفون ارتباطی معاون ۱۰
تلفون منزل معاون ۴۰۷۶۰
سو چپورد ۲۶۸۵۱
مدیریت توزیع ۵۹
آدرس: انصاری واپ
وجه اشتراك:
درداخل کشور ۵۰۰ افغانی

فرستنده عبدالرحیم
متعلم صنف دوازدهم ک لیسه حبیبیه

دوستی

هنگامیکه با دوستان بسرمیبرم دیگر هیچ آرزوی ندارم
(لا بوی)

بیشتر این وسیله دفع دشمنان ازدیاد دوستا تست

(بیر مارک)

نایاب ترین چیز هادر جهان دوست صمیمی است

(نا پلیون)

دوستی با مردم دنیا با لا ترین سعا دست

(ضرب المثل فرانسوی)

دوستان فهمیده و صمیمی زندگی را بصورت بستانی زیبا جلوه می دهند که هیچگاه نمی خواهیم آنرا ترک گوئیم و هنگامی دوستی حقیقی تحقق مییابد که یاران قلب یک دیگر را بدرستی بشناسند و این مشکل ترین چیز های جهان است .

(یکی از حکمای چین)

در عزالت بسر بردن بهتر از معاشرت با دوستان نا بخرد است

(مثال قدیم)

دوست حقیقی آنست که در غم و شادی ما شریک باشد و خوشی و غمی ما را مضا عفو و نیمی از رنجهای ما را بدوش کشند.

(بیکن)

دسرور زوی ژبا ره

قولنج خهشی دی او خنگه

منخ ته راخی

دمالکی نه زیاته استفا ده کول په بدن کنی دمایعاتو دزیاتوالی سبب گرخی له همدغه سبب نه داویلی شو چه د مالکی لرونکو خوړو دزیات استعمال په نسبت خلک ده تو کسپا په ناروغی اخته کیږی که څه هم دا دلیل په ټیک اودرست دلیل نه وی خودومره ویلی شو چه که چیری په عفو خلکو کنی چه دغه ناروغی ځای نیولی وی نو مالکه دمرض په وخامت اود ناروغ په بد مرغه کولو کنی لوی لاس پیدا کوی. له دی امله چه ددغی ناروغی مخه نیول شوی وی ښه به داوی چه په ورځنیو خوړو کنی داندازی زیاته مالکه استعمال نه شی زیار وپاسی چه د مالکی په زیات مصرف باندی راضی نه شی داځکه چه نتیجی یی زیاتی خطر ناکمی دی

ځینی نجونی او هلکان دکوچنیوالی په وخت کنی دناآرامی او وارخطایی سره مخا مخ کیږی کله به ژاپی او کله به میندو ته ازار ورکوی خو مهربانی میندی پدی رازنه دی پوهیدلی چه ددوی کوچنیان دژبا او شیدو خوړلو په وخت کنی لږ څه هواد هغو سره یو ځای دها ضمیوی داسی

جهاز ته داخلوی چه په دغه ځای کی ددوی دازار سبب گرخی ځینی کو چنیان دطبیعت له نظره دنورو کو چنیانو په نسبت ډیر حساس وی دوی به زیات کار کوی اود ذکاوت له مخی به ورځنی چاری سرته رسوی اود هغو هلکانو په مقابل کنی به چه آرام و هوسا وی زیاته ژبا کوی ددوی داعضا پو انقباض اوناراحتی هغه وخت زیاتیری چه ددوی میندی داعضا پو په ناروغی اخته شوی وی اود موضوع بسه دیوه رنځیر په توگه دتکرار په حال کنی وی ددغه راز حساسو او قولنجی هلکانو دعالج ښه لیاره ده چه ددوی اورا حت په وخت دوی دخوب په لارو چارو بلد شی. په اړخ دی نه ویډیری، بلکه ددوی دخوب عادتونه دی داسی وی چه اړخو ته اوشایی تکلیف ونه وینی په دی برخه کنی سپارښتنی او لارښوونی کوم کار نه شی کولی بی له دینه چه په عملی توگه په اقدا ماتو لاس پوری شی او نابته شی چه ددغی ناروغی ټولی ریښی له منخ نه وتلی دی ځکه چه قولنج په خپل ذات کنی یوه داسی

پاتی په ۴۸ مخ کی
ژوندون

فرستنده ثریا عادل الیاس

نگاهداری زبان شرط

اول دوست یابی است

لذت خوا هید برد یقین داشته باشید که بی اعتنائی هاو چه بسا دشمنی هانتيجه ای سو گفتار و بی ادبی هاست نه اختلاف مانع گفتار نهانچار و بی ادبی مثل بوی گندیده، مردم را بیزار و فراری میسازد زبان ندادن شبیه به تیغی است که دست طفلی باشد. بی جهت به دروازه و دیوار و درخت و هر چه هست میکشود و زخمی میکند بسی مردم پاکدل که بی سبب از نادانی، دل ها را مجروح می کنند و از خود میرنجانند اول شرط کامیابی در آمیزش نگاهداری زبان است.

اگر خود را از دیگران برتر میدانید این گزواين میدان ثابت کنید که در جامعه از دیگران عاقلتر و در دوستی محکمتر و مفیدترید در اینصورت برتری شما را خواهند شناسخت و شما را عزیز و محترم خواهند دانست تنها نشستن و خود را ستودن چه فایده دارد؟ هر روز در ضمن کار و تفریح و ملاقات هادر هر جاکه به اشخاص بر خوردید آشنا یان تازه بگیرید و سعی کنید که باز بان یا بوسیله انجام خدمتی دلشان را بدست بیاورید اگر روز های اول این عمل دشوار باشد در اثر عادت آسان خواهد شد و ازین مجاهدت

معرفی یک جوان هنرمند

انور فرهاد «شفق»

است بد یگران بیا موزاند و درضمن خودش نیز تلاش دارد که به اسلوب های تازه نقاشی دست یابد.

شفق پیرو سبک ریا لیزم بوده و بیشتر تا بلو ها یش نیز به این شیوه نقاشی شده است.

انور فرهاد عقیده دارد که هدف در نقاشی چه بشیوه ریا لیزم باشد و یا کوبیزم یکی است و لسی شکل عرضه آن فرق میکند. بحرحال در هر دو صورت هدف یکی است. میگوید: آرزو دارم جوانان ما که استعداد نقاشی دارند بیشتر کار کنند و از همه وقت دیگر استعداد خود را بکار اندازند. زیرا کار و زحمت کشی و تمرین است که استعداد ها را تبارز میدهند و زمینه پیشرفت را مهیا میسازد.

اندیشه های جوانان

ظهور پدیده های جدید و رشد تکامل آنها عامل اساسی عملیه پیشرفت و ترقی است نسل جوان به حیث نیروی مترقی جوان مع را انکشاف میدهد و چرخ تمدن را به پیش میراند.

جوانان باید این رسالت خود را بدانند و شایستگی انجام آنرا در یابند امروز جوان میتواند در کار های بزرگ کشور شرکت ورزده اطلاعات وسیع درباره شرایط زمان و مکان داشته باشد. جوانان ما در

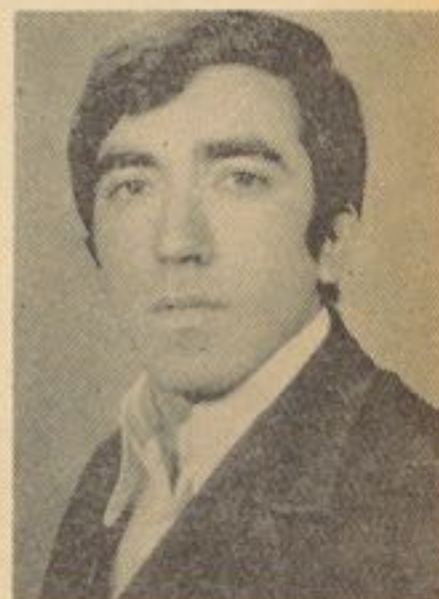
عصر جمهوریت راه خود را شناخته اند این راهی است که انقلاب مردمی ماسر راه آنها قرارداده تا آگاهانه و با تصمیم قاطع وارد استوار آنرا ببیماید زیرا فرجام این راه خوشبختی و رفاهیت مردم و ترقی وطن است. روشن است که سعادت یک جامعه به مقدار کار ثمر بخش آن ارتباط مستقیم و انکار ناپذیر دارد.

محمد همایون «آصفی» فارغ التحصیل لیسه میرچه خان

عما نظوریکه نباتات استوار و پایدار بریشه خوداند.

یک مملکت و یا جامعه نیز بخاطر جوانان با درک و با احساس که همیشه در پی علم و معرفت و کار و زحمت برای مملکت و مردم خوداند استوار و پایدار میباشد و آرزوی یک مملکت و مردم آن همانا زحمت کشی جوانان در راه مترقی ساختن وطن و پابندی یوظیفه ایشان می باشد.

پس برای جوانان لازم است که از کار بیگانه شایسته یک جوان نبوده تا حد توان دوری جوید و پیشه خودکار و صمیمیت و دوستی را قرار دهند آنها جوانان واقعی گفته میشوند.

سپید غنی زاده متعلمه صنف ۱۲ لیسه آریانا

جوانان هر گاه خود را درک می کنند عمر زودگذر شان به غفلت نمی رود غفلت عدم درک موقع و وقت است چه بسا روز ها و شب های انسان به غفلت و بی خبری میگذرد زمان هیچگاه از حرکت نمی ایستد و مائیم که همواره روی غفلت و عطلالت و دقت نشناختی در محوطه اغفال قرار میگیریم و موقع و موقع خود را خوب درک نمی کنیم جوانان یک کشور که مسوولیت زیادهای به

عهده دارند باید حیات و عمر خود را وقف اجتماع کنند.

زیرا وقت چون در یای خروشان جریانی دارد و از حرکت باز نمی ایستد و هر دقیقه ای که از عمر ما میگذرد آنرا نتوان بدست آورد.

تلاش زنان جهت پیروزی

جمهوری افغانستان برای ایجاد شرایط لازم جهت تامین و تساوی حقوق زنان با مردان در کلیه شئون حیات اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی اقدام لازم خواهد نمود. با این بیانات مدبرانه بانی نهضت نوین زنان افغان و بادرک این واقعیت که در ترقی و تعالی جوامع بشری نقش زنان چه در کانون خانواده از لحاظ تنظیم درست حیات فامیلی تربیه و رشد سالم اطفال و تقدیم فرزندان صالح و شایسته به جامعه وجه در خدمت کشور همواره موثر و ارزنده بود. و پیشرفت سالم جامعه ما را مینمایاند، اجتماع امروز ما به این تعادل احتیاج دارد و بپشتیبانی از حقوق زنان و دختران افغان و تثبیت سهم آنها در تطبیق تحولات و انکشاف بنیادی نظام مردمی ایجاب یک سلسله اقدامات سریع و مفید را در جهت بیداری و رهنمایی زنان می نماید و در حقیقت زن محوری است که خانواده و جامعه و حتی تمام بشریت در اطراف آن می چرخد نقش زنان در هدایت و تعیین سرنوشت ملت ها اهمیت حیاتی دارد.

موزه دی باور لروکه چیری پدی برخه کبسی دداکترانو نظر یاتو او هدایاتو ته دخلکو پا ملر نه واپول شی په ډیر لږ وخت کبسی به په دغی ناروغی اخته کسان جوړ شوی وی او بیا به دکومی ستو نزی احساس هم نه کوی.

تکاپ و تلاش عاراضیه های مختلف زندگی از هم جدا ساخته و زمانی زندگی شهر نشین دور از اجتماع و گاه بر های نیر و نارنا بریها آسمان زندگی اش را پوشانیده و عقب پرده ها نگاهش داشته، ورنه افغان چون گذشته ها خون رزمندی و پیکار بازندگی و جهاد در راه پیشرفت و معروفی همچنان جوشان است. اودیکر در پس چادر های بلند در خانه محروم از علم و دانش نیمه ماند، از تعلیمات عالی در پهلوی برادران خود بهره مند می شود و استعداد هرگونه آموزش را دارد.

در کانون خانواده عنصر خوب و مهربان و مادر پر مهر و داناست و در انجام امور اجتماعی نیز پیروز و موفق میگردد، امروز در پرتو نظام مترقی جمهوری امکانات بهتر بمیان آمده تا زنان و دختران افغان در فعالیت های همه جانبه در جهت انکشاف کشور سهم گیرند.

چنانچه ښاغلی محمد داود رئیس دولت و صدراعظم و بانی نهضت نسوان در بیانیه عظیم خطاب به مردم چنین گفتند: (دولت

قولنج خه شی دی

ناروغی ده چه خوک ورباندی ښه نه پوهیږی اوته یی کوم در مل منځ ته راغلی دی خوداچه اکثره میندی د خپلو ماشو ماتو د سر گردانی ښه نسبت تکلیفونه وینی نو ښه کار به داوی چه په پورتنی لیار ښوونه باندی ننگ وشي اویدی ترتیب سره دغه راز درد اوکړ او وسیله له منځ نه لیری شی

سپاسگزاری

از ښاغلی محترم پوهنوال دکتور محمد یوسف هما که عمل جرا حی کیسه صفرای خانم رابا توجه مو فقا نه انجام داد، تشکر میکنم و نیز از پوهندوی دکتور محمد کریم نصر که در تداوی آمبو لی شش مریضه مو فقا نه سعی کرد، اظهار سپاس می نمایم.

پوهنوال اکبر استاد پوهنځی ادبیات و علوم بشری

۱۳۸۰ - ۱ - ۱

پوهندوی دوکتور کریم نصر ژوندون

پوهنوال دکتور محمد یوسف هما

راز پیشرفت

خواهید کرد؟ چگونه این کشور را آباد خواهید کرد.

گرچه زنگ ختم ساعت را اعلام کرد ولی معلم مادمست بردار نبود، هرچه در دل داشت گفت و ماساراز مسو لیت های آینده مان آگاه ساخت آن روز گذشت، حرف های معلم تاریخ را او یزه گوش خود ساخته بودیم، روز دیگر معلم ادبیات امتحان میگرفت، او گفت: پانزده دقیقه بشما وقت میدهم، باید درین پا نزده دقیقه مقاله ای بنویسید تحت عنوان «چگونه کشور ما پیشرفت میکند؟» من که نصایح معلم صا حب تاریخ را بخاطر سپرده بودم شروع کردم به نوشتن:

«پیشرفت و ترقی وطن عزیز ما آرزوی همه ماست برای اینکه وطن ما ترقی کند ما باید فهمیده و دانسته باشیم و بدانیم که اسسم معشوقه هانری هشتم چه بوده است و چگونه عطر و بودر و کریم استعمال می نموده شاگردی که ندا ند افراسیاب چرا خود را بدریای جیحون انداخت و چه کسی او را نجات داد بدرد مملکت نمی خورد.

معلم انگشتش را بطرف او دراز کرده گفت: تو بگو وزیر ملکه ویکتوریا چه نامی داشت؟

بس های که

نگران، کلینر، دریور و میخانیک به یکپزار نفر خوا هد رسید، حقوق و مزایای آن ها مطابق قانون کار و کارگر پر داخه می شود، تشویق و مجازات درینموسسه، برای انجام کار ها و قدر دانی از پرسونل زحمت کش و فعال جدا مد نظر گرفته می شود.

توزیع لباس های بسپاری و زمستانی و ارتقای درجه، از تسهیلات و امتیازات دیگر ماست.

تطبیق نشد و در سال آینده مد نظر ما می باشد. فعلا به همه نگران ها و مفتشین هدایت داده ایم، تا در انتقال شاگردان معارف به هر پیمانیه یی که باشند، بپردازند. آخرین موضوعی که از دو کتور سمندری معلومات خواستم، پیرامون پرسونل تصدی ملی بس بود.

وی درینمورد، میگوید: - پرسونل این مؤسسه بشمول

شعر، آفریده جان

شاعر شهیر فرانسه درین مورد ، نظری آمیخته باطن دارد . «آن کسی که نخستین بار روی یار را به گل تشبیه کرد شاعر بود ، و آن کسی که بار دیگر چنان کرداحمق بود» . این گفته بودلر در نهایت شدت خود رو شنکر هدف شاعران امروز در جا معه امروزی میا شد . یعنی شاعر امروز باید شورش را از نظر محتوی و شکل موافق به مقتضیات زیست امروزی بسازد و چون در جامعه نو عصر نوین بسر می برد ، باید سخنش تازه و برابر با خواسته ها ، فلسفه ها و حقیقتهای زندگانی انسانهای امروز باشد . البته این تازه آفرینی و نو آوری بایست بر بنای متینی از ارزشهای منطقی هنر و ادب گذشته پی ریزی گردد . گویا شاعر امروز باید تسلط کامل بر ادب و هنر دیروز داشته باشد . تا با ترک اضافه ها به بدعتهای قابل پذیرش و پیروی جا معه پیروز گردد .

— صفات و مشخصات شعر خوب چه رامیدانید ؟

— صفات و مشخصات شعر خوب به نظر من فقط شعری را باید ترجیح داد که نمایانگر احساس و ادراک ، حقیقی شاعر از واقعیتهای زندگانی او باشد و بکارت طرح و کلمات جالب داشته باشد . قالب نو و یا کهنه فرق نمی کند از قدیم گفته اند : (سخنی که از دل بر می خیزد به دل می نشیند) سارتر در جهان و برتری ، و خوبی شعر را در آب دیدگی شاعر عرش از شکست میداند . «الفرد دو موسه» بهتری و خوبی شعر را بسته بمقدار رنجی میداند که شاعر می کشد ، زیرا غم و اندوه ، را استاد انسان آموزنده می گوید . بهر صورت می توان گفت ، که شعر خوب واجد ویژگیهای از قبیل وزن (مطلب از قالبهای معین پیشینیان نیست) بلکه ایجاد وزنهای تازه ، ایجاز ، انتخاب کلمات ، رعایت صنایع مهم شعری و تصویرسازی ، تازه جویی در محتوی و حتی شکل می باشد . امید می کنم این گفته ها جوابگوی پرسش قبلی تان در باره شعر مقید به وزن و قافیه و شعر آزاد نیز باشد .

شعار چیست . باشعر چه فرق دارد آیا اشعار در شعر مجاز است ؟ شعر شناخت انسان از شرايط و واقعیتهای گذران و ویژه است . در حالیکه شعر مفهوم و وسیع و شناخت و برداشت عمیق شاعر از مجموع ، واقعیتهای زندگانی است . شاعر پیشقدم است و همیشه میخواهد نادیدگان را آزادانه برا هی تازه بکشانند . البته این حقیقت تنها بحال شاعر امروز صدق نمی کند . بلکه شاعر دیروز نیز همینطور بوده است چنانکه حافظ می گوید : بیا تا گل برافشانیم و می در ساغر اندازیم — فلک را سقف بشکافیم و طرح نودر اندازیم . این صلابت او نمایانگر پیشگامی اوست در زندگانی ، تازه طلبی و بالاخره رهبری برای تازه وزیست بهتر . در حالیکه شاعر در شعر فقط برای روزی چند تازگی دارد و بعد باتحولات زندگانی مفهومش را از دست میدهد و اما شعر بدون شاعر مانند این شعر حافظ تاثیر و خاصیت جاودانه و فلسفه دیر پا دارد . وقتی شاعر در شعر گنجاییده شود همزمان با خود ، شعر را از حیث محتوی ، کهنگی می بخشد و از بین می برد و لو شکل آن تازه و جدید باشد .

— فرق بین شاعر و نویسنده را چگونه بر رسی می کنید ؟

— تفاوت شاعر و نویسنده همان فرق میان شعر و نثر است . بعلاوه آنچه در مورد شعر و شاعر گفته شد در مورد نویسنده نیز صدق می کند و فرق فاحشی میان این دو موجود حساس و دوست داشتنی وجود ندارد . تنها عرصه تاخت و تاز نویسنده گشاده تر از ساحه هنر نمایی شاعر است و بر عکس نگاه جولانگاه شاعر در شعر با مقایسه نثر و نظر به قوانین شعری ضیق میا شد و کار شاعر در شعر دشوار تر ، از نویسنده است . بعلاوه باید اظهار کرد که اثرات شعر در فرد و جامعه و وقایع مر بوطه به آنها نسبت به نثر حاد و قوی می باشد و نتایج کار شاعر را میتوان در فاصله های کوتاه زمان نیز مشاهده کرد .

— در اخیر می پرسم ، از دیاد شعرا و نویسندگان در جا معه چه مفادی را بار خواهد آورد ؟

— بعد از اندکی تفکر جواب می دهی . می پیمایند و هم سواد و دانش رفته ازدیاد شعرا و نویسندگان در رفته عام می گردد و از خدمات جامعه مفاد زیاد دارد اما به اختصار اجتماعی این گروه ، جامعه انسانی به صورت عمومی می توان گفت که به جهت و سمتی که کمال مطلوب ازدیاد شعر و نویسندگان ، در انسانی است رهبری میشود . شاعر جوامع بشری دو سود بزرگ و مهم دارد . یکی اینکه کتله های بشری ، قدر پانا بسا مانپهای زندگانی بیش از پیش به حقایق زندگانی اجتماعی مبارزه صورت می پذیرد و آرمانها و ارزشهای واقعی انسانی نیز پاسداری کامل از فرهنگ و هنر بی می برند و دیگر اینکه هنر ، و ملی بعمل می آید . ادبیات به ویژه زبان در اثر کاوشها اینهم يك نمونه از شعر آقاي وجستجو های شاعران و نویسندگان نيك محمد صریح .

در آغاز بهار زندگانی — جهان در دیده ام رنگ دگر بود
بسر اندیشه زیبا و بکسری — هوس پرور دلی گرم بپر بود
خم پیچی که دارد وادی شوق — به پیمودن به چشم بی خطر بود
نه هر گز بر مراد دل رسیدم — نه در سعی و تلاش من ثمر بود
پرید از شاخسار پیکر من
نمودم نعره مستانه ام ضبط
شب و روزم به یکرنگی بسر شد
زبان دیگران هم داشت سودی
نه باشا دی و را حت وارسیدم
حریفان باده مستیها نمودند
شرنگ مرگ در کام گوارا
نجات خود به دانش جسته چندی
دانش هم نشد آسوده عقلم
زمانی دل بزیبایی بستم
بسان رهرو گم کرده منزل
به شمشیر ملامت های مردم
همه آنچه یقینش می شمردم
مراسر گشتگی از پا در آورد
بدل افسرد آخر آرزویم

قتل عام فیله ها

شده بود و مبلغ ۱۲۰۰۰ مارك فیس
شکار فیل را پر داخته بود از راه
شکار غیر مجاز فیله ها مبلغ سی هزار
مارك بدست آورد .

بعد از طی پنجمصد کیلو متر فیلهای خردسال به محل مصئون
نقل داده می شود .
حیوان شناسان ، عقیده دارند که حیوانات موصوف دو باره به
محل اصلی خویش بر خوا هند گشت .

بدون شرح

پیش بینی؟

در جشنی که بر تار شایو به مناسبت نود سالگی خود در منزل ترتیب داده بود، یک روز نامه نویس جوان به شایو گفت:

— امید وارم که سال آینده هم بتوانم شما را ببینم شایو بلا فاصله جواب داد:

گمان میکنم خواهیم توانست یکدیگر را ببینیم! چون شما به نظر من جوان سالمی هستید!

درس شرافت

مردی به پسر رخود نصیحت می کرد، در معاملات و تجارت همیشه سعی کن به مشتری خود از راه دوستی و شرافت پیش آمد کنی!

مثلا دیروز یکی از مشتریها چهارصد افغانی به من داد، یعنی می خواست ششصد افغانی بدهد. مگر هزار افغانی داد!

پسرش با بی تابي پرسید: — خوب چه کردید؟ گفت:

— هیچی، نصف آنرا خود گرفتم و نصف دیگرش را به شریک دادم!

مهربان ترین پیش بند برای آقاها گام آشپزی

خطر

در مجلسی صحبت از خطر های مسافرت با کشتی بود... مردی با اصرار تام میخواست ثابت کند که سفر دریا همیشه خطرناک است و چون دلش را خواستند، گفت: بهترین دلیل اینست که در سفر در کشتی بودم که برای اولین مرتبه زنی را دیدم و با او آشنا شدم و سپس با او از دواج کردم.

به انتظار مشتری دیگر

علت بستن شدن

شخصی از راهی می گذشت دفعتاً طفلی از بام افتاد و راساً به گردن آن شخص آمد چنان که مهره گردن آن شخص صدمه دید و چند روز بدان سبب بستر گشت!

جمعی از اقوام وی برای عیادت او آمدند و گفتند:

— رفیق ما چه حال دارد؟

آن شخص گفت:

— حال از این بدتر چه باشد که دیگری از بام بیفتد و گردن من بشکند!

داکتر به مریض: آ، رفیق درجه فشار شما یکصد و هشتاد درجه است

تابلیت جوانی

اخیراً تابلیت هائی کشف کرده اند که انسان را چندین سال جوان میکنند این هم قصه ایست از آن تابلیت ها... روزی پیر مرد هشتاد ساله یی به دوا خانه مراجعه کرد و جعبه ای ازین تابلیت ها را خواست... متصدی دواخانه یک جعبه داد و گفت: هر دانه از این تابلیت ها کافیست که آدم را ده سال جوانتر کند، اما مواظب باشید که خشوی شما از این موضوع آگاه نشوند؟!

داکتر صاحب زودتر دندان مرا بکشید

چه کاره هستی؟!

روزی شخصی به رفیق خود از راهی عبور می کردند دفعتاً دید که یکی از رفیق دیگر شان به آنجا مصروف دیدن اشیای چار طرف خود است درین وقت رفیق اولی شان بعد از احوال پرسی خود گفت:

احمد جان به اینجا چه کاره هستی؟ گفت چیزی نمی کارم که بکار

آید، گفت پدرت نیز هم چنین بود، هرگز چیزی نکاشت که بکار آید!

در شیرینی فروشی

شیرینی سازی خوش سلیقه بی، برای بچه های خورد شیرینی های به شکل مجسمه ساخته بود تا بیشتر آنان را اطفال خوش کند و قیمت بهتری رویش بگذارد.

یک روز دختری کوچکی و ا ردمغازه وی شده و پرسید !
- کاکا جان این مجسمه هایی را که با شیرینی به شکل مجسمه ساخته اید ، چند می فروشید ؟

فروشنده جواب داد :

- دختر جان ! یکی پنج افغانی.

دختر گفت :

- خیلی خوب ! یکی از آنها را به من بدهید .

فروشنده پرسید :

- مجسمه پسر باشد یا دختر ؟

دختر قدری فکر کرد و بعد گفت :

- پسر باشد ! چون حتماً بیشتر شیرینی دارد .

صاحب خانه : بهر جای دیگر که برو پسند آید شما به این رقم عصبانیت نمی شود

زن های امروز !

سه نفر زن جوان با هم مشغول صحبت بودند ، راز خود را به یکدیگر می گفتند .
اولی گفت :

- من تمام خالیکه هائی که قبل از از دواج داشته ام به شوهرم گفتم !

دومی گفت :

- شخصی باید برای اینکار خیلی جسارت داشته باشد !

سومی گفت :

- به عقیده من باید خیلی حافظه هم داشته باشد !

وقتی که دکتر به ذره بین
مریضش را معاینه کند

در میان آن نا بینایی را دیدم که
کوزه پر آب بر سر شانه و چراغی
در دست داشت و به بسیار احتیاط
تمام راه می رفت .
- ای برادر ! شب و روز نزد
تو یک برابر است ، این چراغ به
دست گرفتن توجه معنی دارد ؟
گفت :

- تا کور دلی مثل تو با من تصادم
نکند و کوزه مرا نشکند
من خود را با او رساندم و او را
نگاه کردم و گفتم :

صفحه ۵۱

تشکر آقای دکتر که پرابلمهای ازدواج ما را حل کردی

منطق کور

شخصی حکایت کرده اند که از
شهر سفر کرده و به دهی رسیدم
در شبی ، که نهایت تاریکی بود ،

شجاع ترین

مردمان

از بخیل پرسیدند که :

- شجاع ترین مردمان کیست ؟
گفت :

- آن کسی که آواز خوردن غذا
به گوش او رسد که در خانه اش
چیزی می خورند و زهره اش
ترکد !

هرگز راست گفته ای ؟

از دروغگویی پرسیدند :

- هرگز راست گفته ای ؟
گفت :

- اگر گویم آری، دروغ گفته
باشم !

بدون شرح

قیمت زن؟

به جان رشتان يك گفتند :

- زن ها قدر و قیمتی ندارند !

نویسنده مشهور جواب داد :

درست است ، ولی همین که

انسان یکی را انتخاب میکند قیمتش

به سرعت بالا می رود !

شماره ۶۶

و پیوند نزدیک با تمام شایعات ترازیدی‌ها و مالیخولیا های بازاری دارد، از تباطی که موسیقی را از تصدی اعتراض یک نسل ساخته است.

آهنگ های اوجدا از تمام خوانندگان بلند آوازه موسیقی را چون: سام کسولک، الیوس پرسلی، چک برای، روی اورسون و بدی هولی میبندد. و حتی از لحن غم‌زده او می توان فریاد باب دیلانو مورسن و باند را شنید. موسیقی و ترکیبی از آهنگ های لاتین سول و جاز بسیار عالی می باشد. لحن آهنگ با توقف های کوتاه و درهم می‌شکند و با سرعت هم آهنگی خود را بازی باید اشعار غنایی آن بیشتر نمای مجرد دارد اسپرینگستین بسیاری مواقع با این اشعار خواسته عایش را ابراز میکند.

چنانچه میگوید:

((معتشوقه ام این شهر خشن استخوان عایت را بیرون میکشد.

این شهر دام مرده و قربانگاه است.

ناکه جوان هستیم یا از آن فرار کنیم.

کدایا نی چون من و تو را ی گریز تولد شده ایم.

هر کس سعی میکند بداند آواز کجا آمد و به کجا میرود؟

برای اولین بار اودر اواسط سال های شصت در سواحل چرسی برای هواخواهانش که محدود بودند آهنگ سر داد.

بعد از الیوم ریکارد هایش بنام های ملاقات در اسپری بارک و وحشی بیگناه و بی قرار جاده ای) بر تعداد تماشا گرانش افزود. این الیوم عابار بار تجدید شد و مردم از یک (ریلان جدید) حرف میزدند. بعدها اسپری

اسپری ینگستین دو سال روی الیوم جدید بنام (تولد برای فرار) کار کرد و کمپنی کلمبیا به اطمینان اینکه همه کس ریکارد هایش را خواهد کرد ۱۵۰ هزار دلار خرج کرد.

این الیوم او را به مقام درجه یک رساند و تکت کنسرت ها یش را از اعلان با سرعت به فروش رسید و هفته پیش در کنسرت ترتیب شده اس در لوس آنجلس هزاران جوان برای شنیدن تندرست و پای شکستاندند. طی چار روز کانسر تشریفات روز باز سن سیت سترپ او نمایش تکان دهنده هنری به عمل آورده تماشاچیان را چنان هیجان زده ساخت که همه بپا خاستند و به پایکو بی شروع کردند هنگام سر آمدن آهنگ در انتظار مردم، حتی سرایندگان مجرب و بیخته مضطرب و پریشان میشوند، ولی اسپری ینگستین با انرژی دیوانه وار وحشی توانست تا نظر همه را جلب کند.

تماشاگران لوس آنجلس که از اسپر خواننده پس گو چه توقع چنین درخششی را نداشتند، پرو میزهای چیدند و برا یتر چک چک میکردند. او بغوی راز سر آمدن د

بروس اسپرینگستین در حال اجرای کنسرت

شبهه موسیقی راک

در پس کوه چاه ها

تمام قوانین راک را با گذارده و با مکتب قدیمی پریدم بار دیگر از فراز آسمان ها پائین نخواهم شد خود را در ابر کرما آفرین مردم پنهان کردم

و هنگامیکه می گویند: «پائین شو بلند می شوم» او را می توان ((آخرین طفل بیگناه در

نسل موسیقی راک، اند، رول، ت، همه کس بزرگ می شود و بدون اینکه پسر شود.

بروس اسپر ینگستین یکی از همان هاست و خودش درین مورد آهنگی بشکل ذیل سروده است:

((بربال طیاره ب ۵۲ سوار شدم و او را با اندوه بمباردمان کردم. با اراده خشنی که داشتم

بروس به رانندگی علاقه دارد

تیم موسیقی راک در پس کوچه‌ها

حضور مردم‌رامی دارند: در حالیکه دربرخی حالات اجازه می‌دهد که تا سرحد درهم‌گسیختن آهنگ پیش برود هیچوقت هم آهنگی را از دست نمی‌دهد. در البوم (جاده‌ای) به‌خصوص آهنگ سا کسوفون گرانس کلمون چهره جدیدی از نسل نومی بینیم.

آواز همرا هانش که روی صحنه موسیقی قرار دارند می‌خواهد که پیرویش کنند. بسیاری اوقات تغییر از آهنگی به آهنگ دیگر برقی‌آسا و مهمیز وار صورت می‌گیرد و باند موزیک مجبور است او را پیروی کند. لارنس کلمون می‌گوید: «وقتی که با بروس همکاری کنید باید به هر جایی که انسان را می‌کشد رفت بغافل همین تنوع است که آهنگ حتی تا دو ساعت دوام می‌کند».

بروس خودش می‌گوید: «من به خاطر موسیقی زندگی می‌کنم و همه چیزم است».

اسپرینگستین سعی نمود به تابه اصلت موسیقی نفوذ کرده و هیجان وحشی موسیقی راک را که طی سال‌های اخیر بی‌اثر شده بود باز یابد. این حدس در سال‌های هفتادگاش یافت و در آن سال‌ها به استثنای چهره‌های

چون: پاول سمپون، جکشن برون ولینداور-نستاد موسیقی راک را راه خاموشی و سردی را دنبال کرد چنانچه دسته رولنگستون بغافل نداشتن آهنگ‌های نو در سفر امسال شان جنگی بدل کردند. ولی اسپرینگستین سعی نمود از مایه‌های اصلی موسیقی راک بر داشت نو کرده و آن را جوان نگه دارد. آواز افسانه‌های فرهنگ مردمی سال‌های ۵۰ که نمایشگر اندوه و تنهایی مردم است مایه می‌گیرد.

البوم معروفش به نام (تولد برای فرار) قدرتمند است. این چهره را همانند رئیس کمپنی ریکارد گری گولمیا کشف کرد و عقیده دارد که (تایک نسل دوام می‌آورد) گر چه در ابتدا هدف آواز این کشف فقط آن بود که چهره جدیدی در موسیقی فولک به مردم معرفی کند.

او را بسادگی میتوان به حیث یک جوان عصیانگر موتر سیکل سوار نقش زد ولی او رخ‌های دیگر اهمیت خودش و موسیقیش دارد

بروس در استیری پارک

می‌کند

البوم (تولد برای فرار) به منزله پلی است بین یک اسپرینگستین شاعر پس کوچه‌ها و چهره اصلی خودش ولی عمیق‌تر رادربخش دومی البومش میتوان دید: در آهنگ (نغمه سرکس ویلد بیل) او می‌خواند که او مردی است که سقوطش را بیاد می‌آورد خداوند! بشریت را از گلوله‌های توپ نجات بده. درین آهنگ انسان بر راستی احساس در ما نده اسپرینگستین را می‌بیند او خودش در مورد موسیقی می‌گوید موسیقی مرانجات داد از همان آغاز گیتارم چیز ی بود که بان زندگی میتوانستم اگر من بسوی موسیقی کشیده نمی‌شدم نمی‌دانم چه می‌کردم

او با فقر در فوری هولد نیو جرسی در خانواده ای که جز طبقه کارگر بود تولد یافت و خانه شان نزدیک ساحل قرار داشت مادرش از کودکی به حیث سرکتر کار میکرد و پدرش از کاری به کار دیگر روی می‌آورد.

اسپرینگستین بیاد می‌آورد که:

((پدرم راننده بود. او خوش داشت داخل موتر شود و رانندگی کند. او دیگران را هم به موتر سوار میکرد.))

هنوز کودک بود که پدر و مادرش اتانیه خانه شان را جمع کردند و به کالیفرنیا کوچیدند. او به خوبی روزهای نکت بار این دوران را بیاد می‌آورد و گیتاری ۱۰ دالر ی که بان غمش را می‌زدود.

در ۱۸ سالگی به پدرش شباهت عجیب پیدا

کرد ((پدرم همیشه در حال تفکر بود)) بروس بارفقاییش به جرسی باز گشت و اولین نغمه هایش را در پس کوچه‌های شهر بزرگ نیو یارک سرداد. او سعی کرد اشعار نغمه هایش را خودش بسراید ((با موسیقی می‌خواستم مردم بفهمانم که وجود دارم)) سال ۱۹۶۵ در حالیکه هنوز به مکتب بود شروع به تشکیل گروه موسیقی کرد و این پول کمی در کافه‌های پس کوچه هایدست می‌آورد. در همان موقع با استیوان زد کیتارست آشنایی پیدا کرد ((ما هر دو هر آهنگی که بدست مای آمدمی زدیم. بروس هفته پنج تاده آهنگ می‌ساخت. میگفت اشپا آهنگ می‌سازم و می‌ساخت))

ولی هنوز برو سر به آینده موسیقی اطمینان نداشت.

باری می‌خواست به تحصیل ادامه دهد ولی قیافه ظاهری اش را اداره جیان مکتب نشه پسندیدند.

در عوض او دنبال موسیقی بسراه افتاد. گروهش نام‌های مختلفی روی خود گذاشت و افراد مختلف را پذیرفت جواب داد خودش می‌گوید: ((من با میلیون ها گروه دیوانه، با مردمان دیوانه و حرکات دیوانه و ارشان آشنا شد ما آنها در هر جاییکه میسر میشد آهنگ می‌نوشتند که از جمله اسبری پارک جای بسیار مطلوب بود.

بقیه در صفحه ۶۰

یو لنډ پو لیسې داستان

د ژوند بيمه

دمنت بار ژباړه

هغه د حال نه وتلی و په ځمکه باندې یې هو ښه پروت وځود پر- هار او زخم کوم اثر پکښې نه لیدل کیده. زما مرستیال چه زما سره یو ځای و سړوڅو ځاوه او ویی ویل کله داسې هم پېښېږي چه د بدن داخلي وینه هم انسان ته تکلیف ور کوي مادېي حاله سړی نبض وکوت د زړه ټکان ته می یې غوږ وروړاندې کړ او ویی ویل:

داڅو په عادی توگه نفس باسی؟

یو لاروی ددغې پېښې په بر څه کښې معلو مات راکړه او په ښکاره توگه داسې معلو میده چه موټر دواپ په منځ کښې دلاری نه چپ شوی او ښو پید لی دی. په دی مو تر کی ناست خلک یوازی دوه تنه وو.

د چلوونکي اودده ملگری چه ښځه وه حال خراب معلو میده زیات وخت لانه و تیر شوی چه امبولانس راورسیده او ټپیان یې دځان سره واخیستل. په دی ورڅو کښې مادومره کارنه درلوده، همدغه نسبت و چه له یوې خوا دیو لیسو دیلتهې موضوعات اوله بلې خوا ټپیانو ته زما خاصه پاملرنه دی ته اړ کړی وم چه دخپل مرستیال سره یو ځای دټپیانو دپوره برستاری دپاره روغتون ته لاړ شم او همدا سې می وکړل کله چه هغې کوټې ته ورسیدم چه د موټر چلوونکي پکښې بستری و هغه یې حر کته په چپر کت باندې پروت و او په حیراني سره به یې خپل ټاکلی هدف له نظره تیراوه زمونږ دپښود څپاړپه واسطه

دده خغلند نظر زمونږ خوا ته متوجه شو او بی له کومې مقد می نه یی ویل:

تاسې څوک یاست اودلته څه کوی؟

مخکښې می د خپل همکار سره وعده کړې وه چه خپل پو لیسې هویت به چاته نه ښکاره کوو او نه به ورته وایو چه مونږ مخکې پو لیسان یونو ورته می ویل:

مونږ لاروی یو کله چه ستاموټر دلیاری نه منحرف شو مونږ همالته ولاړو اودراته ثابت شوه چه ستا گناه نه وه.

دومره معلو مات خورا کړی هغه ښځه چه زما سره په موټر کښې سپره وه حال یې څنگه دی! زیاته خوبه ټپې شوی نه وی؟

داچه نه می شوی کولی چه امید پخښوونکي اطلاع ورته ورکړم دهغې د حال دڅرې نه مخکښې پرستاری احوال راکړی و نو ورته می ویل:

هو هغه لږ څه زخمی شویده خو داچه زخم یې خطر ناک دی او که نه دومره اطلاع نه لرم خواوس به داښه وی چه تاسې هم په بی ځایه چر تونو باندې خپل وخت ضایع نه کړی او استراحت وکړی.

څو لحظې چپ پاتی شو او بیا یی ویل:

داچه مهرباني مو وکړه اوز ما د حال خبر مو واخیست یو جېسان تشکر کوم په داسې ځایو کښې د خلکو حوصله له لاسه وځي، هیله کوم چه ژرمی له روغتون نه وباسی

خودا تعهد کوم که چیرې زه دخپلې میرمنې سره کوم ځای ته تلیم نو د خپلو پښو څخه به کار اخلو او بیا به په مو تر کښې نه سپرېږو بیا به دموتړ نوم په خوله هم وانخلم.

ما اوزما مرستیال «مار تینو» سره په سترگو کښې وپو هیدو اود لږې چوپتیا نه وروسته می ترینه پو ښتنه وکړه.

بخبښنه غواړم چه زه په دغه فرصت کښې ستانه پو ښتنه کوم که د خپل کسب اوکار په بر څه کښې څه معلو مات راکړی زیات به خوشاله شم.

هو! زه په بيمه کښې کار کوم اونوم می شارل لامرت دی او هغه ښځه چه په موټر کښې زما سره سپره وه د «هلن» میرمن ده.

څو لحظې چپ پاتی و بیا یی ورو غوندې وخنډل او ویی ویل:

زما په نظر یو دبیمې نما ینده باید د هر څه نه مخکښې خپل ځان بيمه کړی. ما هم دمدام دپاره دغه راز کارونه کړي دی اودخپلې ښځې په گټه می خپل ژوند دايمي بيمه کړی دی او که چیرې زه په دغه پېښه کی له منځه تلې وای نو زما دبیمې پیسې زما ښځې ته ورکول کید لی، چه هغه به په راتلونکو وختو کښې د زیا تو پیسو خاوند وه خو بخت ورسره یاری ونه کړه.

بخبښنه غواړم چه دی سوال جرئت خاتنه ورکوم آیا ستا سې میرمن هم بيمه وه

هو دغه راز تر ونونه ددواړو خوا وونه داجرا وړ گرځي او میړه وروخت دخپلې میرمنې په گټه بيمه کیري او ښځه دمیرمه په گټه اکه په دی کښې هرڅوک مړ شي هغه بل یی د زیا تی پانگې خاوند کیري.

د «شارل» دکو ټی نه ووتلو اودا فکر راته پیدا شو چه له هر څه نه مخکښې باید دمعالج داکتر سره تماس ونیسم څنگ ته ور غلم او پوښتنه می ترینه وکړه.

تاسې څه فکر کوی چه دهلن دمیرمنې چه لا تراوسه یې هو ښه پرته ده دروغتیا امیدشته او که څنگه؟ او څنگه چه دپرستار دڅېړونه معلومیري ددی ښځې ما غزه گم وې شوی چه دروغتیا دپاره یی کوم ډاډ نشته دپوره اسانه ده په دغه راز حوادثو

کښې سردیدن دنورو غړو په نسبت زیات تکلیف وینی که هرڅو مسره صدمه ورته رسید لی وی بیا یی هم دروغیدلو دپاره زیاته امیدواری پیدا کیري.

ښاغلی داکتر ببخښنه غواړم داچه ما غزه صدمه وینی دانسان په اعصابو باندې تاثیر نه شي کولی؟

څو لحظې راته څیر غوندې شو او بیای ویل:

په دواړو صور تو کښې داقضیه دامکان وړده خوداددی ذلیل نه شي کیدلی مونږ زیار باسوچه مونږ دموتړ ساده چه کیدل دیوه غرضی واقعیت

په څیر لاس ته روړو. هو دپره معقو له خبره ده همدغه نظر زما سره هم پیدا شو.

کله چه درو غتون نه ووتلو نو مرستیال می راته ویل:

اصلا ته د درد سره عادی شوی یی اودغه راز خبری ستا دپیری خو ښیري ته راته پیکاره غونډی ښکاری په هغو خبرو او کارو کښې چه پتا هیڅ ارتباط نه لری خاتنه سرگردا نی پیدا کوی.

خواب می ورته کړ اوزما پولیسې څارنه په شدت سره زیاته شوه او شپږم حس به می راته زمزمه کوله چه ددغو ساده جریا ناتو ترشایه زړه پوری واقعات پراته دی دمرستیال نه می اجازه واخیسته اودبیمې موسسې ته روان شوم هغې ځانگی ته ورسیدم چه «شارل» پکښې وظیفه اجرا کوله لایم چه دده په برخه کښې څیر نی ستره ورسوم دده مربوطو امرا نو شارل یووظیفه پیژندو نکی سړی معرفي کړ اودده دکار، گسار ی

اخلاق او اهلیت څخه یی خو ښی کوله خود ځانگی همکا رانو یی ترینه ښه ورځ نه درلوده اودایي یو بیکاره اولتیره سړی معرفي کاوه دخپلو څیرنو له مخی دی نتیجی ته ورسیدم چه شارل په خپله وظیفه کښې پوره اړیالی و اوهمدغه نسبت و چه همکا رانو یی ورسره حسادت و بې ښی

پیدا کړی وه اوچاپه ورته په ښه سترگه نه کتل اودایي هم ویلی وو چه شارل دخپلې میرمنې سره یوځای دځان په گټه ځانونه بيمه کړی و وپه خپلو څیرنو کښې راته ثابت شوه چه شارل دخپل دوتر دیوې ټاپیستی سره هم دیمینی تارونه خغلولی وو خودانه معلو میده چه دموتړ دچپه کیدلو په پېښه کښې به د شارل معشو قه هم شامله وی او که نه؟

ځکه په دغه وخت کښې داسې خلک دیر کم پیدا کیري چه دخپلې میرمنې سره دی خیانت ونه کړی.

په داسې حال کښې چه دخپلو څیرنو نه می په زړه پوری نتیجی نه وی تر لاسه کړی ددوی ددوترنه دوتلو په وخت کښې می بیا هم روغتون ته

دیر زه به ستاسی پیغام
هغی ته ووايم خوددی وعده نه شم
درکولی چه هغه به زه دخپل هود نه
راوگر خولی شم ځکه چه هغی
تصميم ماته معلوم دی او څه شی
چه وایی به هغی باندی ټینگه درزی
سره ددی چه دشارل حال ښه شوی و نو
پرستارانو غو ښته چه درو غتون څخه
شم.
(نور بیا)

سرو دنده کړاوه لته راته خپـر
راورسیده چه «هلن» مړه شویده.
هلن په مرگ بی له دی چه په علت
بی پوه شوی وم دشارل په پر څه
کښی زما اشتبا هکائی لا پسـی
زیاتی شوی او کله چه می داموضوع
«مارتینو» ته مخکښی کیښوده خو
لحظی چپ پاتی شو اوبیا بی وویل:
«اوس می لږ ډاډ پیدا شوی دی چه
ته په رښتیا سره لیونی شوی یی زه
نه پوهیږم ته ولی دومره دی موضوع
ته په فکر کښی شوی یی داچه ته
فکر کوی چه د «هلن» مړینه
د تصادف له مخی نه، بلکه دیوی
نقشی له مخی منځ ته راغلی ده کوم
دلیل خوبه درسره وی او که نه؟
رښتیا چه زه هم پوره نه پوهیږم
ښایی چه زه خپلو پو لیسی هلوځلو
دی کار ته مجبور کړی وم.
دیر زه به، فرض وکړه چه
ستا گمان واقعیت ته رسیدلی وی
نوڅنگه کولی شی چه ددی خبری
واقعیت پیدا کړی.
تراوسه لاکو می نتیجی نه نه
یم رسیدلی خو په هر صورت باید
په دی برخه کښی دشارل پیښه شامله
وی.
د «مارتینو» سره زما خبری په همدغه
ځای کښی سرته ورسیدلی اوبله ورځ
زه بیا هم دشارل پو ښتنی ته ورغلم
په وار خطا یی سره بی وویل:
سمانه ولی دخپلی میرمنی دلیدنی
اجازه نه را کوی؟ هیله کوم چه تاسی
راته واقعیت وواپی زه په دی بسا ور
لرم چه څه شی به را نه نه پتوی؟
په همدی ورځ قایو بوتل شر بت
هم دخان سره وړی وپه داسی حال
کښی چه هغه می دمیز په سر کیښوده
ورته می وویل:
زه مدام په حق ویلو عا دی یم
او که تاسی ته سخت هم تما میږی
مجبور یم چه درته ووايم په دغو خبرو
باندی یی رنگ تور واوښتو او
شونهی یی وچی شوی وروپی وویل:
خبری وکړی زیار باسم چه د
زیات مقاومت نه کار واخلم ښه څنگه
هلن ژوندی ده؟ سملا سی می خواب
ورنه کړ خو لحظی غلی شوم اوبیامی
ورته وویل:
هغه لانه دهمره شوی خود
مرگ په حال کښی ده.
په دی خبرو باندی یی ټکان وخوړ
اودمخ تور والی یی نور هم پسـی
زیات شو زه پوهیږم چه وضعیت یی
ساخته گي نه دی نووی ویل چه
ستا سی نظر څه دی؟
دا ځل می په تنده لهجه ورته
ووویل: دیر داسی شواهد شته چه د
دیر زه به ستاسی پیغام
هغی ته ووايم خوددی وعده نه شم
درکولی چه هغه به زه دخپل هود نه
راوگر خولی شم ځکه چه هغی
تصميم ماته معلوم دی او څه شی
چه وایی به هغی باندی ټینگه درزی
سره ددی چه دشارل حال ښه شوی و نو
پرستارانو غو ښته چه درو غتون څخه
شم.
(نور بیا)

زن و اجتماع

نوشته : صمد نافذ

توانسته از عهده وظایف و مسؤولیت های سنگین بدرآید چنانکه عملاً در کار زندگی و سازماندهی آن سهم گرفته است.

در جامعه ما برای اولین بار در سال ۱۳۳۸ دوران حکومت داری شایلی محمد داود نهضت زن رویکار آمد، وزن توانست فعالیت های ارزنده خویش را از چوگات محدود خانه بیرون کشد و تاساحه زندگی اجتماعی توسعه بخشد. ولایت و برآوردن زندگی خویش را در همه ساحات زندگی تیار زد، امروز که بیش از شانزده سال از آن تاریخ میگذرد جامعه رو بآنگشاف ما بیش از پیش باین عناصر فعال که همیش مردان سازند گان جامعه فردا هستند احتیاج دارد زیرا امروز زنان میتوانند در مسوولیت های سنگین اجتماعی نقش حیاتی و ارزنده داشته باشند.

بعد از استقرار نظام مترقی جمهوری که فصل جدید و نوید بخش دوزندگی مردم ما گشوده شد برای زنان نیز ساحه فراخ فعالیت هادزمینه فراهم آمده است و این دیگر وظیفه زنان افغان است تا به حقوق و موقعیت اجتماعی خویش پی ببرند، از استعداد های نهفته خویش در راه بکار انداختن چرخهای بزرگ اجتماعی همگام با مردان به نفع جامعه و هموعان خویش استفاده کنند و در سازندگی جامعه فردای این کشورش فعال و مثبت ایفاء نمایند.

باید با اشتراک مساعی همه جانبه خود در تمام فعالیت های اقتصادی و اجتماعی سهم بگیرند و نگذارند نیروی بزرگ و ثمر بخش شان ضایع گردد. لازم است خود و افکار خود را با آهنگ عصر و زمان خویش هموا ساخته و با روحیه قوی و اراده محکم و عزم خلل ناپذیر بدون توجه به تذیقات منفی استوار به پیش بروند و ارزش خود را در خدمت به هموعان و اجتماع بیش از پیش تبارز دهند.

برای شناخت ارزش زن کافست بگوئیم زن سازنده اجتماع و همد تولیدات اجتماعی و اقتصادی است.

اما برای درک و شناخت بهتر موقف زن در جامعه باید سالیان زیادی به عقب رفته و گذشته پرنسب و فراز زندگی او را در طول تاریخ مطالعه کرد، زندگی زن در طول زمان با موجودیت شرایط ناممگون جوامع دستخوش تغییرات و تحولات زیادی گردیده اموی درین میان هرگز از انجام وظایف خویش با وجود مشکلات فراوان سربار نکرده است و قدرت سازندگی خویش را در اجتماع هر زمانی که فرصت یافته به نیکوترین وجهی تبارز داده است.

در جوامع بشری از دیر باز عرف و عادت نامطلوب و غیر منطقی سدی در راه زن و روح سازندگی او شده و مانع تبارز شخصیت و اهلیت او در مسامات مختلف اجتماعی بوده و زندگی او را در چهار دیواری این رسوم محدود بود اما باینهم قدرت ابتکار و نیروی خلاقه وی درین محدود منکوب نگردید و زن توانست نیرو و اهلیت خود را با گرداندن چرخ زندگی بخوبی نشان دهد و ابراز موجودیت کند.

امروز هم در بعضی جوامع زن بجای اینکه دوش بدوش مرد در کلیه شئون زندگی اجتماعی و اقتصادی همگام و تشریک مساعی نماید بعضا دیده می شود که گوشه انزوا برگزیده است علل آنرا باز هم میتوان در نارسایی های اجتماعی و فقر معنوی و بعضی رسوم خرافی جستجو کرد.

در عصر حاضر در جوامع پیشرفته و باتقدم از قبیل دان گدشته نسبت به زن کاسته شده و برای اودامنه فعالیت های اجتماعی وسیع تر گشته است زن به خوبی

شخصیت زن

در آئینه مطبوعات

کشور

تهیه و ترکیب از: در

زن خوب و مادر

مهر بان باشید

دنیال نمایند و بدانند که يك ميرمن خانه به مائيل افراد منزل چه مسؤوليتهاي دارد و چنانچه میتواند افراد منزل را تئوير نماید.

ميرمن است که يك ميرمن خوب و باتدبير نسبت کسب تعليم و تربيه مثبت و معقول اطفال خویش ورشد و انکشاف سويه علمي آنها سعي و علاقه از خود تبارز میدهد و آنها را در راه علم و دانش تشويق و ترغيب نموده و در پيلوی داشتن تعليم، تربيه را نیز موکسر ميداند، نسل خود گذر وفداکار در راه خدمت بمردم و اجتماع بيار آورده و منجيت يك عفو وطن خواه و اجتماع پرست به جامعه تقدیم میدارد يك مادر خوب میتواند نخست از همه با اطفال صميمانه رويه داشته ويگانه را زشنو و محرم واقعی آنها باشد درین صورت میتواند به مرام خویش فايق آيد و واقعا اگر مادری به راز اطفال خود گوش می دهد و آنها را به طور درست در کار ها رهنمائی می کند و سبب اشتباهات جزئی آنها را نادیده می گیرد. در آئینه اطفال شان کار فهم، عاقل و باتجربه بارآمده و هر کار را عاقلانه انجام می دهند اگر يك خانم خانه بمقابل اطفال خویش روش پر عطوفت را در پیش میگیرد طبعاً اطفالش چه خورد و چه بزرگ هر راز خود را با وی در میان گذاشته و به مقابل سبب و خطای خویش از مادر استمداد و معاونت می خواهند اگر مادری آراسته به این اوصاف و خصائل خجسته باشد واضح است که اطفال خود را از گودال بدبختی نجات میدهد و آنها را به راه های مستقیم و معقول رهبری و رهنمائی می کند.

برای يك مادر باتجربه شایسته نخواهد بود اگر به مقابل سبب و خطای جزئی اطفال آشفته گردد و درین راه از کم حوصلگی کار گرفته و به آنها عقده بگیرد و هر لحظه آنها را تهدید و توبیخ نماید واضح است که اولادهایش راز شانرا با ما در شان در میان نمی گذارد و مادر را همراه و رفیق زندگی محسوب نمی کند.

چیزیکه اسباب رشد و تکامل را در يك جامعه فراهم می سازد همانا بلند رفتن سطح دانش تمام افراد آن جامعه و متحد و متفق بودن آنها در همه امور، و شئون زندگی اجتماعیست البته افراد اجتماع اعم از زن و مرد وظیفه دارند که به منظور تئوير عامه و جلوگیری از نارسایی

طفل به محبت مادر بیشتر از غذا ضرورت دارد

های اجتماع علیه شکستن سد های جهالت و پسمانی و طرد مغز خرافات و تعصبات قد علم نمایند. و از روی يك آیدولوژی معقول و منطقی آنها را کمک فعالیت رهنمائی نمایند روح مطلب اینجاست که جوانان چه زن و چه مرد ازین ناحیه مسوولیت و تکلیفیت های خطیری دارند مخصوصا مادران درین باره اندکی غور نمایند و جایب خویش را طور شاید و باید ایفاء

امروز زنان افغان در کلیه شئون و شوق زندگی اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و غیره همگام با مردان مصروف فعالیت های ثمر و حیاتی اند.

صرفه جوئی سعادت

خانواده را تضمین می کند

اجازه بدهید در این هفته شمارا به رمز صرفه جوئی که از خصایل پسندیده هراتسان و رمز عمده نظام زندگی است آشنا سازیم البته هرکس میتواند صرفه جو باشد بدون اینکه شخص خاصی گفته شود بسادیده شده که بعضی خانم ها حقوق یکماهه همسر شانرا در ظرف چندروز با مصارف گزاف و خرچهای بیجا از قبیل مهمانی، سیالی و شریکی ها، خریدن لباس های فاخر مصرف نموده ناچار برای معیشت بقیه روزها به قرض و وام دست زده و یا شوهر را مجبور به اخذ معاش پیشکی میکنند که در این صورت نظام زندگی شان از هم گسسته قرضدار و پریشان حال میگرددند که البته این روش شایسته خانمهای باسلیقه و صرفه جو نیست.

لذا با کمی سعی و جدیت شما با همین معاش همسران میتوانید تمام مایحتاج ماهانه خودرا تامین نائید و حتی اندوخته های حاصل کنید، در صورتیکه یک جدول تنظیم مصارف روزانه برای خود تهیه نمائید بدین ترتیب ابتدا مصارف

از مسعود فارانی

زن

زن ستاره ایست که در قلب کره خاکی درخشید، مر وایریدهای ایشان زندگانی انسانی را جمیع کرد و چون حمایل در گردن سیاره ها آویخت و آنگاه نامش را اجتماع گذاشت.

این حمایل در آغاز بی رنگ و ساده جلوه می کرد. ولی آهسته آهسته از چشمه های عواطف انسانی زن رنگ گرفت و رشته های ناگسستنی آدمی به میان آمد افق روشن شد و هر آن به زیبایی و عظمت اجتماع کار کرد تا اینکه

محمد نادر مقل

تلاش زنان جهت پیروزی

این موضوعی است که زمانه آنرا به خط زرین درکار نامه های بزرگ ثبت تاریخ کهن کشور نامود و برای اولین بار در پرتو احساس رهبر انقلاب ما، زن افغان از عقب حصار ها آهسته آهسته قدم به بیرون نهاد و راهش را در اجتماع باز کرد او توانست از قید اوامع و خرافات رعایی باید و وظلم هارا بشکند و بدور افکند و

سیرت زن

زن روشنی زندگی است موجو دیست آفریننده، بهترین زیور برای زنان دانش است به پهلوی این دانش باید واجد سیرت عالی باشند، زنان همواره کوشا هستند حس خود خواهی شان ارضا گردد ولی نیر وی دانش قسما می تواند به ایشان حس غیر خود خواهی نیز ایجاد کند، خودی و خود آگهی حالتی است فروزنده و پرازنده که ایشان را بخود و حقیقت خود آگاه میسازد، برای شان وقار و عزت نفس می بخشد داورنده صفحات

دختران امروز که مادران فردای کشوراند چه بهتر اگر از همین اکنون خودرا به زیور علم و دانش آراسته سازند.

دمنت بار ژبازه

ولی دینخواه عمر درانو

په نسبت زیادت دی؟

به اوسنی نری کبسی چه علم او تکنالوژی له برکته دروندانه به ټولو چارو کبسی یو روڼ بدلون راغلی دی خوږک دنده شی منلی چه ښځو ته دی دپخوا به څیر یو ضعیف او لطیف جنس ووایی او که چیری به نری کی ضعیف او کمزوری جنس موجود دی نو ښایی چه نارینه ووپه طبقه کی ولیدل شی نه به ښځینه طبقه کبسی زموڼر ددغی مدعا دلوت دپاره به بل داسی قانع کوونکی دلیل نه وی موجود، دمثال په ډول که چیری د فرانسی هیواد په نظر کبسی ونیسو نوپه هغه هیواد کبسی به هر وسلو نجونو کبسی یو سلو شپږ کوچنیان به نری کبسی سترگی خالصوی خوداچه دنارینه طبقی دمرگ او مړینی معا ملی بکبسی دښځو به

نسبت زیات دی نو دمدام دپاره به سلو کبسی یو ښځو س یی اړو مرو ښځی به شمیر کبسی راخی او په سلو کبسی نه څلو پښت یی دنارینه و و طبقه ده به زړه پوری خوداچه چه به هغه هیواد کبسی چه هر څومره دښځو دخوڼی پایی دخزان سره مخامخ کیږی په هغه اندازه یی اثر وی او مقاومت هم زیات پیری دښیتو نه په زیاتو کالو کبسی دمرگی خو لسی یوازی ترانو ته وازی وی خو دو یا کلنی نه په زیات عمر کبسی دښځینه طبقه دمرگ سره لاس او گریوان وی چه تر سل کلنی پوری عمر واری اوداسی نارینه به مو ډیر کم لیدلی

«نوریا»

حبیب الله غفوری با اندام زیبایش

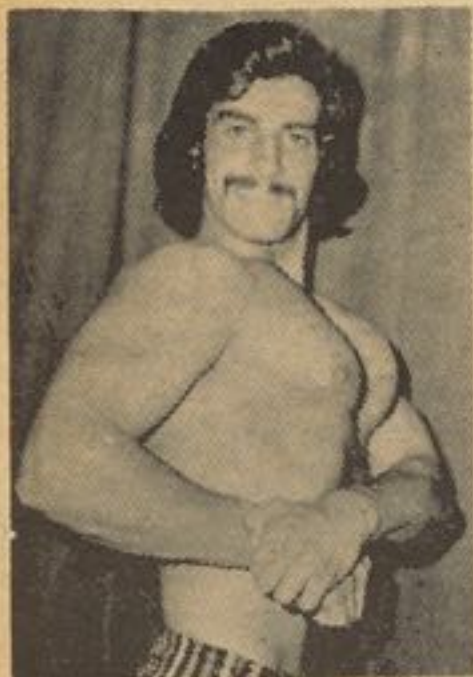
شاهلی حبیب الله غفوری که جوان خوش
ساختار و اندام خوب است در ورزش مسابقه شریک
نوبت به روی سن ظاهر شد. او در حالیکه خنده
به لب داشت به نمایش دادن اعضای مختلف
وجود خود در سه مرحله آغاز نمود که بعد از
ختم نمایش ورزشی جدول نمرات نامبرده
در کلاس سوم مقام دوم را حایر شد که این
موفقیت برای او در چنین مسابقات بسیار اول
حلی ارزشمند و قابل قدر تلقی شده است.

میباشد.

این قهرمان جوان که گرم در آغوش فرو
شادمانی خود قرار داشت با همان خوشی و
شادمانی اش دعوت خبرنگار هارا بجهت گفت
و شنودی در مورد موفقیتش قبول نموده به
جواب پرسشی گفت: ذوق و علاقه زیاد به
ورزش البته به صورت عموم داشتیم زمانی
متوجه شدم که وجودم برای فرا گرفتن این
ورزش خیلی مساعد است و از جانی رقابتم
استعداد مرا درین ورزش زیاد ترمیدند و مرا
تشویق می کردند.

باید علاوه کرد درین ورزش کسی مریسی
و استعداد نبود جز ذوق و استعداد.

او قبل از اینکه این ورزش را دنبال کند همیشه
از جریان مسابقات ورزش دیدن میکرد این
دیدن ها ذوق و استعداد او را اضافه تر ساخت

شاهلی غفوری

وراء میدان های فوتبال را بهت تبارز دادن
استعداد خود در پیش گرفت و مدتی این ورزش
را دنبال کرد ولی استعدادش چندان تبارز نکرد
او ناگزیر شد به مشوره و تشویق دوستان و
مساعده بودن وجودش راه ورزش زیبایی اندام
را پیش گیرد و استعدادش را از زیبایی کند مشق
و تمرین این ورزش را با علاقه مند فراوان شروع
کرد در مدت کوتاهی خود را در ردیف بهترین
ورزشکاران زیبایی اندام قرار داد.

کاندیدان تیم منتخب

پهلوانی

کمیته اولمپیک برای مساعد ساختن زمینه مسابقه آن عده پهلوانان را که خیال عضویت در تیم منتخب پهلوانی داشتند یک سلسله
مسابقات را با اشتراک پهلوانان تیم منتخب روز دوشنبه ۳ قوس فراهم نمود و شانس مسابقه را با آن عده پهلوانان داد تا آنان با تبارز
دادن اهلیت لیاقت و استعداد شان قناعت خود را حاصل کنند.

ر با ست او لمپیک قبل یکمده را به اساس دایر ساختن یک سلسله مسابقات به حیث تیم منتخب انتخاب نمود و آنان طبق
پروگرام مرتبه تریات شان به صورت درست و اساسی تحت نظر متخصصین داخلی و خارجی از سر گرفتند.

اعضای تیم منتخب پهلوانی در دومین جشن جمهوری کشور با پهلوانان کشور های اتحاد شوروی و ایران که در مراسم تجلیل دومین جشن
جمهوریت بنا به دعوت کمیته اولمپیک به کشور آمده بودند یک سلسله مسابقات دوستانه را انجام دادند که نتایج مسابقات شان قناعت
بخش بود.

کمیته اولمپیک درین اواخر فیصله نموده تا آن عده پهلوانانیکه خیال عضویت را در تیم منتخب پهلوانی کشور دارند شانس مسابقه
را با آن عده پهلوانانیکه قبل انتخاب شده اند نیز بدهد.

روی این مفکوره کمیته اولمپیک روز دوشنبه یک سلسله مسابقات پهلوانی را بین پهلوانان کاندید تیم منتخب و اعضای تیم منتخب در
سالون ورزشی عقب آمریت نندارتون ها آغاز نمود.

درین مسابقات آن عده پهلوانان سهم گرفتند که از نگاه وزن و تکنیک و تخنیک فن پهلوانی در ردیف پهلوانانیکه قبل انتخاب شدند قرار
داشتند.

همچنان کمیته اولمپیک قبل از آغاز این مسابقات برای تفهیم نمودن ورزشکاران که اشتراک می کردند خصوصیات این مسابقات را
خبر داده است درین اقدام صرف به خاطر انتخاب خوب در وقت کم صورت گرفته است زیرا داوطلبان همچو مسابقات خیلی زیاد بوده
الیه وقت کافی میسر نیست تا تماماً پهلوانان در چند روز متواتر بایک عالم مشکلات مقابل یکدیگر قرار گیرند درین مسابقات به کسانی
شانس شرکت داده شد که از نظر وزن سابقه ورزشی و تکنیک و تخنیک ورزشی پهلوانی چیزی اندوخته باشد.

همچنان عیات موظف با در نظر داشت شرکت پهلوانان کاندید تیم منتخب اهلیت، لیاقت و استعداد آنان را نیز از زیبایی نموده در صورت
امتیاز بیشتر حق شمولیت را به تیم منتخب پهلوانی به عوض پهلوانانیکه قبل انتخاب شده اند داده میشود.

فرايزر خيال ندارد در ننگ را ترك گويد

جاپان مايل نيست ميزبان مسابقات سال ۱۹۷۸، آسياي شود

کميته اولمپيك جاپان اخيرا اعلام داشت کميته اجرائي فد را سيون بازی های آسياي در ۷ و ۸ دسامبر دريکي از کشور های جنوب شرق آسيا تشکيل جلسه ميد هد تا محل برگزاري هشتمين دور مسابقات در سال ۱۹۷۸ را تعيين کنند .

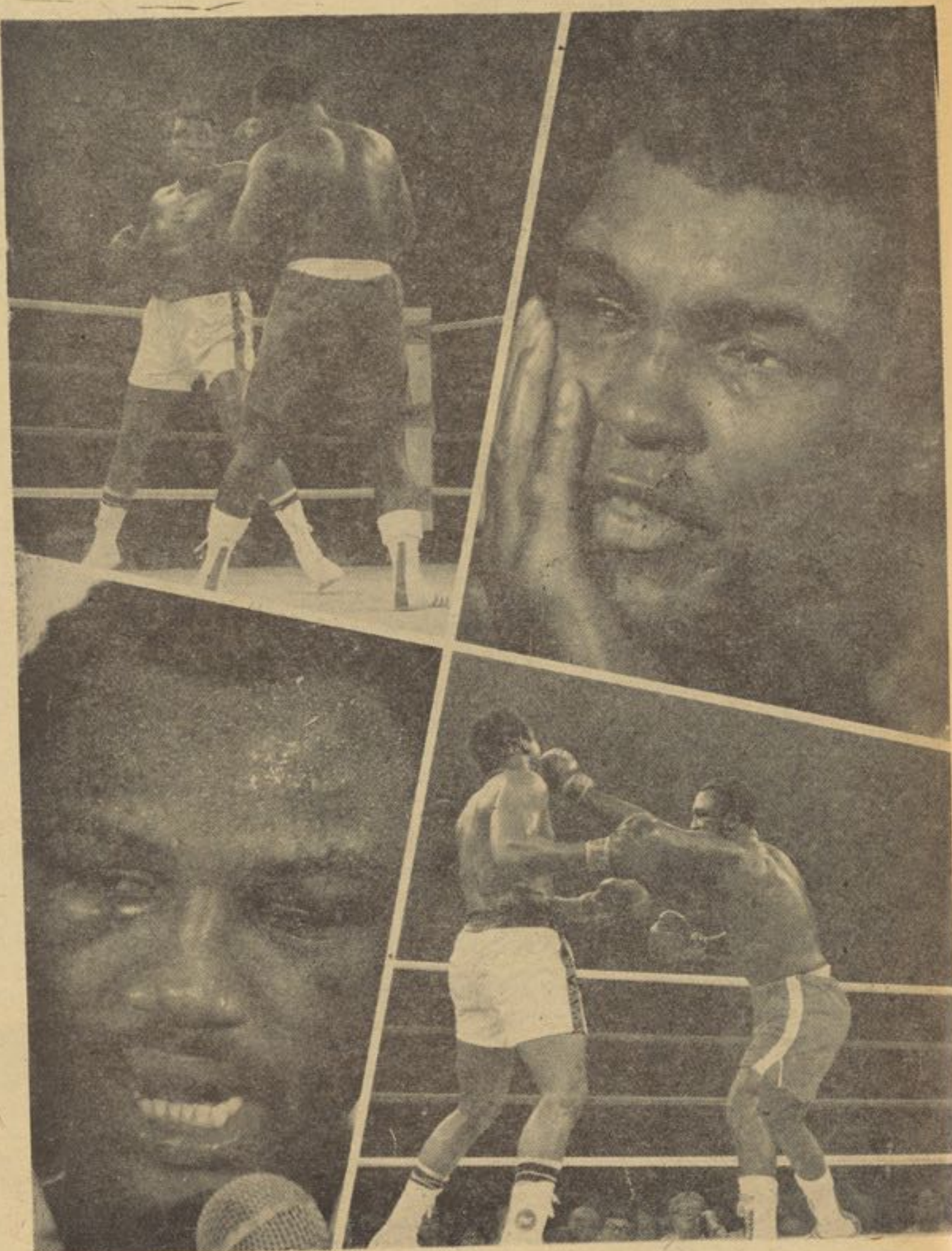
کا تسو جی از جاپان و عضو کميته اجرائي فدراسيون بازی های آسيايي گفت: جاييکه با يند مسابقات برگزار می شد به کشور های عضو اطلاع داد که پيشنهادهای ميژ بانی برای برگذاري اين مسابقات تا سی نوا مير از سال شود .

قرار بود مسابقات آسيايي ۱۹۷۸ دريکي از کشور های جنوب شرق آسيا برگزار شود ولي آن کشور به علت مشکلات مالی از برگذاري اين مسابقات معذرت خود را به کميته اجرائي فدراسيون بازی های آسيايي پيش کرد .

کشور جاپان که عضو همين کشور ها است پيشنهادهای درين مورد اخذ داشت که بايد مسابقات آسيايي را در سال ۱۹۷۸ برگزار کنند ، آنان علاوه بر اينکه قبول نکردند اضافي نمودند که مسابقات آسيايي ۱۹۵۸ را برگزار نموده بودند . از برگذاري مسابقات ۱۹۷۸ معذرت خواست .

ضربات مشت حريف ناراحت شده بودم زیرا در رينگ يك بوکسر وقتي مشت ميزند بايد مشت بخورد .

فرايزر در باره احتمال انجام مسابقه ديگر با علي گفت : مردم مايلند که مسابقه چهارم را نيز تماشا کنند خودم نيز به انجام چنين مسابقه علاقمندم .

مربی فرايزر که سلا متی وی را در خطر ميديد به او توصيه نموده بود که از ادامه مسابقه خود داری کند .

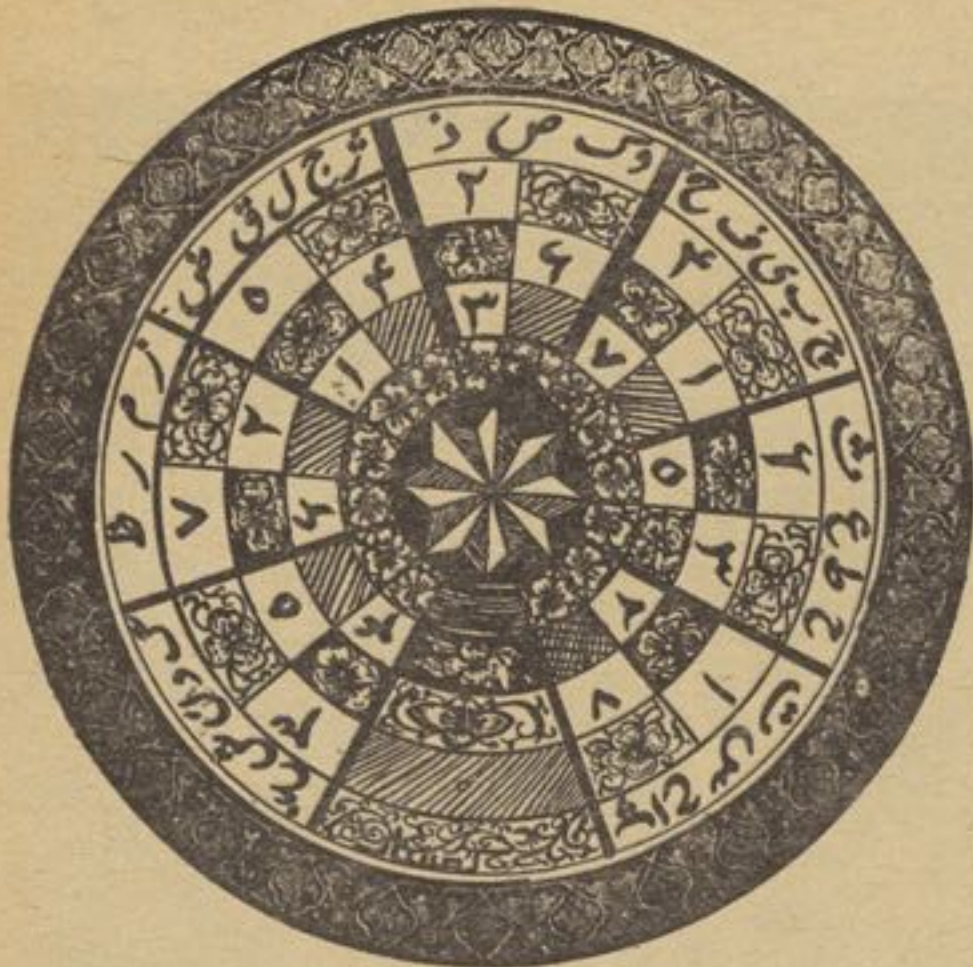
فرايزر در باره اين تفهيم و توصيه مربی اش گفته من به تشويق او احترام می گذارم زیرا آنان از مشت خورد نم سخت ناراحت شده بودند البته خودم هم از اثر وارد شدن

گفته بود که حاضر است چارمين بار با علي روبرو شود .

فرايزر گفته است من خيال ندارم خود را شکست خورده و مايوس پندارم آرزو مندم به مسابقات بوکس و تمرينات خود در هر شرايط ادامه دهم .

فرايزر در مسابقات که با علي در فليپين انجام داد صورت او به کلی متورم و اغشته به خون شده بود

به تعقيب شکستی فرايزر از کلي که در ۳۰ سپتامبر در مانيلانصيب شده او خيال ترک گفتن بوکس را ندارد قهرمان قبل جهان که با پيروزي اش بر محمد علي در سال ۱۹۷۱ - جهانيان را به حيرت انداخت و ، سپس در سال ۱۹۷۴ با امتياز از علي شکست خورد و لقب جهان را نيز از دست داد وی به خبرنگاران

در هر روز از هفته که میخواهد فال بگیرد به تصویر بالا توجه نموده یک حرف از حروف نام خود را انتخاب کند و آنرا از دایره بزرگ پیدا نماید. (فرقی نمی کند که حرف اول باشد یا دوم باشد یا نهم یا بیستم) در زیر همان حرف مثلی قرار دارد که دارای خانه های سفید و سیاه میباشد و در داخل خانه های سفید آن سه عدد ثبت شده است از آن سه عدد هر کدام را که دلخواه شماست انتخاب کنید و آنگاه به همان شماره در زیر نام همان روز از هفته مراجعه کنید و جواب خود را از زبان حافظ شیرین سخن دریافت نمایید.

مثلا روز یکشنبه حرف چهارم نام خود را که میم است انتخاب و از جمله سه عددی که در زیر فوس مربوطه به این حرف دیده می شود بیت ۷ را اختیار نموده اید. باید به بیت هفتم روز یکشنبه به اشعار صفحه مقابل مراجعه کنید و بخوانید لسان اللقیب بشما چه می گوید!

جمهوریت لبنان

است که در آن سوسیالیست ها که از طرف مسیحیان مارونیست حمایت میشوند در حال فعالیت فوق العاده دیده میشوند و ۶ ماه میشود که اوضاع عمومی این کشور را آشفته ساخته اند مخصوصا شهر زیبای بیروت را که حیثیت یک بازار تجارتی آزاد و مهمی را در شرق میانه داشته و از همین لحاظ شهرت بین المللی را کسب کرده بود دستخوش حوادث ناگواری ساخته است و آنرا یک شهر متروک و مخروبه ای مبدل کردند.

خساراتیکه از این ناحیه بیکر اقتصادی و صنعتی لبنان درش ماه اخیر توجه شده است از ملیونها پوند استرلینگ تجاوز میکند این جنگ و خونریزی بیش از ۴۵ هزار نفر را بیکار، مراکز تجارتی و صنعتی لبنان را منهدم و عاطل ساخته است. و هنوز هم در شهر آشفته بیروت تصادماتی بین دسته های متخاصم ادامه دارد.

پایان

لاندو میگوید:

«بروس تمرکز هنر ی چالشی دارد در زیر قیافه مجبوش قوی ترین اراده ها که تاکنون من دیده ام نهفته است و به همین دلیل اگر چیزی که به خواهد کنند میتواند انجام دهد» اسپرینگستین از ساعت ۳ بعد از ظهر تا ۶ صبح و بر خسی اوقات بیست و چهار ساعت بدون توقف کار میکرد.

و در برخی موارد آهنگ را سریع میسرا مید چنانچه آهنگ (دیدار در دریا) را در نظر ف کمتر از یک ساعت ساخت.

شعر این آهنگ چنین است:

((دریچه باز شد

خش خش لباس مار ی را شنیدم

مثل اینکه با آهنگ رادیو بی میرقصید.

آهنگ فراق شنیده میشد که من هستم و تنها

ترا میخواهم مرا از خودم ران

نمیتوانم هجران و تنهایی را تحمل کنم)

دیگر پای بروس در سالون های بزرگ موسیقی باز شد و گاهی بدون دلیل نمی سراید چنانچه یک ماه پیش کانسرتی که قرار بود در استدیوم ده هزار چوک ماری لند که تکت هایش فروش شده بود بسراید قطع کرد سیل پول بسویش روان شد و او هفته ۳۵۰ دالر میس گیرد و این مقدار را ایل و اعضای گروه نیز دریافت میکنند.

بدنبال اوسال های قرض و بدبختی وجود دارد که آنرا باید بپردازد.

او در مورد دیول چندان علاقه ندارد. هاموند میگوید: (در تمام سال های زندگی سوداگریم او یگانه کسی است که توجه کمتر ی در مورد پول دارد) او بسیاری مواقع در اپارتمان ساده ای در بخش شرقی منهاتن زندگی میکند. او به لباس و آرایش پابندی چندانی ندارد. به گوش چش حلقه طلائی اویزان کرده و شکل کولی هارا برویش مید هد.

بروس بیاد می آورد:

«روزهای عجیبی بود ما همه به چون جوانی مبتلا بودیم. اینجا انسان را بیاد لور پول پیش از به شهرت رسیدن بیتل های انداخت (عوض ۱۰ دالر که کار را از ساعت ۸ شب تا صبح دوام می یافت آهنگ مینواختند»

باین عاید هیچ کسی ثروت جمع کرده نمی توانست. در سال ۱۹۷۰ اسبری پارک مرکز تجمع جوانان عصیا نگر بود خود اسپرینگستین میگوید (این محل روبرو ویرانی میرفت و ما هم بان یکجا بزمن فرو میرفتیم) فقط در کافه های محقر، اینان میتوانستند آهنگ های ساده را بنوازند. خودشان میگویند ((در آن وقت از موسیقی نفرت داشتیم. در روزنا ما ها میخواستند که موسیقی را از چقدر مسخره است. برای ما جهان ناموس به نظر می آمد مواد مخدره استعمال نمی کردیم و سعی نه داشتیم عادت بد کسب کنیم.)

در فابریکه ای که پرو س کار می کرد مرد دیگر ی بنام مایک اپل همکاریش بوده که آهسته آهسته به نبوغ اسپرینگستین در موسیقی پی برد و گاهی او را به نیویارک دعوت می کرد.

اپل هم چنان جان ها میوند رئیس کمپنی ریکارد گیری کولمبیا را نیز دعوت کرد. هاموند با آرامی به صدا ی پرو س گوش داد و کمتر از ۲۴ ساعت با او قرار دادی بست.

پیش از آنکه اولین البوم ریکارد های اسپرینگستین نشر شود شهرت ی برایش دست و پای شد. در این موقع آهنگ معروفی انری ویلیام به نام (خون، شرک و اشک) نشر شد. بود و او به هاموند تذکار داد که ((این ها بازنده اند و تو هم. روزی برای تیل فون خواهی کرد و بیاد خواهی داد و روز دیگر که همه چیز را از دست بدهی ایل تورا بسوی نیستی میکشاند»))

ولی اسپرینگستین و اپل همدیگر را خوب می شناختند و موافقه کردند که بروس و گروهش برای کس دیگری نسرایند. بعد از کمی تلاش اولین بار ظاهر شدن در شیکاگو نام پرو س با عناوین کلان در روزنامه نشر شد هنوز فاصله زیادی ضرور بود که طی شود.

برای دوسال اسپرینگستین سرا سر کشور را زیر پای گذارد و شهرت تشراف طسی دادن کنسرت های مختلف به همه جا رساند. با آغاز سال گذشته بود که جان لاندو کاشف گروه رولینگ ستون بر مجموعه ریکارد های بروس نقد چالشی در روزنامه هانوست. و در آن تذکار داد که ((آینده موسیقی را، اند رول به وجود اسپرینگستین بستگی دارد) دروازه های کمپنی ریکارد سازی کولمبیا برویش باز شد و اسپرینگستین پس از نه ماه تلاش مجموعه (تولد برای فرار) را ساخت.

فناك حافظ

شنبه

۱- زلف بر باد مده تا ندهی بر بیدام
ناز بنیاد مکن تا نکسی بنیاد م
۲- می مغور با همه کس تا نخورم خون جگر
سر مکش تا نکشد سر بلك فریادم
۳- زلف را حلقه مکن تا نکسی در بندم

طره را تاب مده تا ندهی بر بیدام
۴- یار بیگانه مشو تا نبوی از خویشم
غم اغیار مغور تا نکسی تا بیدام
۵- فاش می گویم واز گفته خود دلشادم

بنده عشقم واز هر دو جهان ازادم
۶- طاهر گلشن قدسم چه دم شرح فراق
که درین دامگه حادثه چون افتادم
۷- سایه بردل ریشم فکری گنج روان
که من این خانه بسودای تو ویران کردم

یکشنبه

۱- ندارم دست از دامن به جز در خاک و آندم هم
که بر خاکم روان گردی بگیرد دامنم کردم
۲- دیشب به سیل اشک ره خواب می زدم
نقشی بید روی تو بر آب می زدم
۳- روی نگار در نظرم جلوه می نمود

وز دور بوسه بروخ میباید می زدم
۴- گرچه افتاد ز زلفش گری می در گرام
همچنان چشم گشاد از گرمش میدادم
۵- امروز مکش سر ز وفای من و اندیش

زان شب که من از غم بدعادت برآدم
۶- مرا عهدیست با جانان که تاجان در بدن دارم
هوا ران کوی را جوجان خویش دارم
۷- خدارای رقیب امشب زمانی دیده برهم نه
که من بالعل خاموش نهانی صد سخن دارم

دوشنبه

۱- کجا روم چکنم چاره از کجا جویم
که گشته ام زغم وجود روزگار ملول
۲- بدرد عشق بساز و خموش باش حافظ
رموز عشق مکن فاش پیش اهل عقول
۳- سر هم از خرقه آلوده خود می آید

که برو وصله بصد شعبده برآسته ام
۴- خوش بسوز از غمش ای شمع که اینک من نیز
هم بدین کار گهر بسته و برخاسته ام
۵- ماجرای من و معشوق مرا پایان نیست

هر چه آغاز ندارد نپسد یرد انجام
۶- از لبات خودم این نکته خوش آمد که به جویم
درس کوی تو از برای طلب نشستم
۷- هر چند عرق بحر گناه هم ز صد جبهت
تا آشنای عشق شدم ز اهل رحمت

سه شنبه

۱- عییم مکن به رندی و بدنامی ای حکیم
کاین بود سر نوشت ز دیوان قسمتم
۲- شب صحبت غنیمت دان و داد خوشدلی بستان
که میبایی دلفروزیست و طرف لاله زاری خوش
۳- در حریم عشق نتوان زدم از گفت و شنید

زانکه آنجا جمله اعضا چشم باید و گوش
۴- دلربایی همه خوش نیست که عاشق بکشد
یاسخن سجیده گوی مرد دانا یا خموش
۵- چو بر شکست صبا زلف غیر افشانش

بهر شکسته که پیوست تازه شد جانش
۶- یار و یارین نوگل خندان که سپیدی به منش
می سیارم بتو از چشم حسود چمنش
۷- گرچه از کوی و فلاشت به صدمه حله دور
دور باد آفت دور فلک از جان و تنش

چهارشنبه

۱- زکوی میکده دوش بدوش می بردند
امام شپور که سجاده می کشید بدوش
۲- سحر ز هاتف غییم رسید مژده بگوش
که هست گوش دلش محرم پیام سروش
۳- فکر بلبل همه آنست که گل شد یارش

گل در اندیشه که چون عشوه کند در کارش
۴- دلربایی همه این نیست که عاشق بکشد
خواجه آنست که باشد غم خدمتگارش
۵- بلبل از فیض گل آموخت سخن و رنه نبود

این همه قول و غزل تعبیه در منقارش
۶- ای که در کوچه معشوقه ما میگلدی
بر حذر باش که سر می شکند دیوارش
۷- آن سفر کرده که صد قافله دل با اوست
هر کجا هست خدایا به سلامت دارش

پنجشنبه

۱- صوفی سرخوش ازین دست که کج کرد کلاه
بدو جام دگر آشفته شود دستار نس
۲- دل حافظ که بدیدار تو خورگ شده بود
ناز پیرورد وصالست مجو آزا رش
۳- نظر کردن بدرویشان منافای بزرگی نیست

سلیمان باچنان حشمت نظرها بود با موش
۴- ای سروناز حسن که خوش میروی به ناز
عشاق را بناز تو هر لحظه صد نیا ز
۵- فرخنده باد طلعت خوبت که در ازل

ببریده اند بر قد سروت قیای نا ز
۶- پروانه را ز شمع بود سوز دل ولی
بی شمع عارض تو دلم را بسود گداز
۷- درین مقام مجازی به جز پیاله مگیر
درین سراج به باز بچه غیر عشق مبار

جمعه

۱- به عزم توبه نهادم قدح زکف صد بار
ولی گر شمه ساقی نمی کند تقصیر
۲- میل رفتن مکن ای دوست دمی با ما باش
بر لب جوی طرب جوی و بکف ساغر گیر
۳- حافظ آراسته کن بزم و بگو و اعظ را

که بین مجلسم و ترک سر منبر کن
۴- روندگان طر یقت ره بلا سپرند
رفیق عشق چه غم دارد از تشبیب و فراز
۵- چه فتنه بود که مشاطه قضا انگیخت

که کرد نرگس هستش سیه پسر مه ناز
۶- دوش در حلقه ما قصه گیسوی تو بود
تا دل شب سخن از سلسله سویی تو بود
۷- دوش وقت سحر از غصه نجاتم دادند
و اندر آن ظلمت شب آب حیاتم دادند

فصلنامه آریایی

(۳)

فعل وید یعنی دانستن مشتق است و در اصطلاح آنرا (دانایی مذهبی) یا (دانش مقدس) تعبیر میکنند. که این تعبیر ناشی از معنی های سرود هاست زیرا سرود های ویدا بیانگر سوروشع و مظهر بیان ناپذیر امیال درونی تازاد ارین بود و از انروست که امروز قدیم ترین مثل شتون و شعا یر آریایی هاست ساخته شده اند این سرود ها بر مبنی تخیلات و در قالب موزون ترتیب کلام یعنی شعر سرود ده اند (۱) و دلیلی که بایست منشا آیت سرود هارا در افغانستان قرار داد خیلی روشن و مبرعن است و آن معلو مات تاریخی و شواهد جغرافیایی است که از سرزمین آریایی برای ما به ار مفسان آورده است و قسمت اعظم گونه ها دریا ها و سرزمین های که در سرود ها مندرج است اکثر درخاک فعلی افغانستان قرار دارند که تذکر هر کدام آنها سخن را بدراز میکشد لذا به یقین میتوان گفت که مبدأ اصلی سرود ها شمال و جنوب هندوکش می باشد .

ب زبان اوستایی :- این زبان که بعضی آنرا (زند) یا شنباه تلقی کرده اند (یکی از سر چشمه های زبان دری است) یکی از کهنترین زبان های کیتی بشمار میرود و نظر به آثار کهنه و سالخورده آن هم ردیف سا تسکریت و زبان ودا قرار میگردد (۲) و زبانی را که اوستا بان تالیف شده است زبان اوستایی میگویند و این زبان عهد سلاله اشکانی و دودمان ساسانی مسود استعمال نداشت و نسبت به زبان مروج عهد خاندان های مزبور خیلی قدامت دارد و با فرس باستان که زبان رسمی دربار هخامنشی ها بود متوازی می باشد و حتی می توان گفت: که زبان اوستا زبان ایالتی از آریانا و فرس ایالت باستان زبان ایالت دیگر

این سرزمین بوده است و برهانی که واقعا پژوهشگران زبان های باستانی را با این حقیقت و امیدارد که این زبان را بلخی گفته و مبدتطور و تکامل زبان مزبور را بلخ قرار دهند، خطابست که زردشت درگاه هابه (گشتاسب) فرمانروای مسلط بلخ میکنند و زردشت باید حین خطاب کردن لادب زبانی سخن گوید که زعم و قاید مشرق به آن زبان مانوس باشد . بنابر آن می توان گفت که زبان اوستا در بلخ مسود استعمال داشته و مردم به آن آشنایی داشتند. حتی بنابر فریضه زبان شناسان زبان اوستا زبان معروف باختر بوده است (۲) و دلیل دیگری که موبد برهان بالا است احیانا معلومات است که قسمت (وندیداد) اوستا از جغرافیای افغانستان قدیم میدهد و البته هیچ عقل سلیم

داوند که اوستا با همین زبان نوشته شده است (۲) که این نظریات بکلی نادرست بوده و از نگاه (براون) (۳) قابل تردید و انکار است . زیرا زند تفسیری است که به اوستا نوشته شده بود. زیرا تفسیر اوستا ناگزیر از روزگار اشکانیان آغاز شد . اما آنچه از تفسیر اوستا امروز در دست داریم همه بزبان پهلوی است که عهد ساسانیان رایج بود . بنابران (زند) کدام زبان بالجه ای نیست «۱» . زند تنها کلمه ای است که از لغت (ازتتی) که به معنی شرح و بیان و گزارش است مشتق شده است و از اینکه می گویند قبل از هجوم اسکندر تفسیری را و ستا نگاشته شده بود که آن تفسیر نیز در حمله اسکندر توام با اوستا دستخوش نابودی گردید و بعد ها در عهد اشکانی حشیکه روحانیون در صدد گرد آوردن اوستای فقدان شده برآمد و آنرا بدست آوردند تفسیری آرتانزیه همین نمط فراهم کردند (۱) آنقدر نظر موجه نیست . بنابر عوامل فوق ثابت گردید که (زند) نمی تواند اوستا باشد . لذا این زبان خواه مبدأ اصلی آن بلخ باشد و یا جای دیگر زبان است که از شعبات زبان اصلی آریان ها بوده و کتاب اوستا به آن تحریر یافته است و همانطور یکه نمی توان آنرا زند دانست بلخی بودن آن نیز خیلی هانا پسندیده نیست .

زیرا بلخ اگر مبدأ اصلی آن نباشد کانون تربیه و تطور و مرکز اشاعه و گسترش آن است که این واقعیت مسلم در نزد کسانی که زردشت را شناخته و با دین اوستایی معرفت داشته باشند امکان ناپذیر است . کلمه اوستا در کتیبه های برسیبولیس (تخت جمشید) که یادگری از عهد دودمان هخامنشی ها بوده و به فرس

یاور کرده نمی تواند که زبان بیگانه و اجنبی بتواند از عهد چنین توضیحات جغرافیایی و محیطی یک سرزمین نا آشنا آبدیده تر بدآید. در حالیکه وقایع تاریخی و اماکن جغرافیایی آریانا (افغانستان قدیم) در قسمت مزبور اوستا مندرج بوده و آنها را توضیح میدهد . که آن عبارت از (۱۶) قطعه زمینی است که اکثر آن در افغانستان کنونی موجود است .

بنابر علل فوق باید اظهار کرد که نظر (بروفسود براون) در مورد زبان اوستایی که اطلاق نام بلخی را به آن ناپسند میگوید ناوارد بوده و کدام ریشه منطقی ندارد، زیرا موصوف بلخ را در شمال شرق سرزمین اوستا قرار داده و از در بایجان را مبدأ اصلی این زبان نداند (۳) نگارنده در مورد مبدأ اصلی زبان اوستا کدام نظری ندارد . اما در باره اینکه (براون) معتقد است که بلخ در قسمت شمال شرقی سرزمین اوستا قرار داشته - باید گفت که اصلا در تحقیق و نظر موصوف سرزمین اوستا مجهول است و اگر کانون آریانا (بلخ) را سر زمین اوستا نگوییم پس چه زمینی این افتخار را حایز خواهد بود . و سرزمین اوستا چه مقبومی را ارائه خواهد نمود. سرزمین اوستا باید به سرحد کمال رسیده و مسیر تکامل خود را طی کرده که این امتیاز را به جز تلخ هیچ زمین دیگری در روند تاریخ ندارد و کلیه تاریخ نگاران به این عقیده اند که زردشت از بلخ به اشاعه مذهب خود آغاز کرد و بلخ سبب بسط و گسترش مذهب اوستا در اطراف و اکناف جهان معلوم گردید. بعضی از نویسندگان زبان اوستا را (زند) تعبیر کرده اند و حتی (زند) را (زبان بکتر یانی قدیم) (۴) گفته و برخی عقیده

قدیم نگارش یافته است (ستون چهارم سفر ۶۴) (۲). بنام (ایستام) ثبت گردیده و در پهلوی آنرا بصورت (اوستاک) (دارمستشر یستاک) ضبط گردیده و در سریانی (ایستاکا) و در عربی (ایستاق) تحریر یافته است و باین تعبیرات مختلف معنی آن نیز از دیدگاه دانشمندان متفاوت است بعضی آنرا (متن اساسی) و برخی به تبعیت از کلمه (ایستاک) آنرا قانون و عدهای هم به معنی (کمه کردن) و نگاهداری کردن) ثبت شده اند که احتمال دارد یکی از این تعبیرات باصل معنی آن وفق داشته باشد. اما نباید ناگفته گذاشت که (دالا) یکی از اوستا شناسان باین عقیده است که احتمال دارد اوستا از کلمه (وید) به معنی دانستن مشتق شده است و مراد از آن (معرفت و خردمندی) است (۳) لیکن اوستا به هر تعبیر و توضیح که ایجاد شده واضح آن زردشت حکیم فرزانه و دانشمند مدبر بلخ گزین است و این را در مرد بزرگ یشت سیزدهم (فروردین یشت) به خانواده اسپه پیوند بلا فصل نژادی داشته و ساساهان (یا رادانا) یعنی پیشداد یا ن بلخ بوده است این مصلح برازنده اساس دیانتی را در باختر پی ریزی کرد که بر مبنای پیکار دوقوه ای متضاد (خیر و شر) - تاریکی و روشنی - (آهورا مزدا و اهریمن) طرح شده بود و دیانت موصوف بنابر توافقی که بین ویدا و اوستا موجود است از میتود ها و پرنسپ های فلسفی و اجتماعی و کلتوری عصر ویدی نیز متأثر می باشد. و زردشت از مزمره سرود آنچه را که موافق زمان خود و جامعه آریانا یافت اتخاذ کرد بعضی را توضیح و قسمتی را تبدیل و حصه ای را حفظ کرده و فکرتازه و جدید بان مضاعف نمود (۱) .

این مبله که زردشت چه وقت را در راه نیل باین هدف پیروز گردید درست معلوم نیست و اما از زمانیکه باشد بازم نمی تواند از قرن یازده پیش از میلاد (۱۱۰۰ ق . م) به بعد تصور شده. و کتاب خود را بقول (صبری و تعالی) «۱» برای گشتاسب تقدیم و موصوف امر داد تا آنرا باب طلا در پوست «دوازده هزار گاو» تحریر نماید که این قول نمی تواند موقوف باشد و هم حقیقت آن بنابر مفقود بودن اوستا اصلی که زردشت آنرا در بلخ نوشته و در حملات اسکندر مقدونی به بغمارفت، مجهول است و این اوستا را می توان (اوستای باختری) (۳). نام نهاده و بر اوستا مجهول مسمی گرد گمیت این اوستا که چه اندازه بوده و چند مجلد آنرا احتوا کرده بود روشن نیست . با قیدارد

(۲) من ۱۲۳ ج ۱ تاریخ ادبیات ایران
تألیف براون ترجمه علی پاشا صالح .
(۳) من ۱۸۵ ج ۱ یاوردی برهان قاطع
به اتمام داکتر محمد معین .
(۱) ۶-۵ من ۱۸۶-۱۹۶ و ۱۹۸ تاریخ
قدیم افغانستان - احمد علی گهزاد .

(۳) من ۱۲۲ ج ۱ تاریخ ادبیات ایران
سعید نفیسی .
(۲) من ۱۲۲ ج ۱ تاریخ ادبیات ایران
تألیف براون ترجمه علی پاشا صالح .
(۴) من ۹ و ۱۲ مقدمه برهان قاطع به قلم
پورناو .
فارسی تألیف داکتر محمد معین .

(۳) من ۱۲۲ ج ۱ تاریخ ادبیات ایران -
تألیف براون . ترجمه علی پاشا صالح .
(۴) من ۹۷ تاریخ ادبیات ایران - جلال
همایی .

(۱) من ۱۲۹ مقدمه برهان قاطع به قلم
(۲) من ۱۱۸-۱۱۹ عزیزستان و تاثیر آن
در ادبیات - تألیف داکتر محمد معین .

بجواب نامه

های شما

قبل از اینکه بجواب نامه‌های این هفته بپردازیم خوب است در مورد انتقاد چند کلمه خدمت خوانندگان این صفحه بعرض برسانیم.

انتقاد کردن در واقع قضاوت کردن است، برای ارزش یا بی‌ارزشی نحوه کار و طرز اندیشه و فکریکنفر که درین صورت انتقاد بایست در چهار چوب خاص و با در نظر گرفتن شرایط مخصوص صورت بگیرد. ایراد گرفتن از طرز کار یکنفر مشکل نیست زیرا به آسانی میتوان بر معایب و نواقص کسی انگشت انتقاد گذاشت، به خصوص که «انتقاد کردن» یا بهتر بگوییم ایراد گرفتن از یک دید بدبینانه صورت گیرد.

فقط وقتی میتوان طرز فکر و چگونگی کار دیگران را درست ارزیابی و انتقاد کرد که انتقاد از روی حسن نیت صورت گیرد و تعصب کنسار گذاشته شود.

غرض اینست که یکتعداد از خوانندگان مجله ژوندون اخیراً نامه‌های برای مجله فرستاده‌اند و در نامه‌هایشان قبل از اینکه در مورد بهتر شدن مجله ژوندون نظریات و پیشنهادات داشته باشند البته تیز تیغ انتقاد را بر مجله متوجه ساخته‌اند، انتقاداتی که شرایط کار مادر آن مد نظر گرفته شده و نه اصلاً این انتقادات از روی حسن نیت است بلکه فقط ایراد گرفتن تعصب آورده است که امر بخشش هم نیست.

مثلاً چند نفر از خوانندگان مجله نامه‌های بی‌بسیرو پای برای صفحه بجواب نامه‌های شما دارند که مجله را از دیدگاه سؤنیت به باد انتقاد گرفته‌اند و بیشتر این ایرادها بر مسایل تخنیکی و فنی مجله ارتباط

میگیرد، یعنی بر عکس‌های مجله کاغذ و چاپ مجله، صفحات بدون عکس مجله و کم بودن صفحات رنگی در مجله انگشت انتقاد گذاشته‌اند. در حالیکه در نخستین روزیکه صفحه بجواب نامه‌های شما در مجله کشوده شد مقدماتی پیرامون اینکه چگونه مجله بهتر داشته باشیم سطرهای چند نویشتیم و از خوانندگان خواستیم تا با در نظر داشتن شرایط نظریاتی برای بهتر شدن مجله ارایه دارند نه اینکه بر ما ایراد بی‌جای بگیرند.

خوب البته در میان کسانی که برای ژوندون نامه می‌فرستند، هستند کسانی که نظریات بسیار خوب و مقبولی برای بهتر شدن مجله دارند که البته در همین چند هفته گذشته نامه‌ها یا شش نفر همراه با جواب نشر کردیم.

حالا نامه داریم از بنا غلی محمد کبیر از پل سرخ از همان نامه‌هایی که فقط منظور ایراد گرفتن است.

آقای موصوف بدون مقدمه و تأمل می‌نویسد که چرا بعضی از پستی‌های ژوندون مثل پستی مجلات خارجی «واژ چند مجله نام برده است» چاپ نمی‌شود؟ چرا صفحات متن ژوندون رنگی نیست؟

چرا از کاغذ بهتر برای چاپ مجله کار نمی‌گیرد... غیره و غیره و این آقای انتقادچی که گپهای دیگر از همین قبیل دارد تنها نیست و درین راه و طرز انتقاد کردن بدون در نظر داشتن شرایط دوستانه دارند که ما از همه‌شان دعوت می‌کنیم تا یکبار بر خود زحمتی روا دارند و شرایط کار ما را از نزدیک مطالعه بفرمایند این نکته هم بر این دوستان پوشیده نمائند که مجله ژوندون بهتر از بسیاری مجلات خارجی چاپ میشود.

بنا غلی محمد امیر «امیر» صنف دوازدهم لیسه حبیبیه.

طی نامه مینویسند که اگر در مجله ژوندون چند صفحه آموزشی در مورد مطالب که جوانان با آن احتیاج دارند اگر در مجله کشوده شود برای جوانان مفید و موثر خواهد بود نظر بنا غلی امیر مقبول است مادر آینده سعی خواهم کرد در پیرامون نیازمندی‌های جوانان مطالبی به نشر بسپاریم که البته در گذشته‌ها هم اینکار بطور جسته و گریخته صورت گرفته است ولی برای پاسخ گفتن به این

مساله صفحه اختصاصی در مجله نخواهیم داشت چون در شما ر صفحات اختصاصی ما افزوده می‌گردد چرا که برای جوانان دو صفحه

اختصاصی در ژوندون موجود است.

پیغله ماری نبی
نوشته‌های درمورد راز موفقیت من و مزا همین روی بازار دارند که در حال حاضر از نشر مضمون‌شان معذرت خواسته و با مید همکاری‌هایشان در آینده هستیم.

بنا غلی عبد القنی تقی
طی نامه از ما خواسته‌اند تا در مورد «گرافروشی» مضامین در ژوندون نشر کنیم تا نرخها در بازار کنترل شود البته بنا غلی غیاث، زلمی و فریدون نیز این خواهش را از مجله ژوندون نموده‌اند.

باید خدمت این دوستان عرض کنیم که در گذشته در پیرامون این مساله مقاله در ژوندون به نشر رسیده و روز نامه انیس هم درین مورد مطالبی را به نشر سپرده است.

محبو به جباری هنر مند تیاتر

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library